

ఆంధ్రపత్రిక

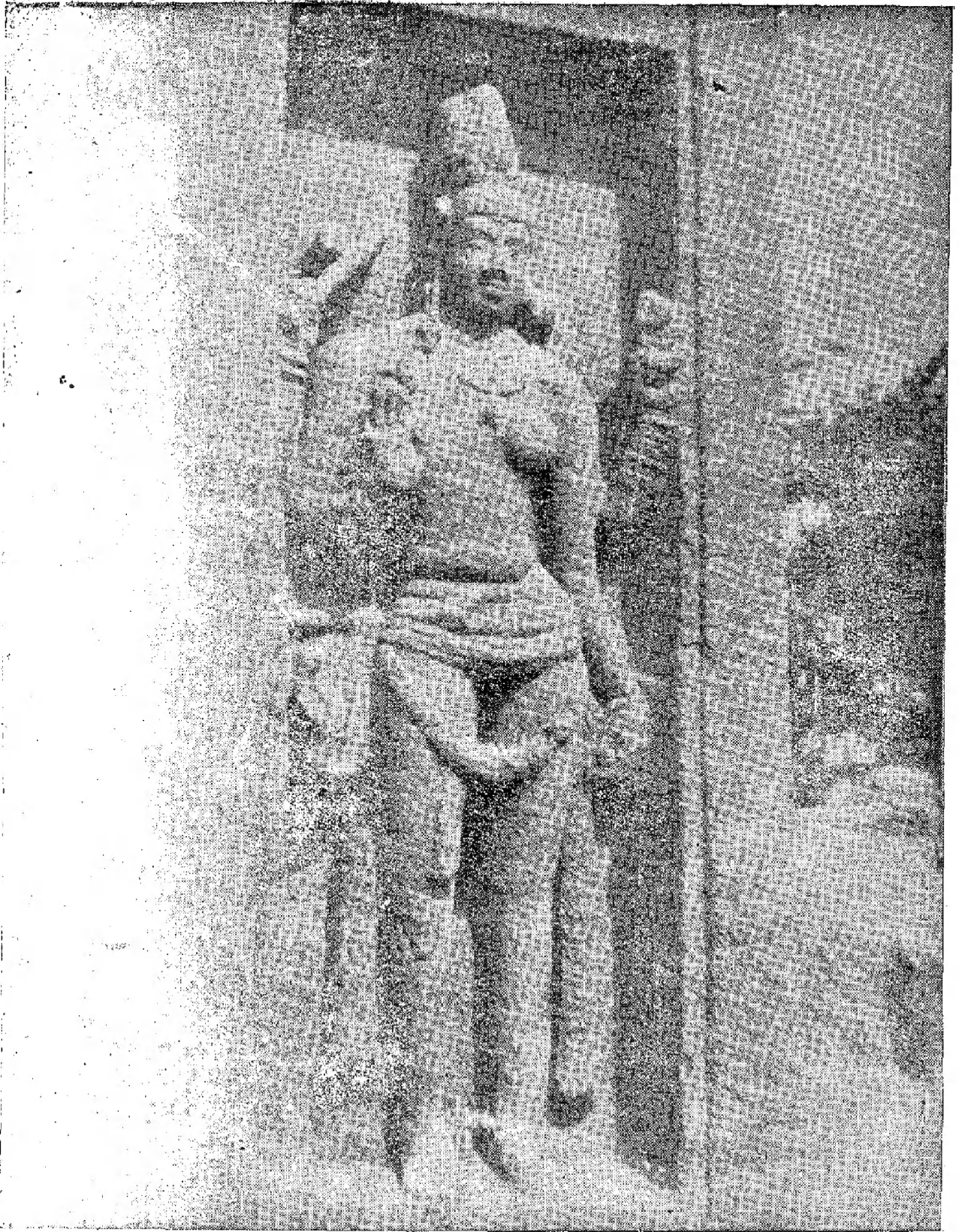
పాత్ర హర పత్రిక

69

73

అనాల్
5-2-56

ANDHRA PATRIKA
ILLUSTRATED WEEKLY

అర్చనారీక్షర (మహాబలిపురం) విగ్రహం

ఫోటో జి. రామమూర్తి.

సంవత్సర చందా
రూ. 12-0-0
విడిచి తీర 4 అ.

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్రవారపత్రిక

Founder · K. NAGESWARA RAO

సంపుటము 40
సంచిక 24
15.2-56

మన్మథ మామ శుద్ధ చతుర్థి ఋదవారం

సుప్రసిద్ధ బెంగాలీ నవల

“పథేర్ పాంచాలీ”

తెలుగు అనువాదం ప్రచురణ

వైవారమే ప్రారంభం

మూల రచయిత: విభూతిభూషణ్ బెనర్జీ
అనువాదకుడు: మద్దిపట్ల సూరి.

వంగ సారస్వతంలోని ఉత్తమ నవలల్లో ఒకటని
విమర్శకు లందరిచే ప్రశంసింపబడిన “పథేర్ పాంచాలీ”
తెలుగు అనువాదం ఆంధ్రవారపత్రికలో వదిలి అనుంది అనుంది.

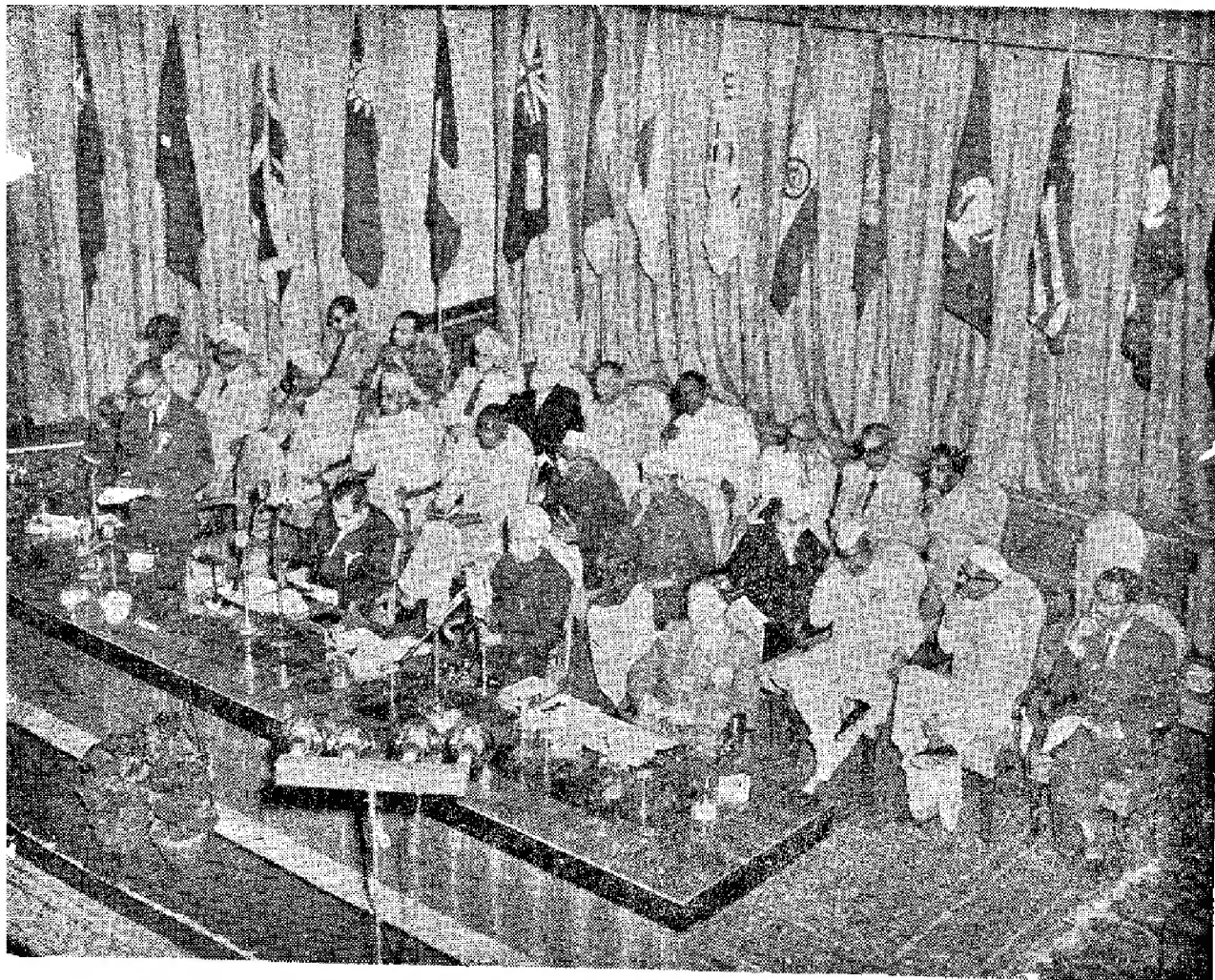
మీ ప్రతి నేడే రిజర్వు చేసుకోండి.

విద్యయానుక్రమణిక

పరిచయము :

“సమ” హిందీ చిత్రంలో నాటన.

నూతన శిల్ప—శ్రీ కృష్ణ	3
హిందీ చిత్రోదయ—పి. గణపతిరావు	5
గురునాథ్ మరణం—నాగేశ్వర	9
ఈగలు—నరసింహ	11
అశ్వార్య హంతకులు (జి.ఎస్.ఎస్. సినిమా) —	14
ప్రయోజనకర్త—పి. నరసింహరావు	21
రంగులు—బొమ్మనూరి పాండురెడ్డి	25
సినిమా—	32
అలలు—నాగేశ్వర	35
బంగారుపట్టు—నాగేశ్వర సాంబశివరావు	43
కృష్ణ నేల—నాగేశ్వర నాగేశ్వర	45
అక్షయగర్భ—సిద్ధి	48
రేలుకాథ—పి. నాగేశ్వర నాగేశ్వర	50
తెలిసింది—నాగేశ్వర నరసింహరావు	51
నాగేశ్వర—సిద్ధి	54

బెంగళూరులో సమితి ఆసియా ఆర్థిక సంఘ సమావేశానికి శ్రీ నైహూ ఫిబ్రవరి 2 నాడు ప్రారంభోపన్యాసం ఇచ్చారు ముందు వరసలో, సమితి ఉపకార్యదర్శి శ్రీ ఫిలిప్ డిసేన్స్, మైసూరు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ హనుమంతయ్య, భారత వాణిజ్యరక్షణమంత్రి శ్రీ కృష్ణమాచారి, సమితి కార్యదర్శి శ్రీ హామర్ షెట్ట్, అధ్యక్షుడు శ్రీ అబ్బాస్ ఫిలిలి, శ్రీ నైహూ, మైసూరు రాజప్రముఖ్, మద్రాసు గవర్నరు శ్రీ శ్రీ ప్రకాశ్, సంఘకార్యదర్శి శ్రీ లోకనాథన్.

న్యూ డి వీ లే ఖ

జాతి స్వతస్సిద్ధమైన లక్ష్యాలు ఉన్న టుండి మారమంటే మారవు నై పరిశ్రమ లెన్నిమరినా లోపలి స్వభావాలు అంత త్వరగా మార్పుచెందవు ఫజలాబీ సంఘ వివేదికనై భారత ప్రభుత్వం చేసిన నిర్ణయం వెలువడిన తర్వాత బొంబాయి, కలక్ నగరాలలో జరిగిన సంఘటనలవల్ల భారతీయులలో తమ కుటుంబం, తమ తగ, తమ మతం ఆశే సంఘచిరకావా లెంత

లోకుగా పాడుకొనిఉన్నాయో వ్యక్తమవుతోంది జాతి క్రేయస్సు, జీతక్షేమం ఆశే వాటినై తగినంతగా మనలో బాధ్యత భావంలేదని స్పష్టమవుతోంది సమస్త క్రేయభావము, ప్రజాస్వామ్య విధానంనై

శ్రీ కృష్ణ
(ఆంధ్రపత్రిక ప్రతినిధి)

క్రేయభావము మనలో లేవని విడితే మవుతోంది మహారాష్ట్రలు రష్యానలో నహదీవనం నెలపడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారని గుజరాతీలతో సఖ్యంగా ఉండితేరని లేటెల్లమైంది బొంబాయి సంఘటనల మూలంగా మహారాష్ట్రలను తదితరలు ఇక మీద వచ్చడానికి సిద్ధమే భావం ఏర్పడి పోయింది భారతీయులు ఒక జాతివాదు కారని ఇదివరలో బ్రిటిష్ వారు అంటూ వచ్చినవూట ఋజువైనట్లు కనిపిస్తుంది. భారతభూమిలో జాతీయత, పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యం వేర్లునలేదనికూడా ఋజువైంది

బ్రిటిష్ మాక్కు ప్రజాస్వామ్య వికారితచేతంలో ఎంతవరకూ అనికాశించింది

అనే విషయమై కూడా సంకేతము కలుగు తున్నాయి. దేశం బాగా సంవదలతో తుల తూగుతున్నప్పుడు, ప్రజలలో ఎక్కువ మంది పారిశ్రామిక వ్యాపారంలో పాల్గొంటున్నప్పుడు ప్రజాస్వామ్యం వర్ధిల్లుతుంది. కాని మనదేశం ప్రధానంగా వ్యవసాయక కేంద్రం. ప్రజా స్వామ్యంలో అంతిమ నిర్ణయాలంటూ ఉండవని శ్రీ గాడ్సే నిర్ణయించారు. అందుచేత బ్రిటిష్ మార్కు ప్రజా స్వామ్యం మనకు తగినదా కాదో తిరిగి అలోచించుకోవాలి. అది తగినది కాకపోతే, గారి వీ వ్యవస్థ తగిఉంటుందో కూడా నిర్ణయించుకోవాలి.

ప్రజాస్వామ్యంలో కాళ్ళకర నిర్ణయాలుంటూ ఉండవనే మాట నిజమే. కాని ఒక సారి ప్రజాస్వామిక పద్ధతిలో నిర్ణయం జరిగిన తరువాత దానిని మన్నించాలి. తన నిర్ణయాలను తానే మన్నించలేని ప్రభుత్వం తన సమాధి తానే కట్టకున్నట్లు అవుతుంది. చేసిన నిర్ణయాలను అమలు జరిగే సమర్థత లేనప్పుడు ప్రజాస్వామ్యం అసాధ్య మవుతుంది. మహారాష్ట్రలో కొరే వాటిని తీర్చడానికి ప్రజాస్వామికంగా ఎంత చేయడానికి నిలబడుతుందో అంత చేసిన తర్వాత కూడా భారత ప్రధాని నెహ్రూను మహారాష్ట్ర నాయకులు వివిధంగా తోసి రాజున్నది ఆయన బయటపెట్టడం నుంచి. మహారాష్ట్రలో తమ చర్యలవలన మహారాజాసింగ్ కు, ఆయన అక్కడిదళానికి సహాయం చాలా సహాయం చేసినవారయారు. దెంగాల్ వీ హార్ కలయిక వంటివానిని ప్రోత్సహించాలని ఒక వంక ప్రధాని ప్రయత్నిస్తూ ఉంటే, మరోవంక మార్కెట్ తారాసింగ్ సిక్కిరాన్ ఇచ్చితిరాలని వట్టుబడు తున్నారు.

పూరి రైల్వేస్టేషను

గతంసం చేయబడిన పూరి రైల్వేస్టేషనుకు మరమ్మత్తు చేయకుండా ఆటోపెట్టాలని భారత ప్రభుత్వం నిశ్చయించినట్లు వార్త వెలువడింది. ఒరిస్సాలోని రాడిలకు ఇది వివిధంగా గుణపాతం నేర్చుతుంటే, వివిధంగా వారికి రాజ్యాంగసమ్మత పద్ధతులపై ప్రక్షిప్త కలిగిస్తుందో తెలియడంలేదు. దీని వలన సభ్యుల చేతి మామూలు ప్రజలు. రాడిలను దారికి తీసుకురావడానికి వారిని శిక్షించడం మార్గంగాని ఇదికాదు.

బాల్గర్ రిపబ్లిన్ ఒక శోట ఇలా వ్రాశాడు. "ప్రజాస్వామ్య మార్గం చాలా కఠినమైనది. అమెరికాలో ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వం సమర్థంగా కానవాలను అమలు చేయడం ఇప్పుడు చాలా అపవిత్రం. అలా

అమలు జరిగేట్లు మోడరం అమెరికన్ ప్రజల ముఖ్య కర్తవ్యం." భారత దేశంలో కూడా ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వం సమర్థంగా వ్యవహరించేట్లు చేయడం ప్రజలందరి విధుత్తర పర్యం.

రాజ్యాంగం-రాష్ట్రపతి

భారత రాజ్యాంగం ప్రకారం, రాష్ట్ర పతి తన స్వంత అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చడానికి వీలులేదట. కేంద్ర విద్యాకాళు వను అను సమర్థించడానికి చేసిన వాదం ఇది అయితే ఒక సంగతి. రాజ్యాంగం ఆదేశాలు రాష్ట్రపతిలాగే కేంద్ర విద్యామంత్రికూడా శిరోధార్యులు. రాజ్యాంగానికి బద్ధులమై ఉంటామని ఆయనా ఈయనా కూడా సంతకాలు చేశారు. ఇప్పుడు రాష్ట్రపతి భావ ప్రకటనా స్వాతంత్ర్యం గురించి రాజ్యాంగం వీం చెప్పింది వీం చెప్పలేదా అన్న విషయం అలా ఉండగా, విద్యాకాళు గురించి వీం చెప్పిందో అలోచించాలి. ప్రాథమిక మాధ్యమిక విశ్వవిద్యాలయ విద్యా వ్యాప్తికి, రాజ్యాంగంలో వీ అధికరణం ఆసరా చేసుకొని కేంద్రం భారీగా డబ్బు ఖర్చు పెడుతున్నది అన్న ప్రశ్నకు జవాబు లేలాలి. ఉపాధ్యాయుల జీతాలకు కేంద్రప్రభుత్వం సబ్సిడీలు ఇవ్వాలని రాజ్యాంగం చెప్పిందా?

విరుదు లచ్చేది ఎందుకు?

విరుదుల వాదనను తయారుచేసి, రాష్ట్ర పతికి వాటిని సిఫారసు చేయడంలో ఒక విధంగా పెద్ద పాఠా టాకటి జరిగిందని నీస్తుంది. ఈ సిఫారసులమేరకు, రాష్ట్రపతి మొన్న ఒక దంతవైద్యుడికి 'కర్నల్' విరుదు యిచ్చి గౌరవించారు. ఈ సంగతి ప్రకటించబడడంతో ఒక చిన్న దుమారం వంటిది రేగింది. సివిలియనులకు ఇటువంటి విరుదులు ఇవ్వడం, గౌరవ వైద్యులంటూ కొందరిని వీరి గౌరవించడం, బ్రిటిష్ మాయంలో మొదలై, నేటికీ మిగిలిపోయిన ఆచారం. అయితే, ఈ తరహా ఆచారంలో బ్రిటిష్ వారికి కూడా ఒక పద్ధతి వుంది. వైద్యవృత్తిలో ఉన్నవారు స్వంతానికి ప్రచారం చేసుకోవడం నిషిద్ధం. అందువల్ల గౌరవ వైద్యుల్ని నియమించినపుడు, ఆయా వ్యక్తులకు అప్పటికే నేతృత్వం గా మంచి చేయవలసివలసి ఉన్నాయా లేదా అని ముందుగా విచారిస్తారు. ఎందుకంటే, ఒకానొక వైద్యుడికి, అమాంతంగా తోటివైద్యులను మించిపోయేటట్లు, ప్రతిభను ఆపాదించి పెట్టడం దీని లక్ష్యం కాదు. మొత్తానికి, పరస్పరసానం విషయం గమనించ

కుండానే, కొందరు వైద్యులను, హాకిలను దంతవైద్యులనూ రాష్ట్ర పతికి గౌరవ వైద్యులుగా నియమించడం జరిగింది. ఇప్పుడు కర్నల్ విరుదు ప్రదానం వీటిని నిర్ణయించి పోయింది. ఈ విరుదు ఇవ్వడం అంటే, సైనిక ధర్మాల క్రమ శిక్షణతో కలగాటం ఆడడం అన్నమాట. ఎందుకంటే, ఈ కర్నల్ విరుదుల వ్యక్తి సైనిక దళంలో వారికి ఎక్కడైనా, ఎప్పుడైనా ఎదురు పడితే, ఈ హాదాకు తప్పకుండా అయిన ప్రతి సైనికోద్యోగి, వెంటనే ఆగి, వందనం చేయాలి. సైనికోద్యోగులు, తమ ప్రవర్తన విషయంలో జహా జాగ్రత్తగా ఉండి, విధులను తు. చ. తప్పకుండా పాటిస్తారు. ఇప్పుడు ఈ కొత్త నిర్ణయం సంగతి వినిగానే, రక్షణ దళంలో చాలామంది నిరసన వెలిబుచ్చుతున్నారు. గౌరవ వైద్యులంటూ కొందరిని నియమించడం ఎవరికీ ఇబ్బంది ఉండకపోవచ్చుగాని, ఈ కర్నల్ విరుదు ప్రదానం మాత్రం ఇబ్బందే. ఇదంతా ఆలోచించగా, ఎవరో ఈ సిఫారసులలో తప్పుటడం వేరారనిపిస్తుంది.

బ్రిటన్ సాంకేతిక సహాయం

కొలంబోపథకం సాంకేతిక సహాయ కార్యక్రమం క్రింద బ్రిటన్ లో సాంకేతిక శిక్షణ పొందనున్న వైద్యుల వ్యక్తిగతసారమే ఆ దేశం వెళ్ళాడు. ఆయన తాతా ఉక్కు కర్మాగారంలో పనిచేస్తున్న శ్రీ వి. సి. సింగ్. గ్లాస్కోలోని కెకో ఇనుము పరిశ్రమలోనూ, మదర్ వెల్ లోని కార్లిర్ కర్మాగారంలోనూ శ్రీ సింగ్ ఆరు మాసాలు వుండి ఇనుము కరగించే భారీ కొలుములను ఉపయోగించడం మొదలయిన వాటిలో శిక్షణ పొందుతారు. ఆ సైన్, బ్రిటన్ లోని పెద్ద పెద్ద ఉక్కు కర్మాగారాలన్నీ చూచినవారు.

ఉత్పత్తి ఉత్పత్తి అక్షయం

రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక ముగిసేవాటికి సాలుకు 80 లక్షల టన్నుల ఉత్పత్తి ఉత్పత్తి చేయగలగాలని భారత ప్రభుత్వం నిశ్చయించారు. ఈ మేరకు కేంబ్రిడ్జ్ పూర్ లోని తాతా ఉక్కు కర్మాగారం ఉత్పత్తి సాలుకు 20లక్షల టన్నులకు (అంటే రెట్టింపు) పెంచ నిశ్చయించారు. ఇందుకోసం పోత పోసే యంత్రాలు రెండు తెప్పిస్తున్నారు. ఇవి రోజుకు రెండు వేల టన్నుల బుంగలు పోతపోస్తాయి. ఇవికాక, 28 అడుగుల కొలిమి ఒకటి తెప్పిస్తున్నారు. ఈ కొత్త యంత్రాలకు 490 లక్షల పౌండ్లవరకూ ఖర్చు కేటాయించారు. బ్రిటన్ లో శిక్షణకు వెళ్లిన శ్రీ సింగ్ ఈ యంత్రాలను నడిపడం ప్రత్యేకం నేర్చుకు వచ్చాడు.

హి డి ం బ ప రి హా స ం

ఆ బ్రాహ్మణకుటుంబంలోని వారంతా తమ మునిపల్లెనించి వేరొక మునిపల్లెకు ప్రయాణమైవారు. ఆ అరణ్యమార్గంలో అల బడి ఏమీలేకుండా సుఖంగా సాగిపోతున్నారు. వారికొకమార్గం అంతా సుపరిచితమైనదే! ప్రయాణం చాలావరకు సంతోషంగానే సాగిపోయింది.

ఆ అరణ్యంలో ప్రాతఃకాలవేళ మేలు కొన్న పక్షులు కలకలరవాలతో వారికి స్వాగతం ఇస్తున్నట్లుగా సందడిచేయి. పచ్చిక బయళ్ళలో అడుగుంటున్న నెమళ్ళ పింఛాలపై ప్రసరిస్తున్న లేత లేత నూర్మకరణాలు చిత్ర చిత్రంగా వారికన్నులకు మిరుమిట్టు గొల్పుతున్నాయి. చెట్లకొమ్మలపై పరిగెత్తుకుపోతున్న ఉడతల చిరుకుచ్చులా బంగారు వెలుగులో చిన్న చిన్న మెరుపులు మెరిసిం చాయి! ఆ అరణ్యం అంతా ప్రకాంతంగా సాగిపోతున్న ఆ కుటుంబంవారిసందరినీ అడుగుడుగునా వలకరిస్తున్న పక్షుల సురించింది.

అయితే వారి సుఖ ప్రయాణం అలాగ ఎంతో సేపు కొనసాగలేదు! రూఘుమ రూఘుమన్నర పొడైకే సరికి ఎండకొంచెం చిటచిటలాడడం ప్రారంభించింది. అయినా వారా విషయం అంతగా లెక్కచెయ్యకుండా ఏవో కష్ట సుఖాలు మాటలాడుకొంటూ అలాగే సాగిపోతున్నారు.

వారిలో వృద్ధ బ్రాహ్మణుడు దాకుటుంబాని కంటిటికీ పెద్ద. ఆయనధర్మపత్ని ముసలి పండు ముల్లెయిదువు. ఆ బ్రాహ్మణుని శ్రేష్ఠమహా దునికొకా కామర ప్రాయమే! పదహారేతైనా నిండలేదు. రెండవవానికి ఇంచు మించుగా ఆ శేవయస్సు. మూడవ కుమారునికి ఉపనయనం చేసే ఈడు వచ్చింది. ఏడేనిమిది ఏతైనా నిండని ఆ పసివాణ్ణి తల్లి చెయ్యి వట్టుకుని నెమ్రుడి నెమ్రుడిగా నడిపిస్తున్నది. అతడు మధ్య మధ్యన ఆ మహారణ్యంలో కనిపించే చిత్ర విచిత్రాలనుగురించి ఏవేవో వింత వింత ప్రశ్నలు అడుగుతున్నాడు.

ఇంతలో మాత్రాగా వారందరిపైన ఒక పెద్ద క్రక యం విరుచుకుపడింది! వారి తిడు ఒక రాక్షసుడు కాలయముడ్డులా

క్రక య మై వాడు! నల్లని బాంబారు వెండ్రుకలు, ఎర్రని కళ్ళు, పులి కొరలలాగ కొనలుదీసినపళ్ళు! అతనిని చూడగానే ఆ పసివాడు చూడిలిపోయి తల్లి మాటున దాక్కున్నాడు. ఆ రాక్షసుడు చూడడాని కింకా పదిపదహారేళ్ళ యువకుని లాగే కనిపిస్తున్నాడు. అతనిచేతిలోని కర వాలం ఆ లేతఎండలో తోకచుక్కలా తళ తళలాడింది. మొదట అతడు అందరినీ మాత మార్చి చెయ్యిగలడనే నిశ్చయించారు వారంతా! అందరు ఒకరొకరిని పొదుతుకుని దిగాలుపడిపోయి ఆ అతడు గడిచి బయట పడడం ఎలాగా అని ఎంతో ఆందోళన పడ్డారు.

ఆ బ్రాహ్మణ కుమారులలో ఒకరిని తన తల్లి ఆహారంకొసం తీసుకు పోవాలనీ అందుకే వారి దారి అడ్డగించి నిలబడవనీ ఆ రాక్షస కుమారుడు పెద్దగా అరిచాడు! ఆ

వృద్ధుడు తనవశంలేదని విసిరికొట్టాడు! అతడు ఆ ముగ్గురు పుత్రులలోను శ్రేష్ఠుడై తీసుకుపోతానని గట్టిగా వట్టు వట్టాడు. తేహారే ఆ కుమారుల సందరినీ బలాత్కారంగా తీసుకుపోతానని తెదిరించడం మొదలు పెట్టాడు.

దానిమీద ఆ బ్రాహ్మణుడా రాక్షసుని చేతులు వట్టుకుని బ్రతిమాలుకున్నాడు.

“నాయనా! శ్రేష్ఠ పుత్రుడే నా వంశ ప్రతిష్ఠాపకుడు! నా ఆనందం తరం వైదిక కర్మాధికారి కూడా అతడే. నా కిన్ని నీళ్లు వదలవలసినవాడు కూడా అతడే!”

ఆ పైన ఆ బ్రాహ్మణుని కంకం గడ్డద భారంతో వణికిపోయింది.

రాక్షసునికి ప్రాణం విసిగిపోయింది. తల్లిదండ్రుల ప్రసక్తిలేకుండా కుమారుల సందరినీ బలాత్కారంగా తీసుకుపోయి ఉండవలసిందనీ, ఇవ్వ డిక వక్యాత్వ వడీ క్రయోజనంలేదనీ అనుకోవచ్చు. తరవాత ఆ బ్రాహ్మణుని కాగిలిలో అణిగి మణిగి తలదాచుకొన్న శ్రేష్ఠపుత్రుని విడిచి

ప్రాచీన గాథాలహరి

మాటలు విని ఆ పండు ముల్లెయిదువ వెంటనే స్పృహ తప్పి నేలమీద పడిపోయింది! తీర లోపచారాలు చెయ్యిగా చెయ్యిగా తిరిగి అతి కష్టంమీద నడచేరింది.

ఆ వృద్ధ బ్రాహ్మణునికా ఘోర విపత్తులో దారి, తేన్ను కనవడలేదు! లోలోపల ఉబికి ఉబికి ఉబ్బొంగిన అతనికొద్దం అంతా అకట్టని కొవంలా అలాగే లోలోపలే అణిగిపోయింది! చిట్ట చివరికాయన మనస్సులో ఒక్క ఉపాయం సురించింది.

తానే ఆరాక్షసికాహారమైపోగలనీ తన కుటుంబం సంరక్షించవలసిందనీ కొడుకూ ఆయన వేయివిధాలుగా ఆ రాక్షస కుమారుణ్ణి బ్రతిమాలుకొన్నాడు.

ఆ రాక్షసుడు చిక్కి కల్మషమైపోయిన

వేసి కనిపిస్తే పుత్రుని తీసుకుపోవాలని నిశ్చయించి ఆ రాక్షసుడు వెంటనే అతనిజబ్బు దొరక బుచ్చుకొన్నాడు. ఆ వేసి వాడు పాపం, తల్లిమాటున తలదాచుకొన్నాడు. తల్లి రాక్షసునితో ఆ పసివానికి బదులుగా తానే అతని తల్లికి ఆహారమైపోతానని అన్నది. కాని అతడు వృద్ధులను తీసుకు పోవడాని కంగీకరించలేదు. పాపం! ఆ వృద్ధ మాత అనేకవిధాలుగా ప్రాధేయపడింది. అయితే రాక్షసుడు తన మొండిపట్టు విడువలేదు!

ఇంతలో రెండవ కుమారుడు ధైర్యంగా రాక్షసుని ముందు నిలిచి “వారి నెండువ భాగిస్తావు; నన్ను తీసుకుపో”అని ముందుకు సాగిపోయాడు. పాపం తల్లి తిరిగి రాక్షసుని కార్జమీద వడి రెండవ కుమారునికి బదులుగా తానే వస్తానని అన్నది. రాక్షసుడు వినిసింతుకోలేదు. అతడు, ఆరెండవ కుమారుడు కలిసి పెద్దతూ నాలుగు అడుగుల ముందుకు సాగాడు. అప్పుడతనిని ఆ అపూతం

పి. గణపతి కాస్త్రి

భరించలేక నిలుచున్న పాటుగా అక్కనే పువ్వులా తక్కి పడిపోయింది.

బ్రాహ్మణులు దానిని చూసి భయపడి పారిపోయారు. కానీ అతనిని చూసి భయపడి పారిపోయారు. కానీ అతనిని చూసి భయపడి పారిపోయారు.

“నాయనా! మధ్యమా! నీవు ఎప్పుడు ఎవరికినీ అవకృతి చేసి ఉండలేదు. ఎప్పుడు నీ బుద్ధి అటువంటి సలహాలు ఉండేయించి ఉండలేదు. నీ ముక్త కేవలం నీ ముక్త కంటికి రెప్పలా కప్పాడంటుంది. వారి అమృతం, ఆ గాయత్రీ మత కరుణాకటాక్షం వల్ల నీకు ఎటువంటి అశుభము కలగలేదు! నానా కృష్ణుడు వర్ణం కాదు. ఆ గాయత్రీ మత సంస్కరించుకో! తిరిగి తేమంగా వచ్చి ముక్కుల్ని అందరినీ కలుసుకుంటావులే! తేమంగా వెళ్ళిరా నాయనా!”

అని అతనిని ప్రకారంగా సాగనంపి పువ్వులా తక్కి పడిపోయిన భర్త పక్కకి పరి తర్క చెయ్యడానికి త్వరగా వెనుకకు మరలిపోయాడు. అక్కడ మిగిలిన కుమారులు తిద్దరు ఆమెకు పరివరణ చేస్తున్నారు.

విధిక్యతం తలుచుకొని ఆ బ్రాహ్మణులు డేనేక విధాలుగా దుఃఖించినాడు. అరణ్యవాసం చేస్తూ, ఆ అరణ్యంలో ఏ విధమైన రాక్షసబాధా లేకుండా సంతోషము పొందే లక్ష్యం కనపడదు. అటువంటి యాతన తప్ప లేక అని ఆ బ్రాహ్మణులు డేనేక విధాలుగా తన దురదృష్టం నిందించుకొన్నాడు. కొంతసేపటి కాయన భార్య నేడలేంది. తన మధ్యమ కుమారుల దానిని చూసి భయపడి పారిపోయింది. కానీ అతనిని చూసి భయపడి పారిపోయింది. కానీ అతనిని చూసి భయపడి పారిపోయింది.

అలాగే అతని భార్యను చూసి భయపడి పారిపోయింది. కానీ అతనిని చూసి భయపడి పారిపోయింది. కానీ అతనిని చూసి భయపడి పారిపోయింది.

నారసింహ లేహ్యము
 ంగా రుచి చేసింది. మేహము నిర్మల, విషవృక్ష మొదలగువాటిని హరించి అమృతం కల్పిస్తుంది కలిగి ఉన్నది. 20 రు. కచ్చి రు. 4. పోస్టల్ ఆర్డర్. పి.సి.ఎ.అండ్ కో, “అయ్యర్ల వజ్రమాణం” చెరిపి, తెలంగాణ.

తల్లికి భోజనం చేసే సమయంలో చచ్చి పోయింది. కానీ అతనిని చూసి భయపడి పారిపోయింది. కానీ అతనిని చూసి భయపడి పారిపోయింది.

అలాగే అతని భార్యను చూసి భయపడి పారిపోయింది. కానీ అతనిని చూసి భయపడి పారిపోయింది. కానీ అతనిని చూసి భయపడి పారిపోయింది.

అలాగే అతని భార్యను చూసి భయపడి పారిపోయింది. కానీ అతనిని చూసి భయపడి పారిపోయింది. కానీ అతనిని చూసి భయపడి పారిపోయింది.

అలాగే అతని భార్యను చూసి భయపడి పారిపోయింది. కానీ అతనిని చూసి భయపడి పారిపోయింది. కానీ అతనిని చూసి భయపడి పారిపోయింది.

అలాగే అతని భార్యను చూసి భయపడి పారిపోయింది. కానీ అతనిని చూసి భయపడి పారిపోయింది. కానీ అతనిని చూసి భయపడి పారిపోయింది.

అలాగే అతని భార్యను చూసి భయపడి పారిపోయింది. కానీ అతనిని చూసి భయపడి పారిపోయింది. కానీ అతనిని చూసి భయపడి పారిపోయింది.

అలాగే అతని భార్యను చూసి భయపడి పారిపోయింది. కానీ అతనిని చూసి భయపడి పారిపోయింది. కానీ అతనిని చూసి భయపడి పారిపోయింది.

అలాగే అతని భార్యను చూసి భయపడి పారిపోయింది. కానీ అతనిని చూసి భయపడి పారిపోయింది. కానీ అతనిని చూసి భయపడి పారిపోయింది.

“ఏమైతే నీవులే! నేనూ మధ్యమండానే! నీవో కూడా నన్ను తీసుకుపో!”
 “నీవూ మధ్యమండావు మాత్రం కాదు!”
 “నే నన్ను చూపులేదు! నా అమ్మనూ నన్నునూ నేను మధ్యమండానే!”
 “అమ్మ నానుభవం?”
 “మంతి చేయి!”
 “నీ చేరు?”
 “భయపేనుడు!”
 “భయపేనుడా!” అని ఆ రాక్షస కుమారులు కొంతసేపటి వరకు అలాగే నిర్భంతరించారు. కుంతిచేయి, పంచపాండవులు - భయపేనుడు ఈ పేరు లన్నీ అతని చిన్నతనంలో ఎప్పుడో వినిపించిన పేర్లే ఉన్నాయి! కానీ అతనికా విషయం లంత స్పష్టంగా తెలియవు. వేళ మించిపోతున్న సమయంలో ఇక అది తెలుసుకోవాలని కూడా ప్రయత్నించలేదు! భయపేనుడి కూడా ఆ రాక్షస కుమారుని ముఖం చూచాడుగా ఎక్కడో చూచినట్లే గుర్తున్నది. కానీ అతనికా విషయం స్పష్టంగా గుర్తుకు రాలేదు! రాక్షస కుమారుని కేసి అలాగే చూస్తూ నిలబడిపోయాడు! కొంతసేపటికి ఇలాగ ప్రశ్నించాడు:
 “నీ చేరకయ?”
 “ఘటోత్కచుడు.”
 “ఘటోత్కచుడా!”
 “అవును! అలాగే నిర్భంతరించుకున్నావేమిటి?”
 “ఏమిలేదుగాని మీ అమ్మగారి చేతమూ అడగక మృతా?”
 “దానికేమి! అమ్మ చేరు హిడింబ!”
 ఆ మాట విన్న సరికి భయపేనుడు అలాగే నిర్భంతరించుకున్నాడు. తరవాత అతని ముఖంలో అనేక సంకేతావ్యయం లు కనిపించాయి! తన కాలం పాటు అతడేమీ అవరేక అలాగే కల్యాణం పొంది నిలుచున్నాడు. ఘటోత్కచుడు డేన్ని తొందర పెనుతూ ఆనాడు:
 “మా అమ్మగారికి భోజనం చేసే మించిపోతూంది! తొందర తొందరగా వడిచిరా!”
 “నేను రాను! నీవే లాగుకుపో!”
 అన్నాడు భయపేనుడు వింకంగా!
 “ఏం?”
 “నా యుద్ధం!”
 “అయితే నీవని పట్టిస్తాను!” అని చెప్పి ఘటోత్కచుడు దావక్క చేతుల్ని పెట్టి పెద్ద నంది గురిచెంద తీగలతో అతని నడుము చుట్టూ గట్టిగా కట్టి బరాహరా లాగుకు పోవాలని ప్రయత్నించాడు. కానీ ఎంత ప్రయత్నించి, కాయ శక్తుల లాగినా ఒక్క అడుగు కూడా ముందుకు పోలేకపోయాడు! ఘటోత్కచునికా

మిటమధ్యాహ్నం ఎండలో ముచ్చెమటలు పోతాయి!

భీమసేను దతన్ని ఎత్తి పొడుస్తూ—
“ఇంతేనా నీ కత్తి!” అన్నాడు.

ఘట్టోత్తమడు మళ్ళీ బలంగా లాగాడు! ఒక్క అడుగు కూడా ముందుకు సాగలేదు!

“ఏం! ఏమంటావు?” అన్నాడు భీమసేనుడు బింకంగా. ఘట్టోత్తమడు తన కత్తి యాత్రా ఉపయోగించి మళ్ళీ గట్టిగా లాగి, భీమసేనుని బరబరా పదిఅడుగుల దూరం లాగుతుపోయాడు!

భీమకు కొంచెం సంతోషించి “సరే! నేనే వస్తా!” అని అతనితో కలిసి అలాగ ఇంకా చాలా దూరం నడిచిపోయాడు. ఘట్టోత్తమడు తిరిగి తన బలం అంతా ఉపయోగించి ఇంకా తొందర తొందరగా రిఫంంగానట్లుగా లాగుతూ అతనిని తన వెనకాలే తీసుకుపోయాడు.

అలాగ ఇంకా కొంత దూరం పోయేసరికి చారిత్రక పర్యటన, దాని చుట్టూరా పెద్ద పెద్ద చెట్లు కనిపించాయి! ఆ చెట్ల నీడల్లో ఆ ప్రాంతంలో ఎక్కడా ఎండపొడ కూడా ప్రవేశించడం లేదు!

అలాగ ఇంకా కొంచెం దూరం నడిచి వారిద్దరు పర్యటం దొరికి నిర్మించిన ఒక పెద్ద పర్యటగృహంలో ప్రవేశించారు! ఘట్టోత్తమడు తొందరగా గృహం లోపలికి వెళ్ళి తిరిగి తన సాహసకృత్యం నివేదించాడు. భీమసేను దాపర్యగృహంలో ఒక శిలా వేదికమీద కూర్చున్నాడు. ముగ్ధుణంలో నే ఘట్టోత్తమని వెంటచెట్టుకుని హిడింబ అక్కడికి వచ్చి వేసింది.

లోపలికి వస్తూనే ఆమె ఎదురుగా తీగ అతో సతియితమవుతున్న భీమసేనునిచూచి చక్కుమని ఒక్క నవ్వు నవ్వి, ఘట్టోత్తమని ముందుగా మునివేళ్ళతో దువ్వుతూ, తీగ మిరిగా వాల్చి అతనితో ఇలా గన్నది.

“అయ్యో! చర్చి తిండి! వీరినా నీవు తీసుకు వచ్చింది?”

“ఏం! ఎవరియి?”

“అయ్యో! ఈయన సాక్షాత్తు దైవతమే కాదు!”

“ఎవరికి?”

“నాకు, నీకునా!”

“అంతే!”

“ఈయన నీకు పితృపాదులు!”

“నిజంగా!”

పిమ్మట హిడింబ భీమసేనుని పాదాలు ముట్టి—

“ఆర్యపుత్రులకు నమస్కారం!” అన్నది. దానితో ఘట్టోత్తమని అనుమానం తీరి పోయింది! భీము దతన్ని ఆప్యాయంగా దగ్గరకు తీసుకొని కొంగరించుకొన్నాడు! ఘట్టోత్తమ దాయనకు నామం నమస్కారంచేసి తన అపచారాల మన్నించి వలసిందని వేడుకొన్నాడు.

పిమ్మట ఘట్టోత్తమడు మాతాత్మగా లేచి నిలబడి అడిగాడు: “అమ్మా! మరి ఈపూట మీ భోజనం మాట?”

“అవును సుమా! ఈ ఆనందంతో మరిచే పోయానే!”

“అయితే ఇప్పుడే వస్తానుకు!” అని ఘట్టోత్తమ దోక అంగలో ద్వారంబిరికి పగుగతువుపోయాడు!

హిడింబ తొందరగా అతని వెంట వెళ్ళి—

“నాయనా! ఈపూటకు కంద మూల ఫలాలు చాలులే!” అన్నది. ఘట్టోత్తమడు సరే! అని తొందరగా అడవిలోకి వెళ్ళి పోయాడు.

హిడింబ తిరిగివచ్చి నెయ్యిదిగా భీమసేనుని కదురుగా శిలా వేదిక మీద కూర్చున్నది. అత దౌత్యాకృత్యంగా ఆమెకేసి చూసి ఇలా గడిగాడు!

“ఏమిటి హిడింబా! ఈ దారుణం!”

హిడింబ మళ్ళీ కళ్ళు వాల్చి—

“ఈ ఆరణ్యంలో మీ ధర్మపరిపాలన ఎలాగ నాగుతున్నదో పరిశీలించమని ఈ ఎత్తు వేగాను!” అన్నది.

“అహ! ఈ నాకు రాక్షసులే ధర్మపరీక్షకు లైసాన్!”

“అవును! మరి మానవులే రాక్షసులైపోయి నవ్వకు గత్యంతరం?”

భీమసేను దా మాటతో మరి నోటమాట లేక స్తంభించిపోయాడు!

“అయితే నా పరిపాలన పరీక్షేనా ఇదంతా?”

“అవును!”

“ఒక వేళ తిప్పి జారి ఆ బ్రాహ్మణ కుటుంబానికి అపచారం జరిగి ఉంటే?”

“మరి పరీక్షలో మీ లోడిపోయారన్న మాటే!”

“ఎంతటి సాహసం! సరేగాని, నీవు చేసిన ఈ ఎత్తువల్ల ఆ బ్రాహ్మణ కుటుంబం ఎంతటి అలజడి పాలైపోయిందో కొంచెం మై నా గ్రహించావా?”

“సరేగాని ఈ నాలుగేళ్ళ నించీ మీదర్శక గ్రంథం కలగకనా కళ్ళలోగ్గ కా యలు కాచాయో గమనించారా!”

భీమసేనుని కప్పుడు తన తప్పిదం తెలిసింది. భారవాటే అనుకున్నాడు. అయినా హిడింబ అన్న మాటల అంతరార్థం మాత్రం పూర్తిగా అతని కంఠావసరం కాలేదు. అలాగే ఆకృత్యంగా ఆమెకేసి చూసి నెయ్యిదిగా అడిగాడు.

“అయితే ఇక్కడికి మరొక గ్రహించా వన్నమాట! ఇదంతా కేరలం పరీక్షకోసం కాదన్నమాట!”

“ఆ మాట నానోట అనిపించాలనా మీ ఊహ!”

భీమకు తిరిగి అలాగే కళ్ళప్పగించియాస్తా మురింతగా ఆకృత్యపోయాడు. హిడింబ చెప్పిన ఈ మాటకూడా ఎంతవరకు విశ్వసించాలో అతనికి బోధపడలేదు.

“అయితే హిడింబా! కాక వేత కలు రంపితే నీ పాదాలదగ్గర చాలిఉండు నే! ఎందు కింతటిపని చేయించావు!”

“నా కంతటి దెవ్వుమేల?”

“సరేగాని పాపం దీనికోసం మన పనేనా డెంత క్రిమపడిపోయాడో గమనించావు కాదుగదా!”

“పోనీ ఈ విధంగానైనా వాడిమీద మీ కింతటి జాలి కలిగింది! అదే పదివేలు! ఇన్నాళ్ళ నించీ వాడినైనా మాదాలని— ఒక్కమారు మీకు తోచలేదు గదా!”

“ఇన్నాళ్ళ నించీ చూడకపోయినా ఈ వేళతో వాడి దుండుకుకు చేపట్టి తెలిసి పోయాయితే!” అన్నాడు భీమసేనుడు! తరవాత ఎంతో ఆప్యాయంగా ఆమెను దగ్గరికి తీసుకుని కొంటేగా నవ్వుతూ—

“ఎంతటి రాక్షస పరిహాసం!” అన్నాడు.

ఆమె “అదిగో! ఘట్టోత్తమడు వస్తూన్నాడు!” అన్నది అతనిపట్టు విడిపించుకుని.

“అయితే ఈవేళ నీ సరహంసాహారం మాట!” అన్నాడు భీమకు.

“అయితే— నేను సరహంసం తింటున్నా ననేనా మీ నమ్మకం!”

“కొనినా దింతిటి విచిత్ర ప్రవృత్తి కలగడం అసంభవం!”

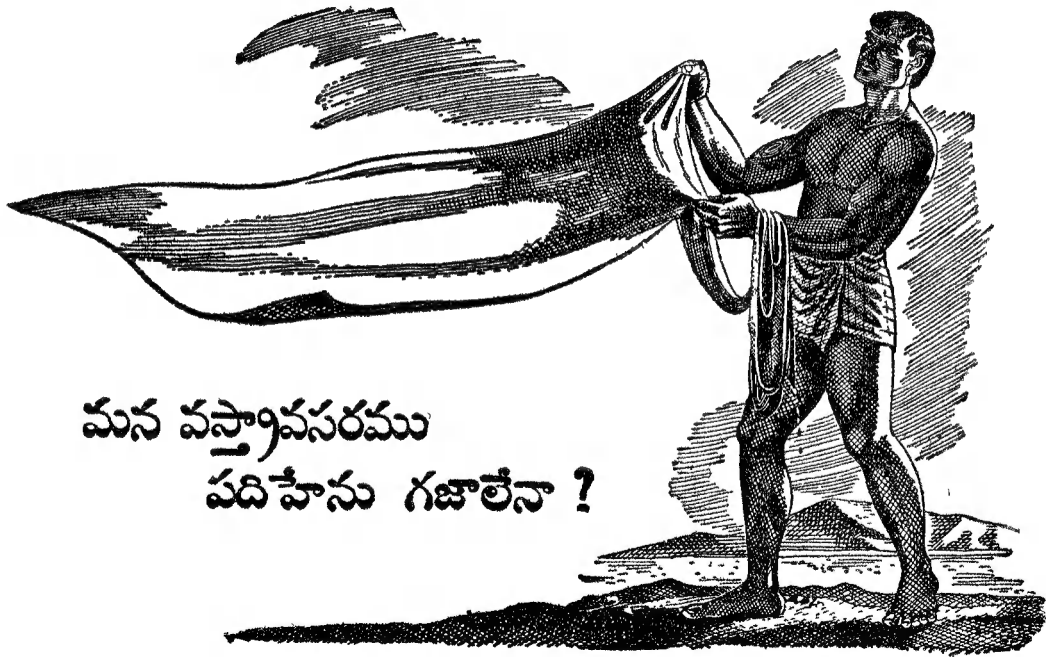
“అంతేనా మీరు గ్రహించింది!—అయితే సరే! మీరు నా సరసనే ఉన్నారగదా! ఆ ముచ్చట కూడా నేడే తీర్చుకుంటాను!” అన్నది హిడింబ ఏమీ తాగకకుండా!

భీమసేను డీఫలోకి అంతరార్థం గ్రహించుకొని విరగబడి నవ్వుపం మొదలు పెట్టాడు.

అంతలో ఘట్టోత్తమడు తీసు తీయని ఫలాలతోను కందిమూలాలతోను అక్కడి, ప్రత్యక్షమైనాడు!

తొలిసారి సంజయమారు పండ్లసాది	
అగత్యమైన కుటుంబ బంధువులు	
కాస్ మస్	కస్తూరి మాత్రలు... ౧-౦-౦
కర్జు	గోరొబడి మాత్రలు... ౦-౦-౦
బాలక్స్	ఎర్రనవమనకుమార్తలు... ౦-౦-౦
మా మందుల పూర్తి జాబితాకు దృఢమైనది	
అయ్యప్పమ్మ కృష్ణారెడ్డి, బండ్రుల వేది, మహారాష్ట్ర, విజయవాడ	

మన వస్త్రావసరము పదిహేను గజాలేనా ?

మన దేశంలో సాలినా మనిషాక్కంటికి సగటున పదిహేను గజాలకు మించి బట్ట లభించుటలేదు. యిది చాలదు. కాబట్టి 1960 సం॥నాటికి ప్రతి వ్యక్తికి 22 గజాల బట్టనైనా లభింపజేయుట మన వస్త్రపరిశ్రమ లక్ష్యము.

ముప్పయ్యేండ్లనాడు తనకు కావలసిన వస్త్రాల నన్నింటిని దిగుమతి చేసుకొన్న భారతదేశము, వస్త్రపరిశ్రమను స్థాపించి నేడు ప్రపంచమందలి పెద్ద పరిశ్రమలలో ద్వితీయ స్థానము చూరగొన్నది. యీ కిలక పరిశ్రమకు పెట్టిన పెట్టుబడి మారుకోట్ల రూపాయలు. ఇందు పదిలక్షల మంది పనిచేయుచున్నారు. సాలినా 500 కోట్ల గజాల బట్ట వుత్పత్తి యగుచున్నది.

అర్థికాభివృద్ధికి వుక్కు అత్యంత అవసరము. యీ అవశ్యకత నెరిగి యున్న తాతా ఐరన్ అండ్ స్టీల్ కంపెనీ వారి వుక్కు వుత్పత్తిని పెంచుటకై విస్తరణ కార్యక్రమములను అమలు పరచుచున్నారు.

	వుక్కు వుత్పత్తి
1955	10,50,000 టన్నులు
1959	20,00,000 టన్నులు

దేశాభ్యున్నతికి ప్రయివేటు సంస్థ అవిరామ కృషి
ది తాతా ఐరన్ అండ్ స్టీల్ కంపెనీ లిమిటెడ్

తాతా

గువూస్తా మరణం

ఎంతకన్నా హాయిగా ఉన్న ఆ రాత్రి, ఎంతకన్నా హాయిగా ఉండే నువ్వు 'ఇవాన్ దిబ్లిటిన్' ఛెర్ బ్యాకోవ్! బాలకమందిరంలో రెండో వరకులో ఎంతకన్నా మార్పుని నాటకం చూస్తున్నావు. నాటకం చూస్తూ ఉండగా ఆరేనికీ తిరిగితే అద్భుత వంతులు లోకంలో ఉన్నావా అని తియ్యని సందేహం లాంటిది కూడా కలిగింది. ఇంతలో చూశావుగా... ఉపా. "నూతనంగా" అనే పదం ఈ మధ్య మరీ పతక బారై పోయింది. కానీ ఎంత ప్రాంతం? జీవితంలో అన్నీ చూశావుగానే బరువూ ఉంటాయి. మరి కథలు రాసే చూశావు ఆ పదం ఉపయోగించకుండా బరువూ ఉందా? అందుచేత చూశావుగానే, నువ్వు ఛెర్ బ్యాకోవ్! బాలకమ ముఖార విందం మునుముకుపోయింది కళ్ళు తేలి పోయాయి దోసి రాసిపోయింది చోక్ అని తుమ్ము వచ్చింది

ఇలా తుమ్ముడంలో తప్పేదీ లేదు ఎవరైనా ఎక్కడైనా తుమ్మువచ్చు అది ప్రతి జాతికీ జన్మపొమ్మ రైతులు, పోలీసు ఇన్స్పెక్టర్లు, ఇంకో పెద్ద పోలీసు అలాంటి మూడో తుమ్ముతారు తప్పలేదు నువ్వు ఛెర్ బ్యాకోవ్! కిందపడలేదు ప్రైవేట్ గా నేను రుహూలీనీ ముక్కు పలుపుకున్నాను. ముందీ చెప్పా రేలీ నీ న పెద్దమనిషిలాగ, ముట్టూ ఒకసారి పరీక్షించాను తన తుమ్ము ఎవరికైనా ఇబ్బంది కలిగించిందేమోనని అప్పుడే నిజంగా కింతపడడాను తన ముందు వరసలో, సరిగా తనముందరే మార్పున్న ఒక పెద్దమనిషి బట్టలేవని, మొడలి తుడుచు కోవడం వ్యక్తంగా కనిపించింది ఆయన ఏదో గొనుకోవడం అన్నకుండా విని పించింది ఆ పెద్దమనిషి ఎవరో కాదు, తనానానా అధికారి జనరల్ బ్రెజ్లోవ్

"హేలో!" అనుకున్నాను ఛెర్ బ్యాకోవ్. "ఆయననిదిగి తుమ్మేలాను మన అధికారి కాదనుకీ ఆయన అంత పెద్ద మనిషినిదిగి ఇంత ఇతిగా తుమ్మేలాను గడ తునానా చెప్పకోవాలిందే"

నువ్వు కొంచెం ముందుకు వంకి, కొద్దిగా వక్రి, జనరల్ చెరిలో చూపిస్తే

చెకోవ్

"మమించారి నేను తుమ్ము. అనుకోకుండా తుమ్ము వచ్చింది

"ఫరవాలేదు, దానికేమిటి"

"నిన్ను మమించారి అనుకోకుండా"

"అబ్బ తుమ్మోవయ్యా, నీ, నాకు నన్ను నాటకం చూపనివ్వరా?"

నువ్వు నీ న్రి నేను నాం చేశాను జంతులూ న న్నాను తన బాలకంకి దృష్టి మరల్చాను చూస్తున్నాను కానీ భాగ్యం మరక్కడో ఉంది తన నిజంగా అనుకున్నంత అద్భుతమవుతున్నా కనీ పించింది అనూంతుంగా పోలేను నితారం పొద్దుకోచ్చింది ఇంటర్వ్యూలో జనరల్ దగ్గరికి వెళ్ళాను కొంచెంసేపు జంతులూ తచ్చాడాను ప్రైవేట్ చిక్కబట్టుకుని నీళ్ళ నములుతూ అన్నాను:

"నూర్ చాలా పొరపాటేంది. ముగి తూర్వకంగా తుమ్ములేంది. అతే నుటో ఉన్నటుంది తప్పేసిం దుంకీ.."

"మత్తవ్ వదిలేట్టలేనే దాని నంకి తి ఎక్కడో మంచిపోయాను," అని జనరల్ చాలా విసుక్కున్నాను

"మరిచిపోయా నంటున్నాను నాని, అబద్ధం వచ్చిపోత. మరిచిపోతే అంత కోపంగా ఎందుకు చూస్తున్నాను మరి,

అని అనుమానంగా చూశాను జనరల్ ఛెర్ బ్యాకోవ్. "అనునా చాలో ముట్టూక అనే గిట్టడం లేదాదు. ఇంకెట్లా? ఏమేనా ఆయనకి తూరినా నంకి సందర్భాలు ఎప్పుడెప్పుడో... అనునా నా తప్పే ముందీ తుమ్ముడం, తుమ్ముకపోవడం మన చేతులో ఉండా ఏమిటి? అది అలా నమందని ఆయనలో చెప్పారీ. తేబోనే తుమ్ములని తుమ్మువని అనుకుంటాను. ఇప్పుడు నుకోవ పోయానా ముందు ముందు అనుకోవచ్చు."

నువ్వు ఇంటికి వెళ్ళా కను లేనే న పెద్దవని యావత్తూ భార్యలో తూనవచ్చి న్నటు చెప్పాను. భార్య పెందలం గాబరా వడిందిగాని ఆ పెద్దమనిషి "మన" అధికారి కాదని వివగానే నవ్వేసింది.

"ఆయన ఒకసారి పెళ్లి మూతల చెక్కకోవడం నుంచిననుకుంటాను తేబోనే నిన్ను బారిగా నుర్వూక చెరియి నకుంటాను" అన్న నానా

"ఏమిటి నీ తేబోనే నేను తొలికే అలా చూస్తున్నానా? మమించుని అనిలేనే కానీ ఆయన నానాని నిసింతుకుంటేనా? అదిగాక అక్కడ చూళ్ళాడానికీ న్నాను చూడా లేకపోయింది"

నుర్వూకు బాధున్న ఛెర్ బ్యాకోవ్ కుధ్రంగా మితరం చేయించుకున్నాను. అసీను తుమ్ముల ధరించాను తన నిర్దేశిత్యం తెలుపుకో నేందుకు జనరల్ బ్రెజ్లోవ్ గృహానికి వెళ్ళాను. అక్కడ పోలేతుమంకి ఆయన వర్కనాళ్ళం కాను ముక్కున్నాను.

కలవరపడుస్తేలకు!

"కుమారి" (మాత్రం) వదివేరింది మీ ఆ గృహ కడిమను వింతలవేరింది
మం (పాత) కు ప్రి-
(ప్రేమర) ప్రి-
(ప్రేమ) ప్రి-
(ప్రేమ) ప్రి-
(ప్రేమ) ప్రి-

Mrs P. Devan (P. D. S.) Calcutta - 40

శాఖ: Indo Medical supplies

No 1, Pauliappan St, Seven wells Madras 1

గు మా స్త్రీ మ రణం

కొందరిని మట్లాడి పంపేశాక, జనరల్ తల ఎత్తి చెర్వ్యాకోవ్ కేసి చూశాడు.

“సార్. రాత్రి మీకు జ్ఞాపకం ఉందో లేదో... నేను... ఆ... మీ... తుమ్మాయ... అనుకో... తుమించం” ... అని నత్తుకూ, ఏదో చెప్పేశాడు చెర్వ్యాకోవ్.

“అబ్బబ్బ, ఎంగోల వచ్చి పడింది నాయనా. ఫీ ఫీ...” అని తల ఊగిస్తూ వినుకున్న ఇంకో వ్యక్తికిని చూసి “ఏమిటి కని?” అని అడిగాడు.

“అబ్బే, చెప్పేది వినిపించుకునే రకమైలేనా? బాగా కోపం పీకడాకా వచ్చేసి న్నట్లుంది. ఇలా వదిలేస్తే ఎలా? పూర్తిగా వివరంగా చెప్పకుండాపోతే బావుంటుందా?”

అని చెర్వ్యాకోవ్ ఇంకా అక్కడే కనిపెట్టుకున్నాడు.

వచ్చినవాళ్ళందరినీ పంపేసి జనరల్ ఇంకో గదిలోకి పోతూ ఉండగా చెర్వ్యాకోవ్ వెంటపడి “అయ్యా, నేను చెప్పేది చిత్తగించండి. పక్కాత్రాపంతో నా మృదయం కోల్పోలిపోయాం. రాత్రినుండి ఒక టేబిల్ గా దహించుకుపోతున్నాను...” అని చెప్పకుపోతున్నాడు.

“ఇదిగో ఏమిటి నీ ఉద్దేశం? నాతో వేళాకోళం ఆడదామనుకుంటున్నావా?” అని ధన్యమని తలుపు వేసి వెళ్లిపోయాడు జనరల్.

“వేళాకోళమా? ఇందులో వేళాకోళం చెయ్యదగినదేముంది? ఈమాత్రం అర్థం

చేసుకోలేదూ ఇంకలావు పెద్దమనిషి? సరే, ఇహ నా తునుపగలతో ఆయనకు విసుగు కలిగించడం బావుండను. ఉత్తరం రాసి పజేస్తాను. ఇహ ఆయన మొహం చూడను. చూడవంటే చూడను. అంతే లేకపోతే ఏమిటి మరి?”

అనుకుంటూ ఇంటికి నడిచాడు. కాని ఉత్తరం రాయలేదు. చాలాసేపు తీవ్రంగా, దీర్ఘంగా యోచించాడు. కాని ఏం రాయాలో తెలియలేదు. అందుచేత మర్నాడు మళ్ళీ జనరల్ గృహానికి బయలుదేరాడు.

జనరల్ ఏమిటన్నట్టు అతనికేసి చూడగానే మొదలెట్టాడు: “నిన్న మీకు చాలా కష్టం కలిగించాను. వేళాకోళం ఆడాలనే ఉద్దేశం ఏ కోశానా, ఎన్నడూ నాకు కలగలేదంటే నమ్మండి. ఆరోజున తుమ్మాయ మీకు ఇబ్బందికలిగించినందుకు తునుపగ చెప్పకోవాలని వచ్చాను. అంతేగాని వేళాకోళానికి కాదు. మిమ్మల్నా? నేను వేళాకోళం చెయ్యడమా? ఎంతమాట! ఎవరైతే నా గానివ్వండి, పరాయివాళ్ళని వేళాకోళం చెయ్యడమే పనిగా పెట్టుకుంటే, ఇక మర్యాద, గౌరవం, మంచీ చెడ్డా ఏమన్నా ఉంటాయా? అందులో గొప్పవాళ్ళిని...”

“ఫోఅవతలికి” అని జనరల్ బ్రిజ్ లోవ్ పట్టరాని అగ్రహంతో ఊగిపోతూ అరిచాడు.

భయంతో కొయ్యబారిపోయి చెర్వ్యాకోవ్ “ఏమిటండి?” అన్నాడు.

“ఫోఅవతలికి” అని జనరల్ రెట్టించాడు. చెర్వ్యాకోవ్ కు తన మృదయం బద్దలైపోతున్నట్లునిపించింది. అదిరిపోయి, వెనక్కి వెనక్కి అడుగులు వేసుకుంటూ గుమ్మం చాటాడు. వీధిలోకి వచ్చి, పిచ్చివాడిలాగ ముందుకు సాగాడు. ప్రాణం లేని బొమ్మలాగ ఎలాగో ఇంటికి చేరుకున్నాడు. సోఫాలో కూలబడి, ఎలా ఉన్నాడు ఆలాగే, ఆఫీసుదుస్తులు విడవకుండానే ప్రాణాలు విడిచేశాడు.

జి.ఎస్.ఎఫ్. కొల్లేగల్

ఎట్టు
బేరలోనున్న
విశేష తను

తలుసుకొనండి

ప్రసిద్ధ ‘ఆల్ ఫుడ్స్’ లోపురి ఎక్కించిన మేలిరకం ఫిలేచర్ సిల్కును, వస్త్రాల ఉత్పత్తిలో వాడటం వలన, జి.ఎస్.ఎఫ్. కొల్లేగల్ సిల్కువస్త్రాలు అందంలోను నేతలోను, అతి సున్నితంగా తయారవుతవి.

గవర్నమెంటు సిల్కు ఫిలేచర్సు, కొల్లేగల్.

మద్రాసు, పరిశ్రమల అండ్ వాణిజ్యకాఫోని ఒక విభాగము.

పంచతంత్రం
బొమ్మల కథల వుస్తకం
మొదటి భాగం
(మిత్రభేదం, మిత్రలాభం)
కర్త: డి. శ్రీ
విశ్వాత్మల రచనం హమ్మార్టీ
వెల: రూ. 1-8-0
ఆంధ్ర గ్రంథమాల ముద్రాశు.

ఈ గ లు

భోగలసర్వతో మానవుడు మైమరచి, మదించి, పట్టకగాలు లేకుండా పాదైపోతాడని కాబోలు, ఈశ్వరుడు ఇహలోక సౌఖ్యాలతోకాటే ఈరి బాధలను కూడా కలిగించివారు. వీనివల్ల కలిగే చికాకు ఇంత అంత కాదు. అందులో కొన్ని మన నిద్రాహారాల విషయంలోనే అద్భుతమైన ఇబ్బందులు కలిగిస్తవి. “మెత్తనలే నేమిరా, మరి చెత్తనలే నేమిరా-అందుచేతను పాడుకట్టెను మెత్తనలే నేమిరా” అంటూ మేను మెత్తమిడికి చేర్చేసరికి అంతకుముందే అక్కడ హాజరై తుంటే మత్తుగం మనతోటి తనమేటి రక్త కాంక్షవాన్ని వ్యక్తం చేసుకొంటూ, తన కామ్యను కూడా భుక్తం చేసుకుంటుంది. ఇంతకు మించింది ఈగ. “అన్నమైతే నేమిరా-మరి సున్నమైతే నేమిరా-అందు చేతను పాడుపాట్లకు అన్నమే నేమిరా” అంటూ ముద్ద నోటిదగ్గరకు తీసుకుపోయే సరికి అక్కడ వారి, చేరికూడు నోటి కందకుండా చేస్తుంది ఈ ప్రాణి. అందువల్లనే ‘ప్రభుమకబళే మక్షికాపాతః’ అనే వార్త కూడా పుట్టింది. చివరకు తన ప్రాణాన్ని పగంగా ఒడ్డెనా అడ్డం పడి (చచ్చి) వేడి నేడి కాకినీ మన నోళ్ళలోకి వెళ్లనీకుండా చేస్తుంది ఈగ.

“కడివీరే కందిగల పుట్ట” అన్నట్లు పరిశీలించేకొద్దీ పలురకాల ఈగలు-వానిని గూర్చిన వార్తలు తేటతెల్లంగా తెలుసుకోవచ్చును. అటువంటి రకాలలో “జోరిగ” ఒకటి. ఒకానొక “జోరిగ తన పేరు మరచి పోయి తలపట్టదనవారినంతా తన పేరు చెప్పమని అడిగింది. అందరూ తమకు తెలియదంటూ మరొకరిని అడగమని సలహాచిచ్చారు. చివరకు గుర్రం మాత్రం “ఇంతేవా! నా చెవిలోని జోరిగవు కావా నీవు” అని పేరు జైతే తెచ్చింది. కాబట్టి అటువంటి పొర చాట్టమీ జరుగకుండా, “ఇంతింత గాడయా” అనే కీర్తిక క్రింద తమ పేరు

రించిన వారిలోని వేమన “ఇంటిలోని పోయ-కంటిలోని నలుసు, కాలిలోని ముల్లు చెప్పలోని రాయి” ఇత్యాదులతో చేర్చి “చెవులోని జోరిగ” అని అడ్రసుతో నహా చేర్చాడు.

“పై బటారం లో లోటారంగా” కాలం గడిచే వారి నిజస్థితి “ఇంట్లో ఈగల మోత, బైట పట్టకల మోత”గా పుంటుంది. ఎటువైకే దానికి పిలురేక సంద్యంలో పడి కొందరు “కేవలంలో పడ్డ ఈగలాగ” కొట్టుకులాడుతారు. అటువంటి అవస్థనే ఆంగ్లంలో Fly in the Ointment అంటారు. తనలోని కుళ్ళు, కుర్చీలం ఎదుటివాడు తటాకున అందరిముందూ బైట కెత్తేసరికి కొందరు ముఖం వేలాడజేస్తారు. అటువంటి ముఖాన్ని వర్ణించే సందర్భంలో అరవంలో “ముగత్తురే ఈ అడల్లే” అంటారు. “కత్తివాటు వేస్తే

చ ద ల వా డ

ముఖంలో నెత్తురుచుక్క లేదు.” అనేదే ఆ మాటకు భావార్థం. కొలాన్ని దుర్వినియోగం చేయకుండా సదా పనిపాటల్లో మునిగి తేలేవాడిని As busy as a Bee అని ఆంగ్లంలో తేనెటీగలతో పోలుస్తారు. తద్విన్నులకు ఆ తేనెపట్టుల్లోనే వుంటే “పోమరి ఈగలతో” పోలుస్తూ Lazy Dragon అంటారు. ఇది గాక తేనెటీగలలో “రాణి ఈగ” అనేది ఒకటుంది. గ్రుడ్లు పెట్టడంతప్ప దీనికి వేరే పని వుండదు. “గ్రుడ్లు పెడుతూ కూర్చోవడం” నుజలో కూడా చాలా మందికి మామూలే. అవగా వివసి లేకుండా కాలం వ్యర్థం చేయడం అన్నమాట. “నోట్లో ఈగ పోవడం కూడా తెలియక” కొందరు మొద్దు నిద్ర (బహుశా నోరు తెరుచుకొని) పోతారు. పూర్వపు రాణివాసాల్లో “పోతుటిగ” జోరబడదానికి కూడా పిలువేడి కాదు.

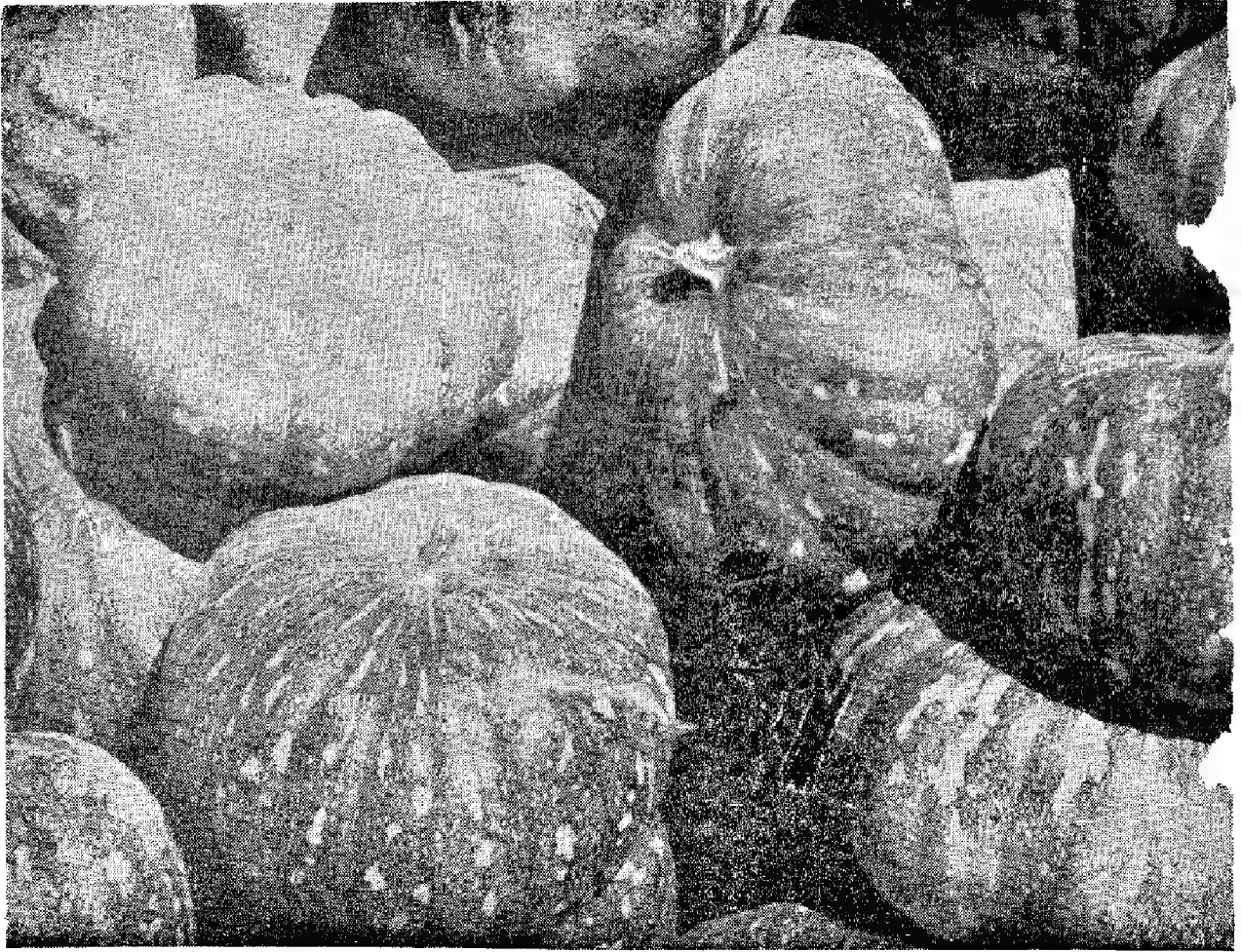
“ఈగలు కొట్టుకుంటూ జోర్చోవడం”

“పై జూడా పని పాటులు చేయక, కాలం దుర్వినియోగం చేయడం అన్నమాట. అవగా గోట్ల గిట్టుకుంటూ జోర్చోవడం లాటిది. అజ్ఞానంతోనే అరవంలోనూ “ఈ జోర్చోవడం” అని వాడుతారు. ఈ “ఈ గ లు కొట్టు కొంటూ కొర్చోవడం” అన్న ప్రయోగం ఎందుకొచ్చిందోగాని తెలిసాలో మాత్రం ఈగలు కొట్టి (చంపి) తెచ్చిన వారికి ఇంతో అంతో ప్రతిఫలం ముట్టుకుంది. ప్రభుత్వం ప్రోత్సహించడంవల్ల అక్కడ ఆరోగ్య వారాల మక్షిక నిర్మూలన దినాలు విరివిగా జరుగుచుండడం మామూలు. వీరత్వందర్శనలో ఈగలు చంపి తెచ్చిన వారికి పారితోషికా రివ్వడం అక్కడి అలవాటు. నున జేకం లోనూ ఈగలవల్ల వ్యాపించే వ్యాధులను తగ్గించదలిచి ఈగనిర్మూలనం సాగించబోయేటట్లు ఇటీవల వార్తలు రావడం ముహూర్తం. అవగా ప్రజలమీద “ఈగ వాత నివృన్” ప్రయత్నాలు జరుగునన్నమాట.

మనం “సీతాకోక చిలుక” అని దేన్ని అంటామా దానికి ఆంగ్లంలో “Butter fly” అని పేరు. Dragon fly అంటే సైనియులకు భక్తి. కుభి నూచకంగా, పవిత్రతాచిహ్నంగా, రక్షకరంగా ఈ Dragon fly బొమ్మ వారు ఎక్కడెక్కడో అక్కడ చిత్రించుకొంటారు. పగటి పూటల్లో ప్రాణాలు తీయడం చాలక రాత్రిల్లో కూడా కొన్ని ఈగలు దీపాల వెలుతురులో తబ్బిబ్బులు పడుతూ వుంటవి. అవి “గుడ్డి ఈగలు” అని అనడం మామూలు. కొన్ని ప్రాంతపులు బోమలను “చికటిగలు” అంటారు.

“ఈగారిపాళయం” అనే ఒక గ్రామం కూడా వుంది. కొంత చదువుకొన్న లక్షలాలు కనబరుస్తూ మాట్లాడే దలచినవారు ఆ పూరిని “ఈగారిపాళయం” అంటారు. ఈ “ఈగవారు” ఎవరు, వారిపేరిట ఊరు కూడా ఎందుకు వెలసినదన్నది పరిశోధకులు బైట పెట్ట నలసిన విషయం. కాని, ఆ పేరు రావడానికి కనీసం “ఈగవారు” అనే ఇంటి పేరుతో ఎవరైనా గొప్పవారు అక్కడ వుంటే వుంటారని తోస్తుంది. “దోమావారు” అనే ఇంటిపేరు నేటికీన్నీ వుంటూన్నప్పటికీ “ఈగవారు” కూడా ఎందుకుండే కూడదన్న దేపై ఊహకు అధారం. కాబట్టి “ఈగవారైనా” “ఈ గా వారైనా” మొత్తానికి ఆ పూరికి ముఖ్య పురుషులు తెలుగువారే అన్నది మాత్రం తెలుసుకోవలసిన విషయం.

ప్రాత రికార్డులకు ప్రతులు తయారు చేయడానికి నియోగించబడిన వ్యక్తి ఒకడు తలవంచుకు తన పని చేసుకుపోతూండే సమయం, కానితామవ్యవసరికి చచ్చి అతడు

గుమ్మడి పంట

(ఈ చిత్రమూ, ప్రక్క పేజీలో చిత్రమూ ఇటీవల మద్రాసు, సెంటినరీ హాలులో జరిగిన ఛాయాచిత్ర ప్రదర్శనంలో ప్రదర్శించబడినవి, ఫోటోలు తీసినవాడు. కృష్ణ చైతన్య)

ఈ గలు

గుమ్మడి పోయిన ఈగ ఒకదాట కనిపించింది. వెంటనే ■ వ్యక్తి ఒక ఈగను వెంటాడి, వెంటాడి చంపి మౌనంగా వీచాకట్టంలో ఏ మాటకు దగ్గరగా ఈగ కనిపించిందో అక్కడే చంపిన ఈగను కూడా తన తయారు చేసిన ప్రతికి అంటించి True Copy అనే పేరును అక్షరాలా నిజం చేశాడు ఆవాటి నుండి "ఈ అడిచ్చాకా కాపీ" అనే మాట సామెతిగా పరిగమించి ఆ భావకు అలంకార పోయింది.

ఒక తెలుగువాడు ఒక తమిళ గృహము నింటికి వెళ్ళి "ఈ మాట అట్లు పడివుట్టి" మృచ్చా సుతంతు తలదాచుకొనడానికి తోపు దిక్కున తర్వాత తీసుకుపోవచ్చుననే తలంపుతో పాపం వాడి అభిప్రాయంలో తప్పు లేకున్నా ■ తమిళ వ్యక్తి, "ఈ" అంటే

ఈగ అని, "మాట" అంటే నల్లి అని, "అట్లు" అంటే జలగ అని, "పడివుట్టి" అంటే పైగుపిడుకలు అని అపార్థం చేసుకొని ఆ మాట సమీపాదింపడానికి వీలు లేవంటూ తెలుగువాడి నెత్తినాదననే పెట్టి పంపేశాడు కారణం విపరీతార్థం చేసుకోవడం తప్ప మరేదూ లేదు ఈ రీతిగానే న్యూనతలు అర్థం చేసుకోక ఎవరైనా పెదవలతో వుండినందుకై చివరకు తెలుగు వారు నెత్తి కత్తుకొన్న మూటా ముల్లె కష్టంతో కర్నూలుకు తీసుకుపోవలసి వచ్చిందేమో.

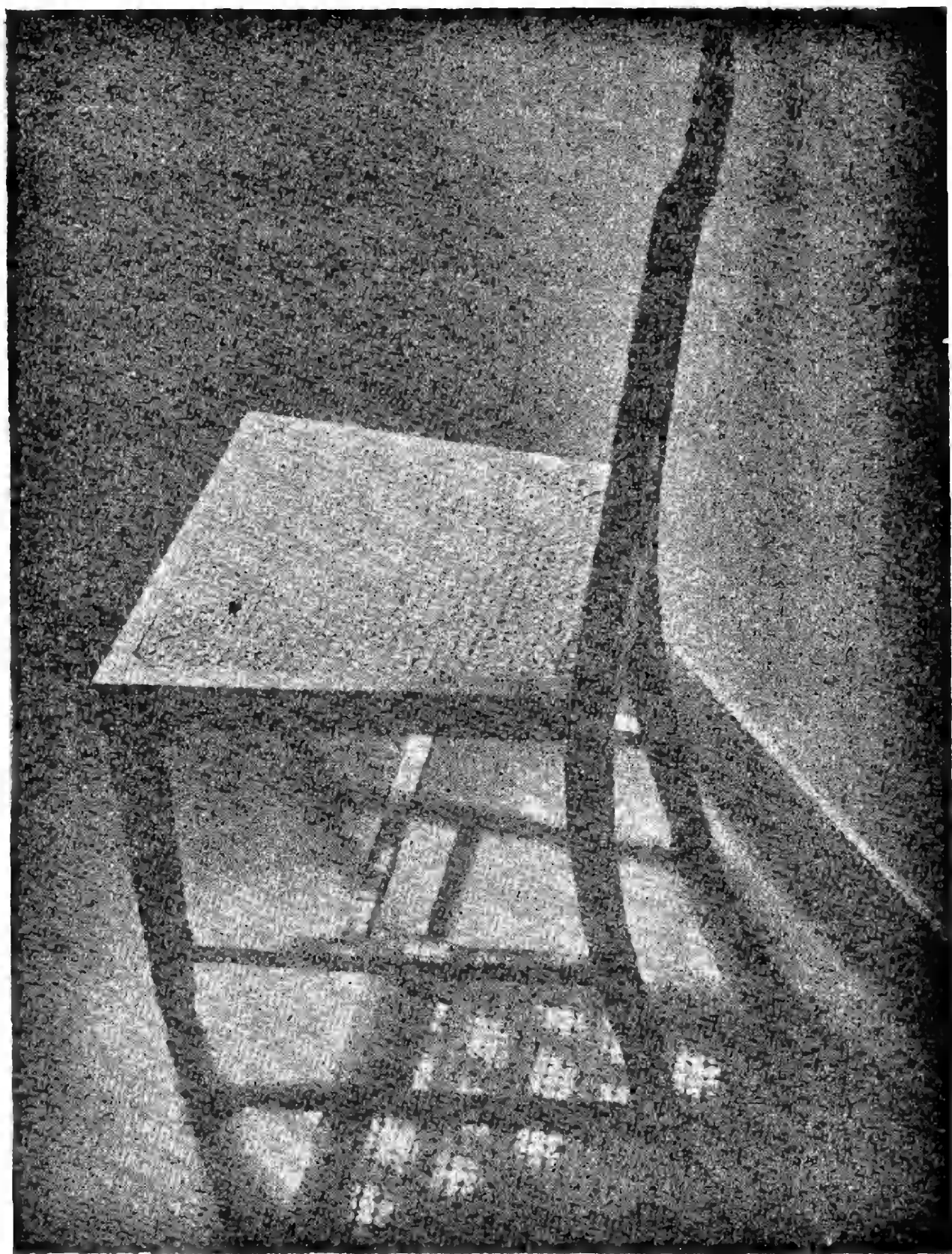
ఒక విధంగా వుంటూనే ఒక్కొక్క భాషలో ఒక్కొక్క అర్థం కలిగించి, అందువల్ల అపార్థం చేసుకోవడానికి దోహదం కలిగించే మారుమూల మాటలకన్నా

ఎక్కువగా అన్ని భాషల్లోనూ ఒకే అర్థం ఇచ్చే పదాలే ఎక్కువగా నువ్వుని అవన్నీ పండితులు పరిశోధించి ప్రజలముందు పెట్టి భాషా వైషమ్యాలు పోగొట్టడానికి ప్రయత్నిస్తేనే, "వెల్లె పట్టాల్ పట్టుకొని—జీతసులంత నడవలేనోయ్—అన్న దమ్ముల వలెను వాతులు—మతిములన్నీ మెలగలేనోయ్" అన్న సర జా దే నా రి లక్ష్యం సిద్ధించడానికి వీలు కలుగుతుంది సాహిత్యంయొక్క సత్ప్రయోజనం కూడా అదే.

నవరణ

గతవారం సంచికలో తెలుగు మొదటి కవయిత్రీలో ఫోటో తీసినవారు శ్రీ పి రామారావు, రెండవ కవయిత్రీలో ఫోటో తీసినవారు శ్రీ పి సురుమూరి అని గ్రహించ ప్రార్థన —సం||

ఎం.జి. కుర్చీ

అంధ్ర - వాతవర్ష

15.2.56

13

అపూర్వ హంతకులు

మూలం: ఎడ్గార్ వాలెస్

అనువాదం: 'వినాయక'

9

మార్క్స్ దురాశ

డిటెక్టివ్ సూపర్వైజర్ ఫాల్మాత్ మార్క్స్ చూక్కొక్కాల్ పట్టుకుని పిలిపిలని గుంజనట్లు పడ గుంజేశాడు! "దగుల్బాజీ గాడిదా! ఆ నలుగురు హంతకులను ఒకరి నీ గుప్పిట్లో పెట్టుకుని — తీరా సేనడిగితే వాడి మొహం కూడా చూడలేదంటావా? చూడు నిన్నేంజేస్తానో!" మార్క్స్ అతనిపట్టుతప్పించుకున్నాడు. దుసరుసలాడుతూ ఇలాగన్నాడు: "నేనా ఆ సామీ ఏమైనా హంతకుడని కలగన్నావా? సార్! ఏమిటిదురవ్యాయం!" అన్నాడు. తరువాత గమ్మత్తుగా కన్ను గీటాడు. ఇప్పుడు బిల్లిమార్క్స్ బుర గబ

గబా పనిజేయడం మొదలు పెట్టింది! ఇందొకటినుంచీ తనకదో దురవస్థ పట్టించని దిగులుపడ్డాడు గాని ఇప్పటి పరిస్థితులనుబట్టి ఇందులోంచి ఏదో లాభసాటిదేరం లాగ వచ్చునని ఎత్తువేశాడు.

"వాళ్ళని నేను తిన్నగా చూడ నై నా చూడలేదు సార్!" అన్నాడు.

"వాళ్ళంటే ఎంత మంది?" ఉరిమాడు డిటెక్టివ్.

"ఎంత నుంచైతే ఏమిటి సార్!" అన్నాడు బిల్లిమార్క్స్.

డిటెక్టివ్ కొంచెం వ్యవహారంలోకి దిగి ఇలాగన్నాడు:

"ఇదిగో! బిల్లి! నేను వ్యవహార ధోరణిలో మాట్లాడుతున్నాను. నీకు తెలిసిందంతా నా ఎడట కక్కాయ్యాలి!"

"అహ! అలాగా! తెలిసిందంతా కక్క

య్యాలా? ఇప్పుడేని మనిషిచేత మీరెలాగ చెప్పిస్తారో నేనూ చూస్తాను గా!" అన్నాడు బిల్లి.

డిటెక్టివ్ ఇక లాభం లేదనుకుని పోలీసు వాళ్ళ సందర్శిస్తే అక్కడనుంచి పంపించివేసి గొంతు బాగా తగ్గించి ఇలాగన్నాడు:

"నీ తోడుదొంగ హారీ కిందటివారం బైటపడ్డాడు! తెలుసునా?"

"వాడెవడో నాకు తెలియదు సార్!" అన్నాడు బిల్లి కళ్ళు వాల్చి.

"హారీ తను చేసిన దొంగతనానికి మూడేళ్ల పాటు కఠిన వరకం అనుభవించాడు. దానికి వడ్డీ 10 కొరడాదెబ్బలు!" అన్నాడు డిటెక్టివ్.

"అబ్బేచ్చే! వాడెవడోనాకు బొత్తిగా తెలియదు సార్!" అన్నాడు బిల్లి యథా ప్రకారంగా.

జరిగిన కథ:-

స్పెయిన్ దేశంలో ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా విప్లవం జరుగుతున్న రోజుల్లో విప్లవకారులు ఇంగ్లండులో మకాంవేశారు. వాళ్ళని వెళ్ళగొట్టడంకోసం ఆంగ్ల దేశమంత్రీ పార్లమెంటులో ఒక చట్టం ప్రవేశపెట్టాలని అనుకున్నాడు.

'అపూర్వ హంతకులు' ఆ చట్టం ప్రవేశపెడితే చంపినేస్తామని బెదిరిస్తూ ఉత్తరం రాశారు.

తరవాత 'అపూర్వ హంతకులు' లిమిటెడ్ కంపెనీ పేర ఒక పెద్దభవనం అద్దెకు తీసుకుంటారు. దానిలో మాన్ ట్రీడ్ గోస్సాలెజ్ లిద్దరు ఒక మారణపదార్థం తయారు చేస్తారు. పిమ్మట 'బాకా'లో ఒక దురంతం జరిగింది. సంపాదకునికి కూడా ఒక బెదిరింపు ఉత్తరం అందింది. ఆ తరవాత థేరీ 'బాకా' కార్యాలయంలో ప్రత్యక్షమైనాడు! అతడు 'అపూర్వ హంతకుల' గుట్టు బయటపెట్టేలోగా ఒక ముసుగుమనిషి రివాల్వరుతో అక్కడివారిని బెదిరించి, థేరీని విడిపించుకుపోతాడు. తరవాత హంతకులు మంత్రి హత్యకోసం చెయ్యవలసిన ఏర్పాటులన్నీ చేశారు. ఈలోగా ఒక హంతకుడు పోలీస్ సూపర్వైజర్ వేషంతో మంత్రికి ఆఖరి హెచ్చరిక అందజేస్తాడు! ఈ లోగా బిల్లిమార్క్స్ అపూర్వ హంతకుల నోట్ బుక్ కొట్టేస్తాడు. అది పోలీసుల చేతుల్లోపడింది.

తరవాత డిటెక్టివ్ తిరిగి అంగుళున్నాడు
 “ఇంతా చేస్తే పోలీసువారో? గట్టికూపీ
 ఏమీ దొరకలేదు ఏదో ఆదరాభావరాగా
 తెలిసినదాన్ని బట్టి ఆరెమ్మచేతరు అంతే”
 బిల్లీ వారికితో పెడితులు తడుపు
 కున్నాడు అంతేగాని ఏమీ మాట్లాడలేదు!
 “హా! ఇప్పుడు తనకూపీ చెప్పినవారే పని
 కట్టాలని కాదు కుక్క చున్నాడు తెలి
 సిందా?” అన్నాడు డిటెక్టివ్
 “హా! ఈ చెలగాటంవల్ల పింలాభం
 చెప్పండి! ఆ హా రీ గా డె వ డో వాకేమీ
 తెలియదు! నన్నెందుకు చంపుతారు!”
 అన్నాడు బిల్లీ
 “పోలీసులిదంతా కూపీ తీసికీరతారు!”
 అన్నాడు డిటెక్టివ్
 బిల్లీ మాట్లాడలేదు కాని చిట్టచివరికిలా
 గన్నాడు
 “అయ్యో! నాకు తెలిసిందంతా చెప్పే
 వాడు వినండి! మరి నన్నెందుకు చంపు
 తారు!”
 పరవాత బిల్లీ మెలిగా గొంతు సవరించు
 కొన్నాడు డిటెక్టివ్ “ఇక్కడ కాదు
 ఇంకోచోటికి పోదాం” అన్నాడు తరవాత
 అక్కడ నిలుచున్న సార్లంటో “బిల్లీని
 బామినమీద విడిచిపెట్ట! నేను బామీ
 నంటానులే!” అన్నాడు
 “అయ్యోయ్యో, ఇన్నాళ్ళకి పోలీసాఫీసర్
 నాకు బామినచ్చాడు!” అని ఎగిరి గంతే
 కాదు బిల్లీ
 ఇంతలో అక్కడికొక మోటారుకారు
 వచ్చింది ముపర్నెంటు, బిల్లీకలిసి అందులో
 కూర్చుని కుదంలో సార్లంటోయార్
 జేడకొన్నాడు ముపర్నెంటు ఆఫీసులో
 బిల్లీ తనకథ మొదలుపెట్టాడు
 “నువ్వు చెప్పేదేదో తొందరగా చెప్పే
 య్యాలి! ఒకడుగం ఆలస్యం అయితే
 కొంపలంటుకుంటాయ్!” అన్నాడు ముప
 ర్నెంటు
 బిల్లీ తన కథ అంతా చాలావరకు చెప్పే
 కాదు ఎంత వద్దని చెప్పేవా అనవసరమయిన
 గొడవలు కూడా కొన్ని కలిపాడు జేబు
 దొంగ చిట్టచివరికి కథ పట్టులోకి వచ్చాడు
 “నాకు కనిపించిన వాల్లి దొరు ఒకడు
 పొడుగు గడకరలాగున్నాడు ఇంకొక
 డంతపాడుగా లేదు ఒకరిను ఇంకొకరితో
 “ఇదిగో శేస్తం!” అన్నాడు తరవాత
 పొడుగుగా య న పొట్టి ఆ య న
 దగ్గరనుంచి, ఒకవాటి, హోట్టుక్కు తీసు
 కున్నాడు ఇంతికి ఆ నోట్టుక్లో ఏమేనా
 ఉందా?” “దానికేంగాని—నీ కథ కానీ!”
 అన్నాడు డిటెక్టివ్
 మర్రి బిల్లీ మొదలెలాడు “నే నా వీధి
 చివరివాకా వాళ్ళని వెంటాడించాను
 ఇంతిలో వాళ్ళొకగుంపులో చిక్కుపడ్డాడు

అప్పుడే నేనావాటి సంగ్రహించాను తెలి
 సిందా!”
 “అప్పుటి కంఠటయమయింది?”
 “పదిన్నో పదికొండో అయిఉంటుంది”
 “అయితే ఇంతకీ వాళ్ళ మొహం లెలా గు
 న్నాయో చూడలేదన్నమాట!”
 బిల్లీ తల అడ్డంగా తిప్పి—అయ్యే నేనున్న
 చోటినుంచి కడిలంనే!” అన్నాడు
 ఫోలోహాట్ పెద్దనిట్టూర్పు విడిచి తేచి
 నుంచుని—
 “బిల్లీ! నీవు అంతగా ఉపయోగమేమీ
 ఉన్నట్టు కనపడదు పోనీ వాళ్ళకేమైనా
 గడ్డాలు మీసాలకున్నాయేమోచూశావా!”
 బిల్లీ దిగులుగా తల అడ్డంగాతిప్పి ఇల్లా
 గన్నాడు
 “లేదుపో! ఉన్నమాట చెబుతున్నాను
 నేనేదో అబద్ధమాడినా నన్నెవరూ పట్టుకో
 లేరుగా! కాని నాకలాగ చెప్పాలని లేదు
 మీతో ఉన్నదిఉన్నట్టుగా చెప్పే ను
 న్నాను నమ్మివాసర! నన్నుక పోయి నా
 సర!”
 డిటెక్టివ్ అతను ఉన్నదిఉన్నచే మాటా
 దుతున్నాడని గ్రహించుకున్నాడు బిల్లీతో
 ఇలాగన్నాడు
 “బిల్లీ! నీకు తెలిసిందేదో నవ్వు చెప్పే
 కావు ఇంక నేను చెయ్యగలిగిందేదో చెబు
 తున్నాను విన అపూర్వకాంతకులలో ఒక
 ణ్ణయినా చూసినవాడవు నవ్వుక్కడ వే!
 ప్రేగా వాళ్ళని చూసి ప్రాణాలతో తైల
 పడ్డావు కూడాను! సరే ఇప్పు
 టికి నీ కామనిషీ మొహం పూపకం రాలే
 దనుకో! కాని అతిగాదు మర్రి నీకప్పుడైనా
 ఏవిధమైనా కనబడితే గుర్తుపట్టవచ్చును!
 అందుచేత ఎల్లండి పొద్దున్నాడాకా న్ను
 నా పూచీమీద జైలువించి విడుదల చేయిస్తు
 న్నాను ఎలాగో ఆలాగ మర్రి ఆ ఆపామీ
 ఎక్కడైనా కనబడతామో చూడు! ఇదిగో
 ికో మొహానీ బహుమతి ఇస్తున్నాను ఇంతికి
 వెళ్ళి, కుఖంగా భోం చేసి గుడ్డవట్టి
 నిద్రపో! తరవాత లండన్ వడమటివైపు
 పేటల్లో వచ్చాడుపోయి!”
 అని చెప్పి డిటెక్టివ్ గదిలోవారికి వెళ్లి
 ఒక కొద్దుమీద వది వన్నెందు మాటలు
 రాకాడు ఆ కొద్దు బిల్లీ చేతిలో పెట్టి
 ఇలాగ చెప్పాడు
 “ఇదిగో! ఈ కొద్దు జేబులో పెట్టుకో!
 ఎక్కడైనా నువ్వు చూసినవనుషాలు కని
 పిస్తే వెంటనే వాళ్ళని వెంటాడించు!
 పోలీసు ఎవరు కనిపించినా వెంటనే ఈ
 కొద్దు చూపించు! ఆ మనిషిని చూపించు!
 చాలు! విగిరినపని అంతా ఆ పోలీసు
 ముగించేస్తాడు తరవాత ఇంతికి వెళ్లి శోయ
 మంటూ భోంచేసి కుఖంగా నిద్రపో!

అబ్బ! ఒకే జలుబు భారము.

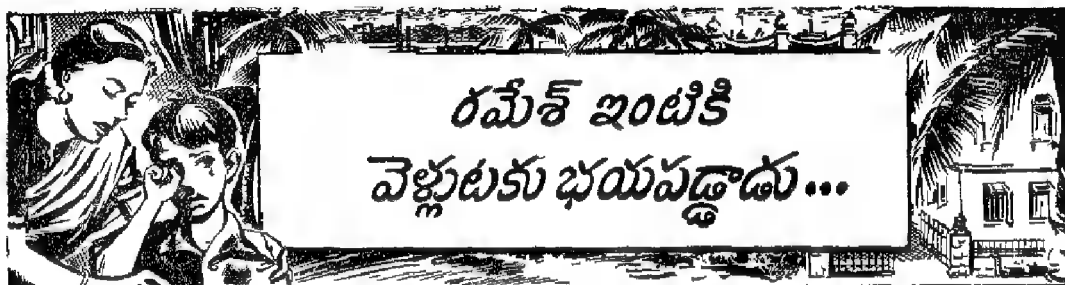
అవ్వతాంజనం వాడితే...

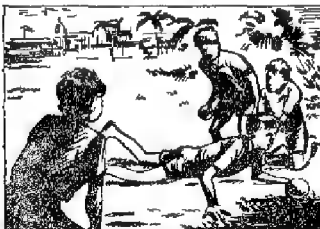
తగ్గిపోయింది!

అవ్వతాంజనము

రమేశ్ ఇంటికే వెళ్లుటకు భయపడ్డాడు...

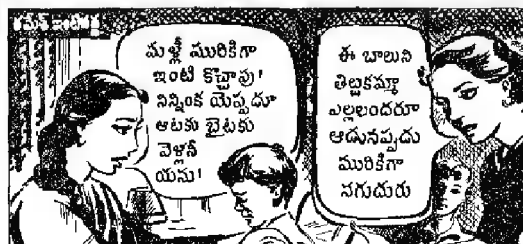
నా బట్టలను
మామిడి నూనె
తో శుభ్రం చేసి
నన్నెప్పుడు
తెచ్చుతుంది

రమేశ్ నేను-
నా తండ్రిగారు
బట్టలను మామిడి
నూనెతో శుభ్రం చేసి
నన్నెప్పుడు
తెచ్చుతుంది

ఎందుకవేస్తావు?

అతడింటికే వెళ్లు
టకు భయపడుతున్నా
నాదు ఎందుకంటే
అతడు తన బట్టలను
మామిడి నూనెతో శుభ్రం చేసి
నన్నెప్పుడు
తెచ్చుతుంది

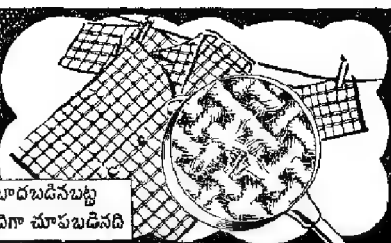
మళ్ళీ మురికిగా
ఇంటి కొట్టావు!
నిన్నెంక యెప్పుడూ
అటకు వెళ్లుటకు
యెను!

ఈ బాలుని
తెచ్చకన్నా
ఎల్లలందరూ
ఆడునప్పుడు
మురికిగా
నగుదురు

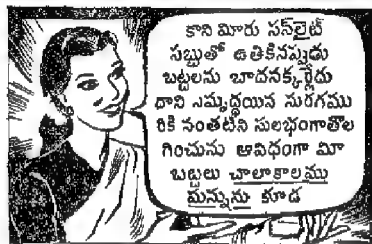

అతిథిగా నాడి
బట్టలను శుభ్రం చేయటం
వెనుక వేయవద్దు
నాటిని బాదుతూ
అందుకని బాధ్యతగా
చిరిగి పోతున్నావి

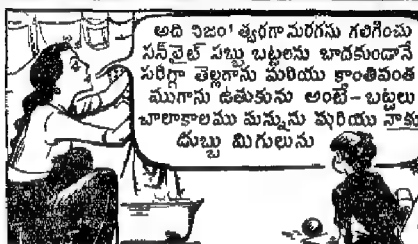
అది నిజమే బాదుట
బట్టల పోగులను
తెంచును మరి అందు
నల్లనే బట్టలు, శుభ్రంగా చిరిగి
పోవును

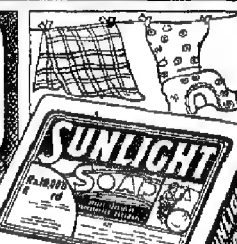
బాదబడిన బట్ట
పెద్దదిగా చూపబడినది

కాని మీరు సన్ లైట్
సబ్బుతో శుభ్రం చేస్తే
బట్టలను బాదనక్కర్లేదు
దాని సమ్మతమున సురగము
గిరి సంతటిని సులభంగా తొల
గించును ఆవిధంగా మీ
బట్టలు చాలాకాలము
మనస్సును కూడ

అది నిజం! శుభ్రంగా మరగను గలిగింపు
సన్ లైట్ సబ్బు బట్టలను బాదకుండానే
సురగము తెల్లగాను మరియు కాంతివంత
ముగాను ఉండును అంటే - బట్టలు
చాలాకాలము మనస్సును మరియు నాకు
దుబ్బు మిగులును

సన్ లైట్ సబ్బు

భారతదేశంలో తయారుచేయబడినది

బట్టలు చాలాకాలము
మనస్సునట్లు చేయును

★ ఆ పూ ర్య హం త కు లు ★

నిద్ర లేచేసరికి ఆ వెయ్యిపానులు బహు మతీఅంతా ఒక్కసారిగా నీ ఒళ్లో వడుతుంది తెలిసిందా!”

బిల్లికాళ్లు తీసుకున్నాడు.
“ఒకవేళ నన్ను పట్టేస్తా కలుసుకోవాలంటే ఇక్కడికి రా! నుడైతే!”

బిల్లి ఆ కాళ్లు జేబులో పెట్టుకుని నీళ్ళులో పడ్డాడు. అతని తలలో బొంగరాలు గిరిగిరా తిరిగాయి!

మహాతర సంఘటనలు జరగవలసిన ఆ నాటి ప్రాతః కాలవేళ లండన్ నగరంలో సూర్యకాంతలు కళు జగేంద్ర మనేటల్లు తళితళా మెరిశాయి!

మాన్ ఫ్రెడ్ గాత్రం తెల్లవాడైతే వర్షుమాలలు కూచుని ఏదోపని చేస్తూనే ఉన్నాడు. అతిడలాగ పసిలో మునిగి రేలుటూంటే భక్తుల తెల్లవారింది! మాన్ ఫ్రెడ్ పై డాబామీదనించి కల్లారా అద్భుత్యం తలకంచాడు

అతనిక రగులిన బోరాపడుకున్నాడు. పొద్దుటి వెలుగులో అతని మొహం బాగా దిగులుగా కనబడింది. గడ్డంలో అక్కడక్కడి నెరిసిన వెండుకలా వెలుగులో తళితళా మెరుస్తున్నాయి!

ఎందుచేతనో బాగా అలిసిపోయాడు అతడలాగ నిస్సృణగా కనబడడం ఒక పెద్ద వింతే!

గోన్నాలెజ్ మెల్లిగా ఆ డాబాతలపు తెగుచుకుని పైకి వచ్చాడు మాన్ ఫ్రెడ్ ధోరణి మానీ చాలా ఆశ్చర్య పడ్డాడు దగ్గరికి వచ్చి మెల్లిగా అతని బుజం మీద తట్టాడు.

“ఇలాగ నిస్సృణ ఉన్నా వేమిటి?” మెల్లిగా అడిగాడు గోన్నాలెజ్

మాన్ ఫ్రెడ్ ఒక చిరునివ్వు నవ్విఆడమీ లేనట్లు తల ఊపాడు అయినా గోన్నాలెజ్ తన అనుమానం తీరక—

“ఆ దొంగనిగురించేనా నీ వింతగా కంగారు పడడం?”

“అవును! ఆ దొంగనుగురించి పాయ్ కార్డును గురించి కరిగాను పడుకున్నాను ఎప్పుడైనా ఎక్కడైనా మనమితగా దిగులు పడ్డామా?”

వాల్విద్దరు గుసగుసలాడినంత మెల్లిగా మాట్లాడుకున్నారు గోన్నాలెజ్ కొంత గుంభీనగా ఇలాగన్నాడు.

“అవును అప్పుడు వార్తాల్లో వర్ణన హంట్లో కూడా ఇలాగే ఇబ్బందులు పడ్డాము అప్పుడు కూడా ఇప్పటిలాగే ఇక ఏమీ లేదు! అంతా అయిపోయిందే నీ అనుకున్నాం.”

మాన్ ఫ్రెడ్ “ఈ వర్ణనహంట్లో ఇక పెనకంజ వెయ్యడానికి వీలులేదు! ఏమైనా సరే!” అన్నాడు.

తరవాత వాల్విద్దరు డాబామీదనించి దిగిపోయారు.

“శ్రీ ఎక్కడున్నాడు?” అన్నాడు గోన్నాలెజ్.

“గుర్రు పట్టి నిద్రపోతున్నాడు.” వాల్విద్దరు స్టూడియోలోపలికి వెళ్ళిపోకున్నారు. మాన్ ఫ్రెడ్ స్టూడియో గొల్లెం తీయబోయాడు. ఇంతలో అడుగుల దప్పుడు వినిపించింది.

“ఎవరక్కడ?” అని గట్టిగా అరిచాడు మాన్ ఫ్రెడ్. బాయగా తల వినిపించింది. ఎదురుగా పాయ్ కార్డ్ ప్రత్యక్షమైనాడు అతనిగడ్డం బాగా మాసింది. మొహం అంతా డోక్కుపోయింది.

“ఇచ్చేమిటి వేపం!” అన్నాడు మాన్ ఫ్రెడ్ అదిరిపడుతూ.

“పైకి వెడదాం పదండి!” అన్నాడు పాయ్ కార్డ్ ముక్తసరిగా. తరవాత ముగ్గురు మెల్లిక్కి పై అంతస్తు గదిలోకి వెళ్ళారు వారిలో ఎవరూ ఏమీ మాట్లాడలేదు

గదిలోకి వెళ్ళగానే పాయ్ కార్డ్ హాట్ ఒకమూలకి విసిరివేసి ఒకకుర్చీలో కూలబడి తనకథ మొదలు పెట్టాడు.

“మనకి ఎక్కడికి వెళ్ళినా చుక్కెగురా తూంది నా నోట్ బుక్ కొట్టేసిన జేబుదొంగని పోలీసువాళ్లు అరెస్టుచేశారు ఆ నాడా జేబుదొంగ పోలీసు నిఘాలో ఉన్నాడు పాడోక సామాన్యం జేబుదొంగ! వాల్లా నోట్ బుక్ వాడిదగ్గర పట్టుకున్నారు. అది అంతటితో వదిలిపోయేస్తే! కాని ఒక అసాధ్యుడై మనరాలే అయివుంటుందని పసిగట్టాడు.

నేను మీదగరనించి వెడుతూనే డౌనింగ్ స్ట్రీట్ జేరుకున్నాను అక్కడ జేరినగుంపులో కలిసిపోయిన కొంతసేపటివాకా ఆ తమాసా మాతాను ఫాల్ మాత్ అక్కడే ఉన్నాడనీ, ఏదియినా కొత్తసంగతి తెలిపే వెంటనే అది డౌనింగ్ స్ట్రీట్ కు తెలియజేస్తారనీ నేనిం తకుపూర్యమే ఊహించాను. సరిగా అలాగే జరిగింది ఆ దొంగ సామాన్యం జేబుదొంగే అయి ఉంటాడని నేను మొదటే ఊహించాను ఒకవేళ ఏదియినా ప్రమాదం అంటూ జరిగితే— మనల్ని చూతూకు అరెస్టుచేయ్యడమే జరుగుతుందని అనుకున్నాను అంతే! నేవలాగ అక్కడ నిలబడి ఉండగా గబగబా అక్కడికొక గుర్రబుగ్గి వచ్చింది. అందులో నించి అతి కంగారుగా ఒకమనిషి కిందికి

“నిన్నరాత్రి మీషాపులో దొంగలుపడ్డారని విన్నాను. చాలా నవ్వుపోయారా?”
“అవునండీ. చాలా నవ్వు మైంది కాని మొన్నరాత్రి దొంగలు వడనందుకు సంతోషిస్తున్నాను. ఎందుకంటే నిన్న మధ్యాహ్నంనించే ధరలు సగానికి సగం తగ్గించాం.”

దూకాడు అతిడోక పోలీసాఫీసర్! అనుమానమేమీ లేదు ఇంతలో ఫాల్ మాత్ ఆఫీసరుతో కలిసి కాదులో బయలుదేరాడు. నేనొక గుర్రపుబ్బగి ఎక్కి వాళ్ళ వెంట పడ్డాను కాని వాళ్ళు నన్ను చాటి పోయారు కాని వాళ్ళెక్కడికి వెళుతున్నానో స్పష్టపడిపోయింది నేను బగ్గి దిగి పోలీసు స్టేషనువాకా నడిచివెళ్ళాను. నేననుకున్నది గ్రేట్! వాల్విద్దరు పోలీసుస్టేషన్ లో కెల్లాగు. వాల్విద్దరు ఎక్కివచ్చిన కారా పోలీస్ స్టేషను ఎగుటే నిలబడిఉంది.

తరవాత ఆ ఖైదీ దగ్గరి నుంచి కూపీ తియ్యడం మొదలైన తరంతం అంతా ఎక్కడోలోలోపలేజరుగుతుందనుకున్నాను గాని, అద్భుతవశాతు అది నాకెగురుగా ఉన్న గదిలోనే జరిగింది నాకెగురుగా ఫాల్ మాత్, ఆ పోలీసాఫీసరు, ఆ ఖైదీ కనిపించారు! ఆ ఖైదీ అలగా మనిషిలాగే అంతమరి స్పష్టంగా పట్టుకోలేదుగాని మళ్ళీ కనిపి నేమాత్రం తప్పకుండా గురుపట్టగలను. ఆ తరువాత నాకా డిటెక్టివ్ మంజీరకడం, ఆ డొంగ తిరగబడడం అన్నీ స్పష్టంగా కనబడ్డాయి! ఆ దొంగతనమీ ఎరగనన్నట్లు మాట్లాడేస్తున్నాడు!”

ఆ మాటవిన్నగానే మాన్ ఫ్రెడ్ “అమాయ్య, బతికి తెలుపడామన్నమాటే!” అని ఒక నిట్టూర్పు విడిచిపెట్టాడు

పాయ్ కార్డ్ మళ్ళీ మొదలుపెట్టాడు:

“అయితే నేను గ్రహించింది నిజమే కాదో నిశ్చయించుకోవాలనుకున్నాను. మళ్ళీ వెనక్కి తిరిగాను ఇంతలో నావన కాల కారువస్తూన్న చప్పుడైంది! అందులో నేనుమానీస వాల్విద్దరుకొక ఇంకో మనిషి కూడా ఉన్నాడు ఆ దొంగను స్కాట్లండ్ యార్డుకు తీసుకుపోతున్నారని గ్రహించాను! అలాగే వెనక్కి తిరిగివచ్చాను ఆ కొత్తమనిషిని వాళ్ళేంచేస్తానో కనుక్కోవాలనుకుని అలాగే అభిమొగని నిలబడ్డాను.

★ అ పూ ర్య హం త కు లు ★

కొంతనేపటికా కొత్తమనిషి ఉత్సాహంగా విధిలోకి తిరిగివచ్చాడు. నేనతన్ని వెంటాడించాను!”

“బహుశా అతన్ని ■ పోలీసులు కూడా కనిపెట్టి చూస్తూఉండవచ్చును. అది చోక పెద్ద ప్రమాదమే!” అన్నాడు గోస్వాలెజ్ అతి జాగ్రత్తగా!

పాయ్ కార్డ్ దాని కిలాగన్నాడు:

“ఆ విషయం! నేనొక కంట కని పెట్టి చూస్తూనేవున్నాను. నే నే పని చేసివా ముందువెనకలు చూసుకుంటూ అతి జాగ్రత్తగా మునుకున్నాను. ఆ పోలీసు లా దొంగని స్వేచ్ఛగా తిరగనిచ్చారనే అనుకున్నాను. ఆ మనిషి దారి, తెన్ను తెలియనివాడిలాగ అటు ఇటు తిచ్చాడుతుంటే మెల్లిగా అతనిదగిరి జేరుకుని అగ్గిపెట్టె అడిగాను. అతడెంతో మారాధదగా అది నాచేతి కందిచ్చాడు. నేను మెల్లిగా అగ్గిపుల్ల వెలిగించాను. ఆ వెలుగులో నామొహం గుర్తు పట్టడానికి వీలుగా నిలుచున్నాను.

“చాలా తెలివైన పనే!” అన్నాడు మాన్ డ్రెడ్.

పాయ్ కార్డు ఆంకా అలాగా చెప్పకు పోయాడు.

“ఆ వెలుగులో అతని మొహం జాగ్రత్తగా పరకాయించాను అతను నన్నేమీ గుర్తు పట్టినట్టు కనబడలేదు! మెల్లిగా బాతా ఖానీలోకి దింపాను.

ఏదో వాత వరణాన్ని గురించీ వార్తా ప్రతికర్తని గురించీ వీధివాళ్ళనిగురించీ బాతా ఖానీ కొట్టుకుంటూ మెల్లిగా ఒక కాఫీ హోటల్లోకి జేరుకున్నాను. నే నిద్దరికి కాఫీ ఆరరిచ్చాను. కాఫీ వచ్చింది నేనొక మొహిరీతీసి బల్లమీద పెట్టాను. హోటలు యజమానిదగ్గర చిల్లరలేదు

“మీ నేస్తందగ్గర చిల్లర లేదా?” అన్నాడు.

“ఇంతలో ■ దొంగ డాబు, దర్పం కైట బడ్డాయి. తనుకూడా జేబులోనించి ఒక మొహిరీ పైకి తీసి “నా దగ్గర ఇదే ఉంది. చిల్లర ఏమీలేదు” అంటూ జేబులు తడిచాడు. ఏదో కొంత చిల్లర కైటపడింది. మనల్నిగురించి అతను పోలీసులతో ఏమేమి చెప్పాడో పట్టుకోవాలని అనుకున్నాను. కాని ఇంతలో ఆ దొంగ నన్ను గుర్తుపట్టి మెల్లిగా బాతా ఖానీలోకి దింపుతున్నాడేమోనని భయంచేసింది.”

అని చెప్పి పాయ్ కార్డ్ జేబులోనించి ఒక చిన్న సీసా పైకి తీసి అది అతి జాగ్రత్తగా బల్లమీదపెట్టి ఇలాగన్నాడు.

“ఆ అనుమానం ఏమాత్రం ఎక్కువయినా వెంటనే అతను పోలీకాని! ప్రయాణం కట్టేసి ఉండేవాడే! కాని ఆ అనుమానం కాసా తీరిపోయింది మేమిద్దరముకలిసి నడుస్తూంటే ముగ్గురు పోలీసు లెదురయ్యారు. అతనికి నా మీదకనక అనుమానమేఉంటే వెంటనే నన్ను అరెస్టుచేయించి ఉండేవాడేగా!”

తరవాత మే మిద్దరము ఆ కాఫీ హోటలు లోనించి ఇవతలికి వచ్చివేశాం! నేను మెల్లిగా అతన్ని అపూర్యహంతకుల ప్రస్తావనలోకి దింపాను.

అని చెప్పి పాయ్ కార్డ్ ఒక చిన్న సవ్య సవ్యాడు.

మళ్ళీ తన కథ మొదలు పెట్టాడు.

“ఆ దొంగ ■ వేళ తానుచూసిన గుర్తుల్ని బట్టి మళ్ళీ మనల్ని పట్టుకోవచ్చునని బాగా ఉబలాట పడుతున్నాడు. అందుకనే అతన్ని కొంతకాలండాకా వదిలివేసి ఉంటారని తోస్తుంది. రేపుకూడా అతడు లండనంతా గాలించాలని ఆలోచిస్తున్నాడు.

తరవాత మేమిద్దరం విడిపోయాం. నేనా తరవాత కోవెంట్ గార్డెన్ మార్కెట్ దగ్గర తిచ్చాడుతూ ఊరికే ఉత్తప్రత్యానికి వారా త్తుగా వెనక్కి తిరిగి చూశాను! బిల్లిమార్ గ్స్

ప్రత్యక్షమైనాడు! నే నడగకుండా అతనే తన కథ మొదలు పెట్టాడు. అదంతా నిజంలాగే కనిపించింది. మళ్ళీ ఇంకొకసారి అతన్ని కాఫీకి పిలిచాను. మొట్టమొదట తలపటాయించాడు గాని తరవాత సరే నన్నాడు. కాఫీ వచ్చింది. మార్ గ్స్ కొంచెం దూరంగా జరిగి కప్పు తన దగ్గరికి లాక్కున్నాడు. ■ సమయంలో నన్ను తడు గుర్తు పట్టేసినట్టు స్పష్టపడిపోయింది!”

“ఎందుచేత?” అన్నాడు మాన్ డ్రెడ్.

“ఏమైనా నా అగ్గిప్రాయం అది! ఇంతకీ నన్నెందుకు అరెస్టు చేయించలేదో మాత్రం బోధపడలేదు. ఏమంటావు గోస్వాలెజ్!”

గోస్వాలెజ్ దానికి జవాబిచ్చాడు. “దీనిలో పెద్ద ఆశ్చర్యమేమివుంది! ధోమనల్నెందుకు మోసగించలేదు? దురాళ! మన నాగరికతకంటేటికి ఇదేకదా పునాది!

■ పోలీసులు ప్రకటించిన సామ్యు తీరా ఇస్తానో ఇవ్వనోనని అతని అనుమానమేమో! అరకం మనుషులందరికీ అలాంటి అనుమానాలే ఉంటాయి!”

అని చెప్పి గోస్వాలెజ్ మెల్లిగా గోడ దాకా నడిచి వెళ్లాడు. అక్కడ అతని కోటు వేళ్లాడుతూంది. దానికి జాగ్రత్తగా బాతా ములు పెడుతూ లోలోపల ఏదో ఆలోచించాడు. తరవాత గడ్డం తడుముకున్నాడు. అటుపిమ్మట బల్లమీద ఉన్న ■ చిన్న సీసా జేబులో పడవేసి—

“అయితే మొత్తం మీద ఆ దొంగని తోకరా తినిపించావన్నమాట!” అన్నాడు.

“అవును!...అతను రెడ్ క్రాస్ విధిలో ఒక ■ డ్యాయింట్లో ఉంటున్నాడు. నెంబరు 700.

ఇంతలో గోస్వాలెజ్ ఒక పేపరు తీసుకుని దానిమీద ఒక మనిషి తల చిత్రించి “మార్ గ్స్ సరిగా ఇలాగే ఉంటాడు కామా?” అన్నాడు.

“అవును సరిగా ఇలాగే ఉంటాడు. నువ్వెక్కడైనా చూశావా?”

గోస్వాలెజ్ యదాలాభంగా “ఆ నే నెక్కడా చూడలేదు! కాని అలాంటి మనిషికి సరిగా అలాంటి ముఖ కవచం ఉంటుందని ఊహించాను.”

తరవాత గోస్వాలెజ్ గుమ్మంమీద నిలుచున్నాడు.

“ఇందులో కొంత గట్టిగా పనిచెయ్యాలి!” అన్నాడు. నిజానికి ఆమాట అతడు మాన్ డ్రెడ్ నే ఉద్దేశించి అన్నాడు. మాన్ డ్రెడ్ దండకట్టుకుని బొమముడి విరిచి తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నాడు.

గోస్వాలెజ్ అన్నమాటకు సమాధానంగా గట్టగా పిడికిలి బిగించి పైకెత్తాడు!

రు. 5 లకు పార్కర్ కలము

ప్రపంచ ప్రసిద్ధిపొందిన పార్కర్ ఫౌంటెన్ కలము రు. 5/-లకు ఎక్కడైనా పొందగలరా? లేదు. ఎక్కడా లభ్యంకాదు. అయితే, మా వికేకీ తయారీ ఫౌంటెన్ కలముల అమ్మకమును జోరుగా సాగటానికిగాను, 1,000 పార్కర్ జూనియర్ సరికొత్తరకం ఫౌంటెన్ కలములను ఒక్కొక్కటి రు. 5/-ల ధరకు, యివ్వతలచి యున్నాము. మీరు యీ అవకాశాన్ని వదులుకోకుండా వినియోగింపతలచుకొంటే, నేడే ఆరరు చేయండి.

ప్ర్యాకింగు, పోస్టేజి రు. 1/4 అదనంగా ఆవుతుంది.

కం. — ఏ స్క్రీముక్రింద ఈ ఏర్పాటు జరగటం లేదు.

ఆరరు చేరిన వెంటనే కలము సప్లయ చేయబడును.

JOLLISONS - Post Box No. 1044, Delhi (P)

చిత్తుంటే అతనికెదురుగా ఒక మనిషి కనిపించాడు, అతడు రోడ్డుదాటి బిల్లి కెదురుగా వచ్చాడు బిల్లి ఆ మనిషి కేసి కొంచెం అనుమానంగా చూశాడు ■ ■ ■ త్రిమినిషి మాంచి కనుస్సులో ఉన్నట్లే కనబడ్డాడు. ఎంతో నీలుగా ఉన్నాడు. నీలిరంగుకల్లు. మనిషి దగ్గరికి వచ్చివోడ్డి మొదట తడిన అఖి ప్రాయంక్రమంగా మారిపోయింది. తీరా దగ్గరగా చూస్తే అతగాడంత చిన్నవాడుగా లేడు. ఇంచుమించుగా నలభై ఏడాది చుంక వచ్చిన నువ్వన్నాడు బిల్లి. ఆ మనిషి దగ్గరిగా వచ్చాడు. బిల్లి కేసి చురుగా చూసి ఆగి పొమ్మని సంజ్ఞ చేశాడు. తొందరకొండ రగా నడిచిపోయే బిల్లి టక్కుమని అక్కడే ఆగిపోయాడు !

“నీ పేరు బిల్లి చూశ్చువా?” అన్నాడు మనిషి సాధికారంగా. “అవును సార్” అన్నాడు జేబువొంగ.
“ఫారమాత్తు చూశావా?”

“నిన్న రాత్రినించి చూడనేలేదు!” అన్నాడు బిల్లి ఆశ్చర్యపడి.
“అయితే వెంటనే ఆయన దగ్గరికి రావాలి!”
“ఎక్కడున్నాడాయన?”
“కన్సింగ్టన్ పోలీస్ స్టేషన్లో ఒకాయనీ అరెస్టుచేశారు. వెంటనే నీ వాయనీ సురుప్టూరి!”
బిల్లి గుండె దిగజారిపోయింది! “ఆ మనిషిని సురుప్టడిలే నాకొబహుమతీవస్తుందా?” అన్నాడు. ఆ రెండోమనిషి అవునని తల ఊపాడు. బిల్లికి మరీ ఆశకరిగింది “వెంటనే నాతో రావాలి! ఫారమాత్తు మనం ఇద్దరం కలిసి ప్రయాణం చెయ్యడం ఇష్టం లేదు! కన్సింగ్టన్ స్టేషన్ కు ఫస్టుక్లాస్ టికెట్ కొనుక్కుని నాపక్కపైటలో కూర్చో! త్వరగా రా!” అని ఆకొత్తిమిషి ఎదురుగా ఉన్న రోడ్డుదాటి చేరింగ్క్రాస్ స్టేషన్ కేసి నడిచాడు బిల్లి అతనిని కొంచెం వెనకనించి వెంటాడించాడు.

కొత్తిమిషి స్టేషన్ పోలీస్ ఫారంమీద అటూ ఇటూ పచారుపాగించాడు. అందు వల్ల బిల్లికి అతనిని సురుప్టడానికి నీలవడ లేదు ఇంతలో రైలు స్టేషనులో ఆగింది. బండిలోనించి దిగిన మాలీగంపులోనించి దారిచేసుకుంటూ బిల్లి ఫస్టుక్లాసు కంపార్ట్ మెంటులో కాక్కాడు. అందులో ఎవరు లేరు. అతనిక్కడే!
ఆకొత్తిమిషి వేరే ఇంకొక ఫస్టుక్లాస్ పైటలో కాక్కాడు
బండి వెనుక మినిచ్చరు దగ్గరికి వచ్చే వాకొ బిల్లి తన పరిస్థితిని గురించి ఆలోచించుకుంటూనే ఉన్నాడు. డిటెక్టివ్ కలెగ్గ శుభాపలా చెప్పాలో ముందుగానే ఒక పాను వేసుకున్నాడు తరవాత ■ బహుమతిలో తనకు రావలసిన భాగాన్ని గురించి, దానికోసం చెప్పవలసిన మాటల్ని గురించి ఆలోచించుకున్నాడు. అంతలో ■ బండి ఒక చిన్న టన్నెల్లో ములుపు తిరిగింది తరవాత ఆ కొత్తిమిషి బిల్లి కూర్చున్న గది తలుపుదగ్గర ప్రత్యక్షమయ్యాడు. తలుపు నగంవరకు తెరిచి ఉంది
మార్క్స్ అతనిని చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు.
“నీపక్క కిటికీ తలుపు మూసేయ!” అన్నాడు కొత్తిమిషి సాధికారంగా!
బిల్లి కనికటలులో ఉన్నట్లుయిపోయి వెంటనే ఆ కిటికీ తలుపు మూసేశాడు ఆ సమయంలో బిల్లికొక చిన్న సీసా బద్దలైన వప్పుకు వినిపించింది
ఏమిట బిల్లి రుసరుసలాడుతూ — “ఏమిటి గొడవ?” అన్నాడు. దానికి సమాధానంగా ఆకొత్తిమిషి ■ తలుపుమూసి తేసి పక్కనే ఉన్న తనగదిలోకి వెళ్ళిపోయాడు!
మార్క్స్ మగతగా — “ఏమిటి దంతా!” అని లోలోపల ధులుకుకున్నాడు. కిందికి చూసేసరికి అతని కెదురుగా బద్దలై పోయిన సీసామక్కులు కనిపించాయి ఆ మక్కుల పక్కగా ఒక మోహిరీ మెరిసింది. బిల్లి ఆమోహిరీ కేసి చూశాడు కాని అదంతా వట్టి వెజ్టిఫోరణి! అప్పుడే అతనికి స్పృహ తప్పిపోతూంది! ఇంతలో బండి స్టోప్ స్టేషన్ స్టేషన్ వేరుమంది చివ ■ బిల్లి అక్కడపడిఉన్న ఆమోహిరీ తేసి జేబులో వేసుకోనేలేదు! — ఇంకొక ఉంది.

బ్రోంకైటిస్ మూలంగా
నా శ్వాసకోశాలలో
మంట పుట్టింది!

కాని **పెప్స్**

శ్వాసబాధను, మంటను వెంటనే
నివారించినవి

పెప్స్ కేబ్లెట్ల గొంతు, రొమ్ము బారోవామిన్ నివారకసాటి ములు కంటి, మీరు పెప్స్ ను చప్పరించువపుడు ఈ సారములు అవిరి అయి, మీ శ్వాసద్వారా గొంతుక, శ్వాస మార్గంగుండా, శ్వాస కోశాంతం కొలిపోయిపోతాయి. ఇలా అవి పరావరి మిమ్ము బాదించే బాగాను చేరుకుంటాయి అందుకే పెప్స్ అంతోక్తివంతమై, జగదీశ్వర్యగతి గాంచినవి పెప్స్ దగ్గరను అణచివేస్తాయి, గొంతుపుండు బాధను ఉపశమింపజేస్తాయి, కఫమును కోవిషి, శ్వాసబాధను పోగొట్టతాయి. ఇవన్నయెండా, బ్రోంకైటిస్ చికిత్సకు ఇవి అమోఘమైనవి

PEPS

పెప్స్ గొంతు, రొమ్ము కేబ్లెట్లను
మందులమేవారి అందరివద్దా లభిస్తాయి

మద్రాసు సోత్ విజంట్టు. దాదా శ్రీ కం పెని, పార్కు లోన్, మద్రాసు-8

ప్రయోజకత్వం

కొక పట్నం నూరయ్య గారంటే చుట్టు ప్రక్కల పది గ్రామాల్లో పిట్టలు కూడా నిట్టకూడా తాగేవికావు వంద యేక రాల పాలమూ, నాలుగయ్యగు మామిడితోట లూ గల ఆ సీపరుడు చుట్టప్రక్కల గ్రామాల్లో ఏ తనదొచ్చినా తీర్చుమొచ్చినా నూరయ్య గారి అనుమతీ, సలహా లేనికొద్దను వెళ్లేవికావు తుమ్మెదరంగు కొం మీసాలూ, తెల్లటి కంఠువా—కుచ్చెళ్లు పోతున్న పంచె—బంగారీతీరు లాల్వీ—అల్లె రూపసి కాకపోయినా—ఒక విని మయిన ఆకారాన్ని యిచ్చేవి నలుగురు సంతానం—ముగ్గురు మగపిల్లలూ, అడవిలో ఇద్దరు కొడుకులకీ వివాహం అయిన తర్వాత అధిష్టకీ జీవగంగుభులు మ్రోగించి రివాహం జరిపించిన తర్వాత పది పదిహేను పేలు ఖరీదు చేసే భూములు కొన్నాడు

ఇంటిముంగు పదిపన్నె రైలుకు వెళ్ళడానికి సిద్ధంగా వున్నాయ నూరయ్యగారు పడకమర్రిలో కూర్చుని చుట్టకొలుస్తూ తీవ్రముగా ఆలోచిస్తున్నారు ఇంకా రైలుకు నాలుగుంటల వ్యవధివుంది ఇల్లంతా పెళ్లి ప్రయాణం చూడవుదీలో వున్నారు పెళ్లి కొడుకు, పెళ్లి కొడుకు వేషంతో గదిలో ఒకమూల పెట్టెమీద కూర్చుని నాన్న గారి దృష్టి ఏదిక్కుగా వెళుతోందో కరిపెతున్నాడు

క్రిందటివార్షికో వి యే తప్పి నెప్పేం ఒకరు వెళ్దామా, మార్చి వెళ్దామా అని ఆలోచించు కుంటున్నాడు. అభిమాన విషయం రాజకీయాలూ—ఆర్థిక శాస్త్రమూ లాస్సీని తుణుగుగా కంఠస్థం చేసిన పెళ్లి కొడుకు రాజకీయంలోనే తిప్పిపోయాడు గదికొంగుగా లోక భయంకరుడయినతండ్రి, ఎప్పటికీ అవతిరిక కదలడు చేతిలో సిగరెట్లు పట్టుకొని అరగంటయి అవకాశంకోసం చూస్తూన్నాడు. వెలిగి నే అగ్గిపుల్ల దివ్యదూ సిగరెటు వాసనా తన పరువూ, మర్యాదను దక్కనియ్యపు ఇద్దరన్నయ్యలూ సంగు చూసుకొని అవతలికి జారిపోయేరు. తన సాహసించాలంటే ఎగురుగా తిండి కూర్చున్నాడు. నిశ్శబ్దాన్ని చీల్చుకుంటూ సీతమ్మ

వెండిగ్రాసుతో కాఫీ—తమలపాకులు పట్టు కొస్తూ “యంకా బండికి వెళ్వలేదా? తీరు బడిగా కూర్చున్నాను!” అని ప్రశ్నించి నూరయ్య గారి యేకాగ్రతను భంగం చేసింది “అ” టైము చాలా వుండిలే అయితే అన్నీ సర్దుకోడం అయినట్లేనా? అని నెమ్మదిగా నవ్వుతూ నూరయ్య గారు అడిగారు తమలపాకులకీ సున్నం రాస్తూ “అయితే పిల్ల లక్షణంగా వుందా? తెల్లగా వుందా? ఏమాత్రం బంగారంవుందా? పాటలూ అవీ బాగా పాడగలదా?” సీతమ్మ గారి ప్రశ్నలవర్షానికి నూరయ్య జవాబు చెప్ప లేక పోతున్నాడు

“అమ్మాయి ఏమిటనుకున్నావు! అచ్చగా లక్ష్యచేవిలా వుంటుంది బంగారుఛాయ, తామర రేకులాంటి కళ్ళు త్యాగరాజ కీర్తనలు ఎంత చక్కగా పాడింది దనుకున్నావు! యంతకీ సాంప్రదాయమైన కుటుంబం”

“ఎంత సాంప్రదాయకమైన కుటుంబమైనా మీరు కొద్దిగా బెట్టుచేస్తే మగో నాలుగుపేలు సులభంగా చేతిలో పడేవి ఏవ్యవహారం చేసుకొచ్చినా యంతే ముఖస్తుతి మాటలంటే వాళ్ళ వలలో పడి పోతాను” ఇంత భీకరమైన నూరయ్య గారూ సీతమ్మ మాటలకి “అవు నవు”నని నీళ్ళు నమలక తప్పింది కాదు నాన్న గారి యీ ధైర్యప్రదర్శనాన్ని పెళ్లి కొడుకు నాలుగో ఏటినుండి చూస్తున్నాడు ఇంతలోకథియంకరుడూ అమ్మదిగర పిల్లలూ ఎందుకయి పోతున్నాడో అరం కాకుండా వుంది

“బాబూ! రైలు కలవుతోందని” పెద్ద పాలికాపు వాకిలాయండి సవినయంగా మనవి చేసుకున్నాడు. పిల్లలంతా బట్టి ఎక్కి కూర్చున్నారు ఎప్పుడు రైలు ఎక్కడదామా అని ఒక్కొక్కరే వచ్చి బట్టి ఎక్కెసరికి అరగంట అయింది ఇంటికి తాళాలు వేసి నాలుగుసార్లు మళ్ళీ పరిశీలించి—యింటి భద్రతగురించి పాలికాపులకి అధికార

పూర్వకమైన వుత్తర్యలిచ్చి నూరయ్యగారు బండి ఎక్కిరు. నూరయ్యగారు, సీతమ్మ, పెళ్లికొడుకు వెండి బంగారాలన్నీ ట్రంకు పెట్టెతో ఆఖరు బండిలో కూర్చున్నారు అరగంటా గంటలోపల లభిస్తుందనుకున్న స్వేచ్ఛ యింక పదిగంటలవరకూ లభించదను కున్నాడు పెళ్లి కొడుకు నిరాశలో చేతితోపట్టుకున్న సిగరెట్టు చేతిని విడిచి పారిపోయింది బుద్ధిమంతుడైన విద్యార్థిలా చేతిలో వున్నకం పట్టుకొని పేజీలు తిరగ వేస్తూ కూర్చున్నాడు. ఇంకో పది పదిహేను గంటలకి తను పదిపేల రూపాయలకు ఖరీదు అవబోతున్నాడు ఇదింతా తను ఆర్జించిన విజ్ఞానఫలితమేనా? కాగు ఎంతసేపు యిలా ఈ యినుప పూచబులేని బండిభూసాలో కూర్చోనం స్వేచ్ఛను ప్రకటించుకోవడానికి శక్తి చాలకపోయింది.

“ఏమిరా బాబూ! తాంబూలం వేసు కుంటావా?” అని ఎర్రబారిని తన పెదవులను ముంగురు తోసుకుంటూ సీతమ్మ పెళ్లి కొడుకుని అడిగింది ధైర్యంగా కావాలని చేయి జాచలేకపోయేడు “మా చిన్న వాడికి ఏ అలవాట్లూ లేవు!” అని సగర్వంగా అమ్మ యిరుగువారుకు వాళ్ళతో చెప్పకోనం పెళ్లికొడుకు ఎన్నోసార్లు విన్నాడు. కాని చాటుచాటుగా సిగరెట్ల పొగతో తన గుండె రెండిపోతున్నాయని అమ్మకేం తెలుసు చేతిలోంచి జారిపోయిన సిగరెటు సంగతి జ్ఞప్తికి వచ్చింది బండి అంతా పరిశీలనగా చూసేడు సీతమ్మ మరల మొదలెటింది

“అయితే వియ్యపురాలి కట్నం విషయ ములో అంత మెత్తబడి పోయేలేమిటి! ఒక నెయ్యి రూపాయలూ, నాలుగు కాసు లానా? ఇంకా నాలుగుకోజులు మాట ఇవ్వకుండా వుంటే రెండుపేల వరకూ దిగి వచ్చురే!” అని నూటిగా నూరయ్యని చూస్తూ అడిగింది.

“ఎక్కడికేమిటి యీ అళి? ఏదో నీ పట్టుకు పోవాలి అయినా నాళ్లు చాలా

నీతిమంతులు. ఈరోజు కాకపోయినా రోపయినా ఆ మాత్రం వియ్యపురాలికి ముట్ట పెట్టకపోయి” నూరయ్య సమాధానం సీతమ్మకేం నవ్వలేదు.

“పెళ్లిలో ముద్దుట పెళ్లిలోనే. పెద్ద వాడి పెళ్లికి రెండువేలా వాళ్లు గుమ్మరించ లేదు ఏ వ్యవహారం చేసుకొచ్చి నా ఇలాగా చేసుకొన్నారు!”

“అయితే ఏం చేయమంటావ్. ఇంకా బొంబురి చేస్తే సంబంధమే తప్పిపోయేట్టు కనిపించింది ఎప్పుడూ లేనిది మీకు ఈ యోదాజీ పరీక్ష తప్పిపోవాలి! మన అదృష్టం అలా వుంది ఎవరినంటే ఏం లాభం!” తండ్రి తీక్షణమైన దృష్టి తనని భస్మం చేయ ముండా ఒక మూలకు తిరిగి కూర్చున్నాడు పెళ్లికొడుకు.

మగ పెళ్లివారమని అనుకోగానే ముఖాల్లోనూ నడకలోనూ మార్పు దానంతట అదే వస్తుంది పెళ్లికొడుకు మేనమామ కూతురు కొడుకు యువరాజు తీవ్ర లో నడుస్తాడు. ఆడ పెళ్లివారంటే అంతా ఆడవాళ్ళేదూ! పెళ్లివారు వస్తుంటే ఆడ పెళ్లివారు ఎదురుగా వచ్చి హారతులు పట్టాలనీ, నడుములు కట్టుకుని నిల్చిపోవాలనీ ఏదడిగినా, లేదనకుండా ఆలస్యం చేయకుండా తీసుకొచ్చి సగౌరవంగా నమర్చించాలనీ-యీ లక్షణాలన్నీ ఆడ పెళ్లివారికి విధిగా వుండాలనీ సీతమ్మ వమ్మకం. రైలు దిగేసరికి ప్లాట్ ఫారంమీద సీతమ్మ కొడుకున్నట్టే ఆడ పెళ్లివారు చేతులు కట్టుకొని నిలబడి చిన్నా పెద్దలకు స్వాగత వచ నాలు చెప్పేరు. మైసూరు ఎడ్లకట్టన బళ్లు అనతల సిద్ధంగా వున్నాయి పట్టుకొచ్చిన కాఫీ ఫలహారాలతో పెళ్లివారి మార్గా యాసాన్ని తీర్చి బళ్లమీద బయలుదేరేరు- ఒక గంటలో బళ్లన్నీ గమ్యస్థానానికి చేరు కున్నాయి. మగ పెళ్లివారి ఆడవాళ్లు వియ్యపు

రాలి నాయకత్వన భోజనాలపై వెళుతూ పెళ్లికూతుర్ని చూపించుచున్నారు. సిగ్గు పిలక పోసుకుంటూ శిరస్సు నేలను చుంబి నున్నదా అన్నట్టుగా తలవంచుకొని నిల బడ్డది పెళ్లికూతురు. అత్తగారి ధోరణితో సీతమ్మ ఒకపాట పాడమంది పెళ్లికూతుర్ని. ఎంతసేపు కాసిం చినా ఏత్యాగరాజు కీ రసలుగాని, మంగళ హారతులుగాని ప్రసారం అవలేదు. సీతమ్మ ముఖం ఎర్రబడ్డది. అత్తగారాయ్! ఆమెకు కోపం రావడం చాలా సహజమే కాని పెళ్లి కూతురు మాత్రం కాసనోల్లంఘనం చేస్తూ యోగసింద్రలో పడిపోయినట్టు నిలచుండి పోయింది. చుట్టూ నిలబడ్డ మగ పెళ్లివారి ఆడజనం పెళ్లికూతురు ధిక్కారభావానికి ముక్కుమీద వేలు వేసుకున్నారు.

“మాపిల్లికి చాలా సిగ్గు వదినా! నాలు రోజులయితే మిమ్మల్నందరినీ పాటలలో ముంచేస్తుంది తొందర పడకండి!” అంటూ సమాధానం చెప్పకుంది పెళ్లికూతురు తల్లి. పిల్లికి సిగ్గువుండవలసిన విషయంలో సీతమ్మ కేమీ అభిప్రాయభేదం లేదు. పెళ్లికూతు రన్న పిల్లికి సిగ్గు బిడియమూ వుండవల సిందే. కాని అత్తగారి అధికార యంత్రమైన ఆజ్ఞను ఆపిల్లి ఒక్కసారి శిరసావహించ చవలసింది. పెళ్లికూతురు యింకా మూడు ముళ్ళూ పడకముందే తన అధికారాన్ని శంకిస్తున్నదనే కోపం సీతమ్మకి ఒక్క సారిగా వచ్చిపడింది దీనికి అమృతక్రం గుసగుసలు తోడయినాయి. ఎలాగో భోజ నాలు చేసేమని పించిదిడిలో ప్రవేశించేరు.

తాంబూలంకూడా వేసుకోలేదు వస్తూనే నూరయ్యవున్న గదిలో ప్రవేశించింది. అక్కడ కూర్చున్న ఆడవాళ్లు, మగవాళ్ళూ సిగ్గుపడిపోయి ఆవలకు జారిపోయేరు ఉపోద్ఘాతాలు పరిచయ వాక్యాలూ లేకుండానే సీతమ్మ మొదలు పెట్టింది.

“మీకు కళ్ళజోడు పెట్టుకున్నా చత్వారం తగ్గలేదా? ఇదే నా పిల్లను చూసు కొని స్థరపరచుకున్న సంబంధం. ఏం అందం వుందని పదివేలకే వప్పుకున్నావ్? ఎత్తు బుగ్గలూ ఆలోతుకళ్ళూ ఇదీనా అందం! మన వాడికి తగిందనేనా వప్పుకున్నావ్!”

ఈ ఆకస్మికమైన దాడికి నూరయ్య సిద్ధంగా లేకపోవడంమూలాన కంగారుగా కుర్చీలోంచి లేవబోతూ “ఏమిటలా అంటున్నావ్! ఇప్పుడేం వచ్చింది బాగానే వున్నా?” అని నీళ్లు నములుతూ జవాబు చెప్పేదు.

ఈ నాసిరకం సంజాయిషీతో సంతృప్తి పడే రకంగాడు సీతమ్మ.

“నాకేం, దాని అందం, చందం నవ్వు లేదు. సంసారపక్షంకంటే నాసిగా వుంది. ఈమాత్రం దానికి పదివేలకి ఒప్పుకోదానికి వీలులేదు. వెంటనే బయలుదేరిపోదాం పదండి” ఆమె వాక్కులో నిశ్చలత్వాన్నీ గాంభీర్యాన్నీ నూరయ్యగారు చూశారు.

“తప్ప! అలాటి వుడ్డేకేం కూడదు. నలురిలోనూ ఎంత అగౌరవం - ఎవరైనా వింటే ఏమంటారు?” ముక్కుమీద వేలు వేసుకుంటూ నిలబడ్డాడు నూరయ్య.

“మీరు ముక్కుమీద వేలు వేసుకుంటే ఏమీ వూడిపడదు చెపుతున్నా-యీ సం బంధం అవడానికి వీలేదు. తెల్లవారుజాము బండికి తిరుగు ప్రయాణం కావలసిందే-లేచి ప్రయత్నమే చేయండి ప్రయోజకత్వం అంటే మీకే!” ఈ మాటలంటూనే సీతమ్మ తన గదిలోకి పోయింది నూరయ్యకేమీ తోచలేదు. భార్య చెప్పిన దానిలో నిజం ఎందుకుండ కూడదు? తనూ-కొడుకూ పొరపాటుగా చూసివుంటే వుండవచ్చు ఏమో ఇంకో పిల్లనే చూపించి వుండకూడదూ వాళ్లు! ఇంతకూ ఆమె పెళ్లి వాళ్లు ఎంతటి అఘాయిత్యాలయినా చేస్తూ వుంటారు లోకంలో. కాలం అలాటిది. కాని ఒక్క భార్యమాటమీద ఈ స్థితిలో పెళ్లి ఆపు చేయించడం ఎలా సాధ్యపడు తుందో పదిహేను కూనీ కేసుల్ని జయ ప్రదంగా నడిపిన నూరయ్యకి అంతుదొరక లేదు ఏవిధంగా ఈ విషయాన్ని రంగం లోకి విసరడమో నూరయ్యకి పాలుపోకుండా వుంది చుట్టమీద చుట్టకాలు నున్నా. పొగమాత్రం గది అంతా నిండిపోయింది కాని బుర్రలోంచి ఒక్క ఆలోచనా పైకి రాలేదు

“బావగారూ! నాదొక్క మనవి!” అని వియ్యంకుని సంబోధన చెందినవడేవరకూ నూరయ్యకి మెలుకువ రానేలేదు.

“మరేమీ లేదు-మా పెద్ద వియ్యపురాలూ ఒక మాట అంది. మా పెద్దమ్మాయి వివాహా సందర్భంలో ఆమె గారికి రెండు వేలు కట్టుం-పట్టుచీర, నాలుగు కాసులు అత్తగారి లాంఛనంగా ఇచ్చి గౌరవించేమీ ఆ గౌర వాలే యీ వివాహాసందర్భంలో కూడా జరిపించడం తప్పదని ఆమె పట్టుపట్టింది. ఆవిడమాటను నేను కాదనలేకపోయేను. ఎలా గయినా ఆడవాళ్ళంతా ఒకటే-అందులో ఏ ఒక్కరికి గౌరవం తిక్కువగా జరిగినా వప్పుకోరు అదీ కాకుండా ఆమె చెప్పిన విషయంలో చాలా న్యాయంకూడా వుంది. నేనుకూడా అవిధంగానే జరిపించడానికి వప్పుకున్నాను ఇది తమతో మనవి చేసి పోదామనే వచ్చేను-చాలారాత్రయింది మళ్ళీ నాలుగు గంటలకే లేవాలి. కాస్త మిత్ర

తిక్కుపడదంతా మంచికేదియో

భారత్ రేడియో

ఎస్.కె.ఆర్.ఎం.-3 బ్యాండ్లు-ఉ.180-3 బ్యాండ్లు-ఉ.275
 డ్రిట్ బ్యాండ్-3 బ్యాండ్లు-ఉ.160-
 వ్యాపారవివేరములతో

రేడియోసినిమాటోగ్రఫీ
 బంజారుమహావిహారం, విజయవాడ-2

రంగడు

పోతుకూచి
సాంబశివరావు

మిట్ట మధ్యాహ్నపు ఎండ లెక్క చెయ్యకుండా ఉడుగుగా వీధిలోకి పరుగెత్తుడు రంగడు. వీధి చివరి రావిచెట్టు క్రింద నుంచుని, ఎదురుగా ఉన్న మేడవైపు గట్టిగా ఈలవేళాడు ఈల విని మరో నిమిషంలో చివ్వుకు లేకుండా అడుగులు వేసుకుంటూ జమీందారు గారి అబ్బాయి శివుడు, అమ్మాయి లీల, రావిచెట్టు క్రిందకు వచ్చారు.

“మీ నాన్నగారు యింట్లో వున్నారా? అన్నాడు రంగడు.

“నాన్నగారు నిద్రపోతున్నారని అమ్మ యింట్లో వీదో పని చూసుకుంటోంది” అన్నాడు శివుడు.

నుంచి తెలివి తేటలతో దొంగతనంగా యింట్లోంచి దాటివచ్చావున్నట్లు గర్వంగా నవ్వింది లీల.

“చిన్ననాయుడు యింకా రాలేక్ష? రంగడు శివుడివైపు చూశాడు.

“వచ్చాను” అంటూ పకపక నవ్వుతూ చిన్ననాయుడు రావిచెట్టుమీద నుంచి కుర్రాళ్ళ మధ్యకు దూకాడు. చిన్ననాయుడు అందరికీ న్నాముందు వచ్చి స్నేహితులకు తన రాకవల్ల ఆశ్చర్యం కలిగించాలని చెట్టు ఎక్కి దాక్కున్నాడు.

మించండి” అంటూ కాబోయే వియ్యంకుడు నిష్క్రమించేడు.

ఇదంతా యింద్రజాలంలా కనిపించింది నూరయ్యకి. ఏ ప్రశ్నికయితే తను సమాధానం చెడుతున్నాడో ఆ సమాధానం యే తనవూ—గర్వం అడకుండా తనముందు సాగిలపడుతుందని నూరయ్య కలలోకూడా వూహించుకోలేదు. ఒక్క నిమిషంలో ఈ వార్త, మగ పెళ్ళివారి ఆడజనాభాలో ప్రసారం అయిపోయింది.

రెండు వేలా, పట్టుచీరా, నాలుగు కాసులూ, తాంబూలం వున్న పెండ్లి కంచంమీద చెయ్యి వేస్తూ, మందహాసంతో సీతమ్మ వహువలు నిద్దరినీ “వెయ్యేట్లు వరిల్లావీ” అని మనస్ఫూర్తిగా దీవించింది.

తథాకంచికి వెళ్ళింది కాని-అమ్మయోజకత్వం వల్ల శాస్త్రీకి నోరులేని—అచ్చంగా రంభిసుపోలిన భార్య, కొద్దికాలంలో ఒకరి పెంట ఒకరు అయిదుగురు నోరున్న ఆడసలలా లభించారు.

“వెడదామా” అన్నాడు రంగడు.

“ఊ” అన్నాడు శివుడు.

చుట్టుప్రక్కల రోడ్డుమీద ఎవరూ నడవటంలేదు కదా అని ఒక్కసారి పరిశీలించాడు చిన్ననాయుడు.

తలతండ్రులు యింట్లో ఎండ వేడికి కునుకు తీసుకుంటున్నప్పుడు, ఎవరికీ తెలియకుండానే ఒక పని చెయ్యాలనుకున్నాడు ఆ కుర్రాళ్ళందరూ.

మెల్లిగా నాగులచెరువు గట్టువైపు నడిచారు ఆ నలురూ. చెరువులో నీళ్లు ఎండలో తళతళ మెరుస్తున్నాయి చెరువులో పెరిగిన నాచు, శెత్త, చేదారం మొదలైన వాటిని కుద్ధం చెయ్యడానికి ఒక పడవ చెరువుపైనున్న కట్టిఉంది. గట్టుమీద తీసి వేయబడిన నాచు గుట్టలు గుట్టలుగా పడి ఎండిపోయింది ప్రతిఏడు పెరిగిన నాచు, వేసవికాలంలో చెరువులోంచి తీసి వేయడం ఆ గ్రామంలో అలవాటు.

పడవ మాతాక ఒకరోజు రంగడికి ఒక ఆలోచన తట్టింది ఆ పడవఎక్కి నడుపుకుంటూ చెరువులో పిక్కార్లు చెయ్యాలని బుద్ధిపుట్టింది రంగడికి దీనికి జమీందారు గారి అబ్బాయికూడా ఒప్పుకున్నాడు. పడవ ఎక్కాలని లీల గంతులు వేసింది. చిన్ననాయుడు “రెడ్డి” అంటూ చొక్కాచెవులు రిక్కించాడు మిట్టమధ్యాహ్నం అందరూ భోంచేసిసాధారణంగా విశ్రమించే సమయంలో ఆపని చెయ్యాలని నిశ్చయించుకున్నారు ఆ కుర్రాళ్ళందరూ.

చెరువులో ఉన్న పడవను చెరువుగట్టు మీది ఒక ఈతచెట్టుకు ఒక తాడుతో కట్టారు ఆ తాడు విప్పేళాడు చిన్ననాయుడు.

రంగడు పడవలోకి దూకాడు. జమీందారుగారి అబ్బాయి, లీలను మెల్లిగా కడవ ఎక్కించాడు. చిన్ననాయుడు పంటాంపైకి మడచి పడవలోనీ లోపలికి ఎగిరాడు.

పడవ చెరువునీళ్ళలోకి నడిచింది రంగడు తెడ్డువేళాడు చెరువునీళ్ళు పడవనడకలో చీలి, ఎగిరి, కెరటాల్లా కదులుతూ గలగలా శబ్దంచేస్తున్నాయి. ఒకవైపు బీట వేసిన చేలగట్టు, మరోవైపు అమ్మవారిగుడి స్వప్నంగా చెరువులోంచి కనిపించాయి కుర్రాళ్ళకు. పడవ మెల్లిగా చెరువు మధ్యకు వచ్చింది; నాచును చూసుకుంటూ.

చేతికందిన కలువపువ్వులు, కాడలు, కోస్తున్నాడు నాయుడు. కలువ కాడలు విరిచి, నీళ్ళలో ఊది, గాలిబుడగలు తెప్పిస్తోంది లీల. జమీందారుగారి అబ్బాయి సిసీమా పాటలు మళ్ళీ రాగాలుగా ఆలసిస్తున్నాడు. రంగడు ఒక గొప్ప నాయకుడిలా పోజుపెట్టి తీవ్రంగా నవ్వాడు.

రెండు గంటలు గడిచాయి. ఆ అరమైలు చదరంగం చెరువులో అప్పుడే చాలా ప్రదక్షిణలు చేశారు ఆపడవ తిప్పుతూ కుర్రాళ్ళంతా.

మిట్ట మధ్యాహ్నపు ఎండ తగ్గడంవల్ల చెరువు ప్రక్కన ఉన్న రోడ్డు మీద కొంత మంది జనం నడుస్తున్నారు ఎవరూ చెరువులోని పడవను చూడలేదు ప్రత్యేకించి చూసినా, కూలివాళ్ళు చెరువులో నాచు తీస్తున్నారనుకున్నారు అంతా.

చెరువు మధ్యకు వెళి సపడవ చూశాడుగా అగిపోయింది. తెస్తుతో ఎంత పెట్టినా కదలడం చూసేసింది దిటంగా అల్లుకున్న నాచులోకి ఆపడవవారి, బయటికి రావడం కష్టమై పోయింది.

కూలివాళ్ళు నాలు గంటలకు చెరువునగరకు వచ్చారు. పడవను చెరువు మధ్య చూసి ఆశ్చర్యపోయారు. దూరంనుంచి, పడవలో కుర్రాళ్ళు ఉన్నట్లు స్పష్టంగా తెలుస్తోంది.

నాచుమధ్యనుంచి ఈదుకుని చెరువు మధ్యకు వెళ్ళడం ఎవరికైనా కష్టమే. ప్రతి ఏడు యానాచుతీసే శోజుల్లో ఎవరో ఒకరం చెరువులో చనిపోవడం మామూలు. ఆ ధియంవల్ల కూలివాళ్ళు, చెరువులో ఈడి, ఆ పడవను ఒడ్డు చేర్చడానికి జంకారు.

చెరువు మధ్య చిక్కుపడిన పడవ చూస్తూ గట్టుమీద చూగిన జనం వింతగా చూస్తున్నారు.

పడవలో రంగడికి అమిత ధయం కలిగింది. లీల ఏడ్వడం మొదలు పెట్టింది. జమీందారు

వైటోడెంట్
దంపతీములను
సంహరించే పండ్లపాడి
శ్రీవత్స కైమికల్స్ & ట్రస్ట్
అమిటిడ్, మద్రాసు-30.

రంగడు

గారి అబ్బాయి, చిన్న నాయకు తలలు గొక్కుంటూ, భయంతో ఒకరి పై ఒకరు చూసుకుంటూ, ఏం చెయ్యడానికి తోచక బిక్కిముఖంతో కూర్చున్నారు పడవలో.

చెరువుగట్టుమీద జనాన్ని చూసుకుని గవరయ్య చెరువులోకి దూకాడు. నామను విడితీసుకుంటూ అతికష్టమీద చెరువు మధ్య పడవను చేరాడు. ఒక చేత్తో పడవ పట్టుకుని మరొక చేత్తో ఈదుతూ పడవను గట్టు చేర్చాడు.

పడవ గట్టు చేరగానే చిన్ననాయకు గబుక్కున దుమ్మి పారబోయేడు జమీందారుగారి పిల్లలనే గౌరవంతో, శివుడిని, లీలను, గవరయ్య ఏమీ అనలేక బోయాడు రంగడు పడవ దిగి పారిపోతామనుకుంటూంటే గవరయ్య అతిబిడ్డ పట్టుకున్నాడు

“ఏరా బుద్ధిలేదా? చెగువు మగ్గుకు బోయాయ! ఛీస్తేనో!”

పిల్లల గంభీర తప్పించకలిగిన నేత్రాగ్రుణు చనువుతో రంగడిని చెంపమీద ఐరిచాడు గవరయ్య

ఆ చెంపమీది బెట్ట రంగడికి తల తిరిగి సంకెపని చేసింది ‘కంసాలి గురవయ్య కరణం గారి అబ్బాయిని కొట్టడమా? పైగా నలు రిలో అందులో తన్నొకడినే గవరయ్యకొట్టా

దని రంగడికి బాగా ఉ క్రోమంవచ్చింది ‘నువ్వెవరవు నన్ను కొట్టడానికి? కోపంతో అగస్తూ చెరువు గట్టుమీద ఒక కంకరాయి తీసుకుని గవరయ్యమీదకు రివ్వున విసిరాడు రంగడు.

గవరయ్యకు గాయం తగిలి రక్తంకారింది దానితో కోపం మరి హెచ్చి గవరయ్య రంగడిని మరో రెండు చదుపులు చరిచాడు

■ బెట్టల భారంవల్ల రంగడికి రెండురోజులు జ్వరం వచ్చింది తాను పెద్దవాడియ్యక ఎప్పుటకనా గవరయ్యమీద కసి తీర్చుకోవాలని క్రుద్ధుడైపోయాడు రంగడు. కొడుకుకు జ్వరం వచ్చిందని గవరయ్యమీదకు జట్టికి దిగాడు కరణం గారుకూడా

గవరయ్యకు గజతలగాడిని, పేగు ■ గ్రామంలో సాయంత్రం స్నానానికి చెరువుకు వచ్చి, నీళ్ళలో రకరకాల పీలి మొగ్గలు వేస్తూ, ఆడుకుంటుకు చెరువు గట్టుకు వచ్చి పిల్లలను ఆనందింపచేసేవాడు గవరయ్య ఒక్కొక్కసారి నీళ్ళలో మునిగి ఒక అర మైలు అవతల తేలడం, అర్ధగంటవనా పైకి రాక పోవడం, పిల్లలకు చాలా సరదాగా ఉండేది చూడడానికి బుర్రెప్పగారి పశంక్షకూతురు, వంకయ్యగారి పాతికండ్లకొడుకు చెగువులో జారి మునిగి, గుట్టలు వేస్తోంటే గవరయ్య రక్షించాడు అంగుకు గవరయ్య అంటే అందరికీ గౌరవం

ఒకరోజు సాయంత్రం రంగడు ఒంటరిగా చెరువుగట్టుమీద కూర్చుని చెరువులో కాగి తింపడము వదలుతున్నాడు ఒక పడవ తామర కొండవగ్గర ఆగిపోయింది మరొకటి గాలిలో కదలుతూ బయ్యారంగా నడుస్తోంది మరొకటి చెరువు ప్రక్కని రాతి అడ్డుకుంది.

వెనకాలనుంచి గవరయ్య రంగడి పడవలు చూశాడు ఒక పడవమీద సరదాగా ఒక రాయి విసిరేడు కాగితింపడ నీళ్ళలో తడిసి మునిగింది

గవరయ్యను చూడగానే రంగడికి కోపం వచ్చింది.

“ఏయ్, నాజోలికి రాకు అనవసరంగా” అరిచాడు రంగడు గవరయ్య నవ్వాడు. ఆ నవ్వుచూసి రంగడికి మరి కోపంవచ్చింది. “ఛీ” అరిచాడు రంగడు.

గవరయ్య దగ్గరిగావచ్చాడు అప్పుడే బహుశానుంచి కొని తెచ్చిన నంబిలాలి మామిడిపండు తిసి రంగడిచేతిలో పెట్టాడు.

“అక్కరలేగువా” అన్నాడు రంగడు “నాబాబుకదా! తిను” అన్నాడు గవరయ్య రంగడిగడ్డం పట్టుకుని

మామిడిపండు తివాలని బుద్ధివుట్టి, గవరయ్యనుంచి తినం అర్థంచేసుకున్నాడు రంగడు రంగడు మామిడిపండు తింటున్నాడు గవరయ్య హాయిగా నవ్వాడు చెగువులోని ఒక కాగితింపడ గాలికి తీవిగా వుగెత్తి, చెగువుమ్య నాలులోకి పోయింది

“అర! పడవ చాలాదూరం పోయిందే!” నొచ్చుకున్నాడు రంగడు

“తేచ్చి యివ్వనా” అన్నాడు గవరయ్య “పిలి మొగ్గలు వేస్తూ లేవాలి” అన్నాడు రంగడు

“ఓ! అంటూ గవరయ్య చెరువులోకి దూకాడు

ఒక్కమునుగు మునిగాడు గవరయ్య కాగితింపడ దూరాన కనిపిస్తూనే వుండి కాని, గంట గడిచినా గవరయ్య తేలలేక చెగువులో యొక్కదా

గవరయ్య ఏవోతమాహ చేకాడనుకుంటూ రంగడు యింటికి వల్చిపోయాడు

మర్నాడు ప్రాస్తన్న గవరయ్య కి వంకెగువులో కేలింది ఆ చెగువులో పొములు ఉన్నాయని, కూచి ఉందిని, జనం మామూలుగానే అనుకుని, గవరయ్య కూతురు చేసిన సహాయమంత ఒక్కమాటతో మరిచి పోయాడు అంత జరితంలో “నా” అనే వాటి లేని గవరయ్యకై కన్నీరు కార్చ వారే కనిపించలేదు కాని రంగడు మాత్రం గవరయ్య దని పోయే దని నుదిలి కుమిలి యెచ్చాడు.

ప్రమాద రక్షణకు

ప్రశస్తమైనది

భీమా

ఎప్పుడో ప్రమాదం వచ్చేదీ, ఏ క్షణం ఎలా ఉండేదీ తెలియని ఈ దినాలలో

* అగ్ని * మోటార్ కారు * కార్మిక నష్టపరిహారం

* నౌక * ఫయిడిలిటీ గ్యారంటీ * మొదలైన భీమాలకు

— మా తో సంప్రదించండి —

యునైటెడ్ ఇండియా ఫైర్ అండ్

జనరల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్,

“యునైటెడ్ ఇండియా రైఫ్ డిల్లింగ్స్”

ఎన్.ఎస్.సీ.ఎడ్. - మద్రాసు

Telephone 4241 Telegrams “UNIGEN”

(బాంబేలు)

బొంబాయి - కలకత్తా - కొలంబో - సింగపూరు - విజయవాడ -

దిల్లీ - పాట్నా - లక్నో - బెంగళూరు - కోయంబూరు

శ్రీమదన్తాళ వనిత

కాక సూర్యరాయ్

అంధ్ర - వాఙ్మయిక

16.1.58

35

శేషనల్ ఆర్ట్స్ థియేటర్స్కు "జయసింహ" చిత్రానికి రాజమండ్రి రామాటాకీస్ లో
జనవరి 30 వ తేదీన శతదినోత్సవాలు జరిగాయి.

సాహసాభివృద్ధి వారి "కిక్స్ కా ఫేస్"లో ముసల్ దత్, బిగంపా రా

నేషనల్ ఆర్ట్స్ థియేటర్స్ "జయసింహ" చిత్రానికి రాజమండ్రి రామాటాకీస్ లో
జనవరి 30 వ తేదీన శతదినోత్సవాలు జరిగాయి.

సాహసాభిలీక్షువారి "కిస్మత్ కా ఫేర్" లో ముసల్ దత్, బీగంపారా

గిరి చిత్రానికి కుడింపుకచ్చేది. మిగతా అన్న అంశాలనూ విమలరాయ్ చిత్రం హిందీ చిత్రాల సగటు స్థాయికి చాలా పైకి ఉన్న చిత్రం అని పేర్కొంది.

శ్రీ ద్వారం, శ్రీమతి భానుమతి గారలకు సన్మానం

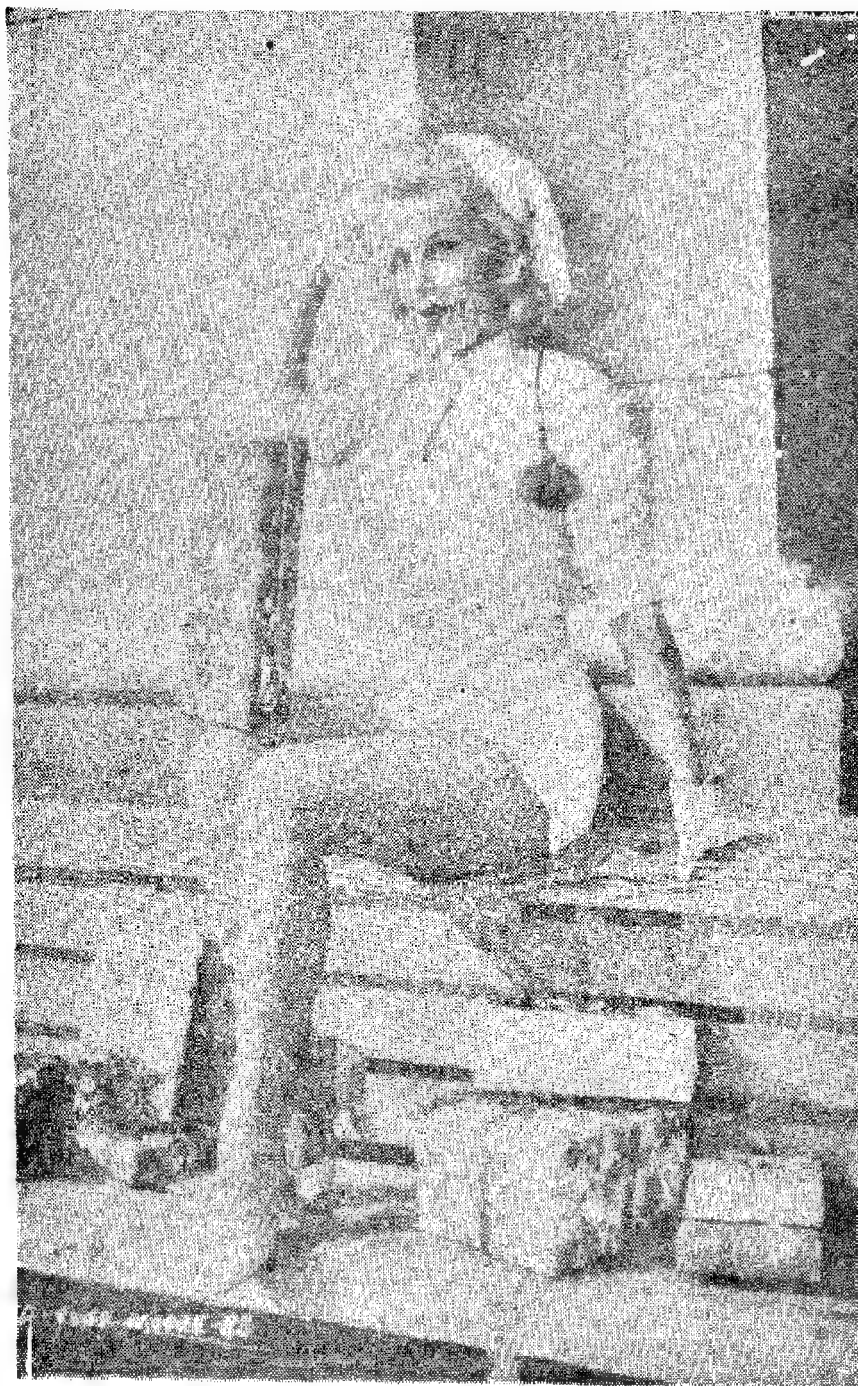
కావలి కళాశాల అధ్యక్షుడు జనవరి 16 నుండి 22 వరకూ జరిగిన కళాత్మకతల సందర్భంలో ఆఖరి గొజు ఉదయం, సంగీత రత్న కళా శ్రీ ద్వారం వెంకటస్వామి వారయ్యకు, సుప్రసిద్ధురాలు శ్రీమతి పాలు వాయి భానుమతి గారలకు సన్మానం జరిగింది. సభకు శ్రీ నేవులపల్లి వెంకటకృష్ణ శాస్త్రి అధ్యక్షుడి వహించారు. సంగీత విన్యాసమును ఆచార్య పి. పాంథయ్య ర్రి, శ్రీ ముకుట పాలకుమ్మి పర్యరాజు, వేగుల తిల్యనారాయణ శాస్త్రి, శ్రీరంగం నారా ణజుబాబు ప్రభృతులు సన్మానితులను ప్రశంసలు ప్రసంగించారు. శ్రీ పత్తివారా ణజుశాస్త్రి ద్వారం వారయ్యగారికి, శ్రీ రాం వెంకట భుజంగరాయశర్మ శ్రీమతి భానుమతికి సన్మానపత్రాలు సమర్పించారు.

ఈనాటి, ఉత్తర సందర్భంలో జరిగిన స్పెషల్ నాటక ప్రదర్శన కోర్కే పాల్గొన్న విద్యార్థులకు శ్రీమతి భానుమతి బహుమతులు పంచిపెట్టారు. నటనలో రామకృష్ణ మారారి, బి. చంద్రమూర్తి, వి. వీరాస్వామి, డి. సోమయాజులు నాట్యంలో కుమారి ఇందిర, సంగీతంలో కుమారి జయశ్రీ, చిత్రకళలో సి. కుబ్జారెడ్డి, బి. రాజదాసం, పి. సత్యనారాయణ, డి. రామ ప్రసాదం, వేగుల రాజయ్యే బహుమతులు పొందారు.

ఈ ఉత్తర సందర్భంలో శ్రీ గోపీనాథ్ అభివయం శ్రీ ద్వారం భావనారాయణరావు సంగీత కచేరీకూడా జరిగాయి. ■■■ లేదీన శ్రీ ద్వారం వెంకటస్వామి వారయ్యకు రంగు గంటలసేపు వయలిన కచేరీ చేశాడు. ★

బజెన్ స్టేన్ తొప్పదన వర్ధంతి

ప్రపంచ చలనచిత్ర చరిత్రలో అతి ప్రముఖుడైన అగ్రమించిన సోవియట్ దర్శకుడు కీ.కె. బజెన్ స్టేన్ తొమ్మిదవ వర్ధంతి ఈనెల 10-వ తేదీ. బజెన్ స్టేన్

కొలంబియా పిక్చర్స్ తార క్లియోమూర్

ఈ జీవితకాలంలో అయినచిత్రాలు నిర్మించాడు. వీటిలో మూడు సైలెంట్ చిత్రాలు, రెండు టాకీ చిత్రాలు. ఈ విషయ చిత్రాలు చలనచిత్ర కళకు అయిన అమూల్యధారణాలని ప్రముఖ విమర్శకులందరూ అభిప్రాయపడ్డారు. చలనచిత్రం ఒక ప్రత్యేకకళ అనీ, మరలతికళకూ లేని విశిష్టత దానినన్న

దనీ, ఆవిశిష్టతను గ్రహిస్తేతప్ప చలనచిత్రం ఒక కళగా రూపొందినది చెప్పలేమని సారిగా ప్రపంచానికి చాటి చెప్పిన వ్యక్తి బజెన్ స్టేన్ క్లీజర్ ఉచయోగం దగ్గర్నుంచి, చలనచిత్రంలో వాస్తవికత గల ప్రధాన స్థానంవరకూ ఆ నేర విషయాలను ఈ యవస్థయం గా పరిశోధించి తనచిత్రాల ద్వారా

బొంబాయి సినిమా లేపు

చలనచిత్రాల వివిధశాఖలలో ఉత్తములని నిర్మయింపబడిన వారికి 'ఫిల్మ్ ఫేర్' పత్రికవారు ఏటా యిచ్చే బహుమతులను వచ్చే మార్చి నెలలో ఇవ్వనున్నారు. క్రిందటి యేడు పది శాఖలలో వుత్తములకు బహుమతులిచ్చారు. ఈయేడు ఫిలిం ఎడిటంగ్, సెట్స్ నిర్మాణం శాఖలకు కూడా బహుమతులిస్తారు. ఓటింగ్ లో 80000 మంది ఓటర్లు పాల్గొన్నారు. ఆయితే పాఠకుల ఓట్లనుబట్టి ఏ ఒక్కరికి మెజారిటీ రానిందువలన, ఆఖరి నిర్ణయాలు చేయడానికి జస్టిస్ ఎన్. ఆర్. బెండల్కర్, ఎస్. ఎస్. వాసన్, ఎస్. కె. పాటిల్, సి. ఎం. అగర్వాల్, జె. సి. జైకాగర్లతో ఒక సంఘాన్ని యేర్పాటుచేశారు.

బొంబాయినిగరం రాజధానిగా సంయుక్త మహారాష్ట్రం కావాలని ఆందోళనచేసే కొందరు ఇటీవల నగరంలో విశృంఖలంగా జరిపిన ఆత్మచారాలు సినిమావారి మీధికి కూడా తిరిగాయి. సినిమా మందిరాలు దాదాపు అన్నీ రోజుకు ఒక ఆట మాత్రమే ప్రదర్శించడానికి వీలైంది. ఒక్క ఆటకు కూడా జనం పల్లగా వున్నారు. మహారాష్ట్రలు ఎక్కువగా ఉన్న ప్రాంతంలో ఒక హాలులో హిందీ పౌరాణిక చిత్రం "వికాదగి"ని మార్చివేసి దానిబదులు పాత మరాఠీచిత్రం "లఖాచీ గోష్టా" ప్రదర్శింపవలసి వచ్చింది. తారవ కీలా, కర్నార్ న్నాడియోనకు వదుతుండగా పరేల్ వద్ద జనం ఆమెను అడ్డగించి ఆమెకొద్ద పెట్టి గోట్టి, ఆమెకాలువై గాయంచేసి వదిలి

పెట్టారు. నసీర్ ఖాన్ కు కూడా చెబ్బలు తిగిలాయి. అతని అన్న దిలీప్ కుమార్ కు చెందిన కారుకూడా పాడుచేశారు. తార నిమిత్త జనానికి ధియపడి ధరత్ భూషణ్ ఇంట్లో తలదాచుకోవలసి వచ్చింది. శివాజీ పార్క్ ప్రాంతంలో నివసిస్తున్న గుజరాతీ తార నిరూపరాయ్ అతికష్టమైనా, పోలీసుల సహాయ సహాయంవలన తనను, తన గృహాన్ని కాపాడుకోగలిగింది.

మొత్తంగా బొంబాయి లో భిన్న భావలవారి మధ్య తీవ్రమైన యోధాలు పెరిగాయి. సినిమా వ్యాపారానికి వెన్నెముక వంటి గుజరాతీ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు, పెట్టుబడిదారులు డబ్బుపెట్టడం తగ్గించేశారు. శాశ్వత పారం బాగా చెబ్బుతిన్నది.

నవభారతంలో పారిశ్రామికభివృద్ధిని చిత్రీకృత బర్మాపెల్ వారు వరసగా కొన్ని దామ్యమెంటరీలు తీయాలని సంకల్పించారు. ఇది ఎడవర్తయిజంగ్ చిత్రాలకావు. కేవలం విద్యాభ్యాసక చిత్రాలు. బర్మాపెల్ వారికి ఇంతవరకు స్వంత నిర్మాణసంస్థలేను. అందుచేత నిర్మాణంపని ఇతరులచేత చేయిస్తున్నారు. "భారత గ్రామీణ పరిశ్రమలు" అనే పేరుతో వీరు వరుసగా కొన్ని చిత్రాలు తీస్తున్నారు. వీటిలో మొదటిది హోలూహార్ జిల్లా, మైసోర్ గ్రామంలోని చెనేత పారిశ్రామికలకు సంబంధించిన ఇతివృత్తంతో నిర్మించబడింది. రామూ, బాబూ అను ఇద్దరు చేనేతపనివారిని పాత్రలుగా తీసుకుని వారి సమస్యలను చిత్రించారు. ఇది 28 నిమిషాల చిత్రం. "భారతదేశపు భారీపరిశ్రమలు" అనే పేరుతో తీయదలచిన

చిత్రాలలో మొదటిదిగా "వ్యవసాయం" అనేచిత్రం నిర్మించబడింది. ఇది 42 నిమిషాలసేపు నడుస్తుంది. చిన్న కథ సహాయంతో వ్యావసాయక సమస్యలను చిత్రీకరిస్తుంది. ఈచిత్రాలను ముఖ్యంగా ద్వై సంస్థలలో ప్రదర్శించాలని బర్మాపెల్ వారి సంకల్పం.

(ఆంధ్ర వారపత్రిక బొంబాయి విలేజ్)

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావుకు సన్మానం

ప్రసిద్ధనటుడు శ్రీ ఎన్. టి. రామారావుకు సన్మానపురం తాలూకా పెనుగొండలో జనవరి 28 సన్మానం జరిగింది. సభకు పాల్గొన్న స్టేషనరీ సజ్జా మేజిస్ట్రేటు అధ్యక్షత వహించారు. పలువురు శ్రీ రామారావు నటనా సామర్థ్యాన్ని ప్రశంసించి మాట్లాడారు. తరువాత శ్రీ సూరి లక్ష్మీ నారాయణ శ్రీ జవాహిరంగారావు, శ్రీ రామారావు షేక్ రజితపాత్ర బహూకరించారు. శ్రీ రామారావు మినర్వా టాకీసుకు ఒక రజితపాత్రను బహూకరించారు. నేమనల్ ఆర్థియేటర్స్ నిర్మాత శ్రీ సందమూత్ర విక్రమరావు, సంగీత దర్శకుడు శ్రీ టి. వి. రాజుకూడా సన్మాన సభకు వచ్చారు.

ఆజ్ఞాపక కవితములో శ్రీ దాట్ల బలరామరాజు శ్రీ కరివరసి రెడ్డి శ్రీ రామారావు గౌరవార్థం విందుచేశారు.

తమిళంలో "తెనాలి రామన్"

ఆంధ్రలో విజయవంతంగా నడుస్తున్న "తెనాలి రామకృష్ణ" తిరుళ్ల అనువాదం "తెనాలి రామన్" ముద్రాసులో నాలుగు థియేటర్లలో విడుదల అయింది. రామకృష్ణుడుగా శివాజీ గజేంద్రన్, ఇంకా భానుమతి, జయన, నాగయ్య, నందియార్ మున్నగు వారు ఈ చిత్రంలో నటించారు. దర్శకుడు, నిర్మాత బి. ఎన్. రంగా.

రష్యాకొన్న భారత చిత్రాలు

సోవియట్ రష్యాకొన్న భారతీయ చిత్రాలలో కాంతారామ్ నిర్మించిన తీకాబత్తి దార్ రాస్తా, బిమల్ రాయ్ చిత్రం నాక్రీలు రవ్యక్ భావలోకి, సోవియట్ యూనియన్ లోని ఇతర భావలలోకి డబ్బా చేయబడుతున్నాయి. వీటిని రెండు మూడు నెలలో విడుదలచేస్తారట. మిథాగాలిజ్, శ్రీ 420, మిస్టర్ అండ్ మిస్ 1988 చిత్రాలను కొనాలని కూడా రష్యా సాంస్కృతిక శాఖ ఆలోచిస్తున్నదట.

★

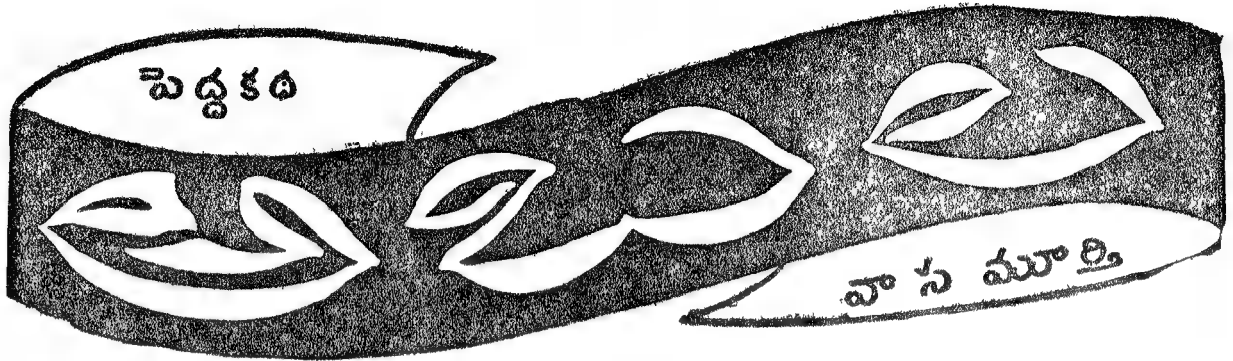
ఐజెన్ స్టీన్ తొవ్విదవ వర్తంతి

కల్లడిచేశాడు. చిత్రాలమీద సేకాక, చలనచిత్రకళపై వ్రాసిన తాత్విక గ్రంథాలపై కూడా ఆయనకీర్తి ఆధారపడివున్నది.

ఇప్పుడు సామాన్యంగా తయారయే చలనచిత్రాలన్నీ నాటక ఫక్కిలో తయారవుతున్నాయి. నాటకానికి, సినిమాకూ ప్రధాన భేదాలనేకం ఉన్నాయని మొదటగా ఐజెన్ స్టీన్ నిరూపించాడు. జె. బి. ఎస్. హులేన్ ఒకచోట ఇలా వ్రాశాడు: "ఉదాహరణకి ఒక గుడ్డివాడు, ఒక ఐజెన్ స్టీన్ వాడు మాకొకటే నాటకం (షేక్స్పియర్) అర్థమైందో నెస్ స్క్రీ చిత్రం (ఐజెన్ స్టీన్) చూడడానికి వెళ్ళారనుకుందాం.

ఐజెన్ స్టీన్ ఆ నాటకం అర్థంకాదు. డంకన్ ను ఎవరు దంపాలో తెలియకపోవడమే కాదు, అసలు చంపినట్లుకూడా తెలియదు. కాని అంధుడిమాత్రం నాటకం పూర్తిగా అర్థమవుతుంది. షేక్స్పియర్ నాటకంలో సంభాషణలే ప్రధానం. కాని సినిమాలో అలాకాదు... ఐజెన్ స్టీన్ చిత్రంలో మాటలు ముఖ్యం కానేకాదు"

చలనచిత్రాల పరిణామంలో ప్రముఖ పాత్ర వహించిన ఐజెన్ స్టీన్ కు ప్రపంచ చలనచిత్రకారులు ఎంతైనా ఋణపడి ఉన్నారు.

పదకొండో అధ్యాయం

చుట్టూ లందరూ వచ్చారు. గోపాలం, భార్య పిల్లలూకూడా వచ్చారు. ఎవరూ దగ్గర లేనప్పుడు గోపాలం చెల్లెలి దగ్గర చేరి మెల్లగా అన్నాడు: “అమ్మాయీ, నీకు నేను చాలా ద్రోహం చేశానమ్మా. నా స్వార్థం చూసుకొని, డబ్బుకోసం ఆశ పడి నిన్ను గతికి తెచ్చాను. అతిను డబ్బు ఇచ్చిందిలేదు. అతిని గొప్ప అంతా కేవలం పై పై నాటకమని నేను మొదట్లో తెలుసు కోలేకపోయాను—” అంటూంటే కమల అన్నగారికేసి కటువుగా చూసి “అన్నయ్యా అలాంటి విషయాలేమీ తలపెట్టకు ఇప్పుడు. ఆయనను గురించికూడా ఏమీ వివరం నాకు బొత్తిగా ఇష్టంలేదు” అని చెప్పేసింది. గోపాలం చెల్లెలికేసి వింతగాచూసి మళ్ళీ అన్నాడు: “అది సరేనమ్మా, అతిని కటు వంటి వ్యాధి వచ్చినప్పుడు ఆనుపత్రి లోనో చేర్పించి నీవు దూరంగా ఉండవలసింది. ఎందుకు కూడా ఉన్నావు? ఎప్పుడెలా ఉంటుందో ఎవరు చెప్పగలరు?” కమల నిర్లక్ష్యంగాచూస్తూ “నాకేమీ భయం లేదులే అన్నయ్యా. నేను చాలా జాగ్రత్తగానే ఉన్నాను” అంది. వదిలగారు కమల నీ స్థితికి తీసుకురావడంలో తన కెక్కువ పాలుండనే భావంతో కమలకు కనబడకుండా తప్పించుకు తిరుగుతోంది. వచ్చినప్పుడు రెండు మూడు ఓదార్పు మాటలు మాత్రం చెప్పింది. ఇంట్లో పనులు చూడసాగింది. కమల అన్నగారిచేత సరుకులన్నీ తెప్పించి కర్మ విర్యాట్లు చేయించింది. డైర్యంతో కర్మ కాండంతా యధావిధిగా జరిపించింది. ఆమె డైర్యం చూసి చుట్టాలాకరి చెవు లాకరు కొరుక్కున్నారు: “ఈ విడ్డూర మేమిటమ్మా. కంట కన్నీరులేదు. గట్టిగా ఏడుపులేదు” అంటూ. బాల్లీ దృష్టిలో ఉండదనికి వినిపించేటట్లు

ఏదిస్తేనేకాని ప్రేమ ఉన్నట్లు ఋజువు కాదు.

వచ్చినవారందరూ వెళ్ళి పోయారు. కమల ఒక్కతే అయిపోయింది. మొదట కొన్నాళ్ళు ఆమెకు ఏమీ తోచలేదు. వెనుకటి గాన తలచుకుంటూ కన్నీరు పెట్టుకుంటూ కూర్చుండిపోయింది. ఓపిక ఉన్నప్పుడు వంట చేసుకునేది. లేవప్పుడు తిండి లేకుండానే మాజేది. ఊళ్లో వారెవరూ ఆమె దగ్గరకి రావడం లేదు. సూర్యనారాయణ రావుగారి భార్య మాత్రం ఒకటి రెండు మార్లు వచ్చి కాసేపు కూర్చుని చెప్పిపోయింది. రాత్రిళ్ళు ఒంటరిగా గడపడం కమలకు భయం వేయసాగింది. భర్త గదిలో తారట్లాడుతున్నట్లు, దగ్గుతున్నట్లు అని పించేది. అంతకుముందు పనిచేసిన దాసీమని పిని తనకు సాయంగా పడుకోమని కోరగా ఆమెనిపి వచ్చి వసారాలో పడుకో సాగింది.

మెల్లగా ఆ భయమూ ఆస్తబుత తొలగి పోయాయి. కమల మళ్ళీ తన పరిస్థితిని గురించి ఆలోచించసాగింది. ముందేమిటి? ఇలా ఇక్కడ చేతిలో ఉన్న డబ్బు మార్పుకు తింటూ కాలక్షేపం చేయడమేనా? చేతిలో పన్నెండు వందలూ ఎన్నాళ్ళని వస్తాయి? మహాపస్తే ఏకారమో రెండేళ్ళ ఆప్తన? అయినా తనకీ ఊళ్లో అంత ముఖ్యులెవరన్నారో తనకీ ఊరు పట్ట అభిమానమేమిటి? ఇక్కడకన్న మళ్ళీ జైజవాడే వెళ్ళితే ఏ ఉద్యోగమో చూచుకొని జీవితం గడపవచ్చు. కాని ఉద్యోగం దొరుకుతుందా?—అంతలో భర్త చెప్పిన మాట జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఈడబ్బు పెట్టి బి. ఏ. చదువుకో అని చెప్పాడు. అవును, చిన్న నాటినుంచీ ఉన్న అభిలాష తీరనేలేదు. కాని తానీ పన్నెండు వందలతో బి. ఏ. చదవగలదా? రెక్కజేసి చూసుకుంది. కాలేజీతానికి, పరీక్షరుసుకుకీ, పుస్తకాలకీ కలిపి ఆరు వందలు తప్పనిసరిగా ఖర్చు అవుతుంది. ఇక మిగిలేది ఆరువందలు. ఆ ఆరు వందలమీద తను రెండేళ్ళు గడ

పాలి. అంటే నెలకు పాతిక రూపాయలమీద గడపాలన్న మాట. అద్దెకే నెలకు పదికేనూ రూపాయలు అయిపోతుంది. పదిరూపాయలమీద తిండికీ గుడ్డకీ గడిచేదెలా? కొన్ని ప్రైవేటు చూసుకుంటే పరవాలేదు గడపవచ్చు ననుకుంది. తను బి. ఏ. చదవగలదు. తనకోరిక నెరవేరుకోగలదు. ఆమె హృదయంలో తిరిగి ఉత్సాహం లేవసాగింది. తనకీ అవకాశం కలుగజేసిపోయిన భర్తను తలచుకుని కన్నీరు నింపుకుంది.

బెజవాడ చేరింది. రత్నమ్మగారు తిరిగి రాలేదు. ఆమె ఇంట్లో భాల్లేదు. ఆమె అదివరకుండే నాటాకూడా అద్దెకిచ్చివేయబడింది. కమల ఇతరుల ఇళ్ళు చూసింది. చివరకు పదిరూపాయల కొకగది కుసుర్చుకుంది. గది చిన్నది. అదే వంటిల్లుక్రిందా, హాలుక్రిందా వాడుకోవాలి. స్నానానికి యింటి కంటిటికి రెండే గదులున్నాయి అయినా డబ్బు జాగ్రత్తగా వాడుకోవద్దన్నప్రార్థ అదే తిసుకుంది. తిరువాత ప్రైవేట్కోసం తిరిగింది పది రూపాయలకు సాయంత్రం ఒకగంట ఇద్దరు పిల్లలకు ప్రైవేటు చెప్పడానికి బిప్పుకొని వచ్చింది. తిరువాతసరాలకు కావలసిన డబ్బుమాత్రం దగ్గర ఉంచుకొని మిగిలినా బ్రాంకులో వేసింది. కాలేజీకి అప్పకేవను పెట్టింది తీతంకట్టి బి. ఏ. ఎకన మిస్సు” గ్రూపులో చేరింది. కొన్ని ఆత్మిక సరమయిన పుస్తకాలూ కొనుక్కుంది. మిగిలిన రైల్రీలోనే చదివి తంటాలుపడాలనుకుంది. కాలేజీలో పాఠాలు ప్రారంభమయ్యాయి. నాలుగురోజులు కాలేజీ వెళ్ళి వచ్చేసరికి వెనుక ఇంటర్ మీడియేట్ చదివిన రోజుల్లో ఉండే ఉత్సాహం తిరిగి బయలుదేరింది. మళ్ళీ బాల్యదిశ వచ్చినట్లయింది.

ఆమె ఊళ్ళో తిరుగుతున్నప్పుడు రఘూ, సుకీలా, వెంకటలక్ష్మమ్మ గారూ వగయిరాలవృద్ధులప్పుడు తలపెట్టడమేవారు. కాని నాళ్ళకు కనిపించకుండా ఆమె తప్పుకుని వెళ్ళి పోయేది. సుకీల, పిల్లలు విడిగా వెళ్ళుతున్న

వ్యక్తు మాత్రం వాళ్ళను దగ్గరకు పిలిచి, ఎత్తును ని ముద్దాడి, బిస్కట్ల మిఠాయిలలో కొని పెట్టి పంపేది. వాళ్ళను చూసి గుళిల బద్దెలకు తిలచుకోగా ఆమె న్యాయంలో అనూకూడా లేకలేది. వాళ్ళకేసీ మాన్యుండేపోయేది. సీతారామయ్య గారు ఒక కోజాని ఆమెను చూసి కూడా వచ్చి అన్ని విషయాలూ తెలుసుకుని, రిచారింగ్ ప్రకటించారు. ఆమె వి. వి. దిదువుతున్నందుకు చాలా సంతోషించి పోత్సిహించారు. అది మొదలుకొని వారని కోక్కగోతేనా వచ్చి ఆమె తేను కూచారం తెలుసుకొని వెళ్తున్నారు.

ఆవేళ కాలేజీలో విద్యార్థిసమితి ప్రారంభం.

భోత్సవం. కమల సభకు హాజరై ప్రార్థన పోయి తిరువాతి యింటికి వెళ్ళింది. గుమ్మంలో అన్నగారు కూర్చుని వున్నారు. అన్నగారిని చూసి ఆమెకు సంతోషం కలగలేదు. మళ్ళీ యెందుకు వచ్చాడో! అయినా యేమీ మాటాడకుండా తలుపుగొళ్ళం తీసి లోపలకు వెళ్ళి వంటచేసి అన్నగారికి పెట్టి తిను తింది. తిరువాతి "యెందుకు వచ్చావన్నయ్యా" అని ఆమె అడిగి వేసింది. "ఎముందమ్మా, నీ విక్కడ ఉన్నావుగదా. నీతోబాటు నేనుకూడా ఇక్కడే యేదో పని చూసుకొని బ్రతుకుదామనివచ్చానమ్మా. మామామగారింట్లో ఉండడం నాకు తలకొట్టేసినట్లుంటోంది. కొట్టుపని అంతా

చూసిపెట్టున్నా తాము నన్ను పూరికేసి పోషిస్తున్నట్లు భావపడతారు. నాకరులా అన్నిపనులూ చేయించుకుంటారు. ఒక్క మాట అనడానికి వీలులేదు. చేతకానితనానికి పొరువంకూడానా అని ఆక్షేపిస్తారు. పైగా మివదిన నాకున్న కొద్ది గౌరవమూ కూడా లేకుండాచేసింది. నాకు విషపడేటట్లుగానే తిండితో నాకే సంబంధం చేసి నన్ను గోతిలోపడేశావు. అందరి మునుపూ ఉద్యోగాలుచేస్తూ పెంకొంపిలలో సుఖముగా ఉంటున్నారు నా మొనకు తిననే పోషించుకోలేకపోలే నన్నేమి సుఖపెడతాడు! అని అంటోంది. ఇక ఇంట్లో యెలా వుండగలనమ్మా. అలాంటి మాటలనే వాని మొగం యెలా చూడగలనమ్మా. ఇక్కడే ఏదో పని చూసుకుంటాను. నీకిక్కడ కొందరు పరిచయస్థులుంటారుగదా. వారిద్వారా యేమైనా పని దొరుకుతుందేమో ప్రయత్నించవచ్చు అయింట్లో వారి దయాదాక్షిణ్యాలమీద బ్రతుకుతూ వారి తోనడింపులు సహించేకన్న కూలి చేసుకుని బ్రతికినా మేలే" అన్నాడు గోపాలం నిట్టూరుస్తూ.

కమల అన్నగారినితిరిగి జాలిపడకుండా ఉండలేకపోయింది. "కాని అన్నయ్యా నాకే ఊళ్లో నీకు పనిదొరికేటట్లు చేసే పరిచయస్థులెవరున్నారో తిన్నగానే ప్రయత్నించేసుకుంటే మంచికేమో" అంది. సరే నేనే వెలిచూసుకుని వస్తాను" అని మర్నాడు ప్రార్థనను గోపాలం ఊరి సంచారానికి బయలుదేరాడు. నాయంత్రిం కమల కాలేజీనుంచి తిరిగివచ్చేసేళను కాళ్ళప్పుకుంటూ ఇంటికి చేరుకున్నాడు. వెళ్ళిన పని కాలేదని అతని ముగమే చెపుతోంది. మర్నాడు అలాగే అయింది. కమల అన్నగారికోసం తీవ్రంగా ఆలోచించింది; ఏదిగదా ప్రయత్ని సే అతనికి పని దొరుకుకుండా అని మర్నాడు సీతారామయ్యగారు వచ్చినప్పుడు అన్నగారిపరిస్థితి వివరించి చెప్పి ఆయన సహాయం కొరింది. "బడిపంతుల్ని నేనేం నాయంచేయగలనమ్మా. నాకు మాత్రం పలుకుబడిగల పరిచయస్థులెవరమ్మా" అని కూర్చుని చాలాసేపు ఆలోచించారు. చివరికిలా అన్నారు. "నే నొకటి చెపుతాను. మీరు మరోలా భావించరుగదా" అని. "అయ్యో అలా ఎందుకనుకుంటామండి. చెప్పండి, అందుకొకటిపని ఏమిఉండ"దన్నాడు గోపాలం. "అదికాదులేనాయనా, నేనొక పనిచేయుమని సలహా చెప్పుదామనుకున్నాను. కాని అది మీరు మంగొరవానికి లోపమని భావిస్తారేమోనని నాభయం," అన్నారు. కమలా గోపాలం ఆయన ఏం చెపుతాలో అని ఎదుకుచూడసాగాడు. "నాయనా, నీవు

"షావుకార్" పిలిచి ప్రవృత్తతాంక్రమణిజానకి ప్రకంఠం : అందాన్ని యచ్చే సాధనాలలో "డ్రాల్" తోనమానం మరచి లేదు.

Dr. Janaki.

ఆంధ్ర విజయం: మొసర్లు పి. ఆర్. శ్రీకాంత్, విజయవాడ.

ఒక చోటలు పెట్టే వాగుంటుందని నా ఆభిప్రాయం" అన్నాడు సీతారామయ్య గారు చివరికి. కనుక, గోపాలం ఉరికి పడ్డారు. "అవును చోటలు పెట్టటమంటే ఏదో తక్కువగానే కనిపించవచ్చు. కాని అందులో తప్పేముందక్క, దీనికి పెట్టుబడి తక్కువ. ఎవరి చేతికిందా ఉండవచ్చు. లేకుండా స్వతంత్రంగా బ్రతకవచ్చు. మొదట్లో ఏదో పాకతీసుకుని కొద్ది రకాల ఫలహారాలతో, కాఫీటీలతో, ప్రారంభించవచ్చు. క్రమంగా లాభించవచ్చు కొద్ది కుభ్రమైన ఇల్లుతీసుకుని పెద్దచోటలు పెట్టవచ్చు. రేపు బాగా డబ్బు గడించానంటే నీ చుట్టూ అందరూ తిరుగుతారు నాయనా. ఈ సంఘంలో డబ్బుతో గౌరవం, నాయనా. డబ్బుంటే చాలా, చాడు బ్లాక్ మార్కెట్ చేసి గడించినవాడై వాసలే వాడికి సంఘంలో ఉన్నతస్థానమే. ఏనాయనా, ఏమంటావు? నాకు తోచింది చెప్పాను. అందుకు నామీద మనస్సులో కోపం పెట్టుకోకండి. అన్నా చెల్లెల్నిద్దరూ ఆలోచించండి" అన్నాడు సీతారామయ్య గారు.

గోపాలం ఆయన చెప్పినట్లే చేస్తానన్నాడు. చోటలు ఎలా ప్రారంభించాలి, ఎంత పెట్టుబడి పెట్టాలి, ఏమేమి కొనాలి, మొదలయినవి చర్చించారు. ఇంటి ప్రక్క తాటాకుపాక అద్దెకు తీసుకుని కొన్ని బల్బులూ కర్రీలూ, నంటసాముగ్రీ, కప్పలూ, పేట్లూ కొనాలి. ఒక కుర్రవాడిని పెట్టుకొనాలి. కనీసం రెండువందలనా పెట్టుబడివుండాలి. పెట్టుబడి ఎక్కడినుంచి వస్తుందన్న ఆలోచనలో పడ్డారు గోపాలం, సీతారామయ్య గారు. తన డబ్బులోనుంచి యిస్తానంకమట. "చోటలు నిలబడింటే యేదో కొంత డబ్బు రాకపోతుందా? పెట్టుబడినా తిరిగి రాకపోతుందా?" అంది. బాగుందన్నాడు సీతారామయ్య గారు. ఆ డబ్బు తీసుకుని చోటలుకు ఏర్పాటు చేయసాగాడు. పాక అద్దెకు తీసుకున్నాడు. సీతారామయ్య గారు, గోపాలం కలిసి బజారుకు వెళ్లి నంటసాముగ్రీ దినుసులు కొన్నాడు. ఒక కుర్రవాడిని కూడా కుడిచ్చారు. ఒకరోజు శుభముచూర్చిన సీతారామయ్య గారే నలుగురు స్నేహితుల్ని తీసుకువచ్చి గోపాలం విలాసకు ప్రారంభోత్సవం చేశారు. అప్పటినుంచి కనపడవారిలో "ఆయన ఎవరో చోటలు పాకలో పెట్టాడు కాని, ఇడ్డీ తింటే అక్కడే తివారి. వచ్చో, ఆ పాంబారు గుచ్చి ఏమిటి? అమ్మ అంతవాళ్ళు చేసినట్లుంటుంది. కాఫీ టీలో కరుచి ఎక్కడా రాదు" అంటూ ప్రచారం చేయసాగాడు ఆయన.

కమల సాయంత్రం వ్రేసేట్లు చెప్పి రాత్రి

వదువుకుంటుంది. చీకటితోనే లేచి పిండి కుచ్చి అన్నగారికి యిస్తోంది. గోపాలం కుర్రవాడి సాయంతో ఇడ్డీలూ అవీ చేసి తియ్యారు చేసుకునేవాడు. సీతారామయ్య గారి ప్రచారంవల్ల చైతేనేమి, నంటకాల గుచ్చి చైతేనేమి చోటలుకు నలుగురూ రాసాగారు. చోటలు బాగా నడుస్తోంది. ఇప్పుడు వచ్చే ఆదాయంలోనుంచి ఒక్క పైసా అయినా వాడక చోటలును మరి కొంత ఆభివృద్ధి చేయాలనుకున్నాడు గోపాలం. బాగా చేరు వచ్చిన తరువాత నుంచి ఇంట్లోకి మార్చి చక్కని తేలుల్నూ కుర్చీలూ వగైరాలూ పెట్టి అక్కర తీయంగా చేయాలి అనుకున్నాడు. ఇక తన గొప్ప చోటలయజమాని కావడం తప్పదని ఉప్పొంగసాగాడు.

రఘు ఇప్పుడు తిరిగి ప్రేమకవిత్వమే రాస్తున్నాడు. కాని రచనలన్నీ క్రమం తప్పక తిరిగి వస్తున్నాయి. అతను పెద్దగా బాధపడడంలేదు. తన సుఖం ఇప్పుడు తన ఆభిరుచుల కనుగుణంగా వడచుకొంటూ ఉండడం అతనికి ఇతర చింతలేమీ లేకుండా చేసింది. తన భార్యను చూసి గర్వం కూడా పొందసాగాడు. కాని అప్పుడప్పుడు కమల పట్ల తాను చేయబోయిన ప్రయత్నం బాధకం వచ్చేది. తన సుఖం, ఇరుగు పొరుగులవాళ్ళూ తనవంటిగా నిండించలేదు. తనను చెడగొట్టడానికి ప్రయత్నం చేసిందని ఆ కమలనే నిందించారు. నిజంగా దోషి అయిన తన తప్పించుకొని అనాయకురాలైన కమల నిందకు గురికావడం తలచుకొని అతను లోలోప చాలా సిగ్గుపడుతున్నాడు. ఎప్పుడైనా కమల దూరంగా కనిపిస్తే కంగారుగా సుఖంలో బాటు ప్రక్కపిడిలోకి వెళ్లి పోతున్నాడు. కాని ఆవేళ భార్యవిడ్డలతో పికారు వెళ్తాంటే పాపా సుమ మార్లు వాళ్ళకు కమల ఇల్లు గుర్తుంది కాబట్టి, తల్లి చేతులు పట్టుకుని "అమ్మా ఇట్టారా" అంటూ కమల గదిలోకి లాగుకు పోయాడు. సుఖం వాళ్ళక్కడికి తీసుకు వెళ్తున్నారో తెలియకనాళ్ళు తీసుకుపోయినట్లే నడిచింది. రఘు పిల్లలు సుఖం కమల ఇంట్లోకి లాగుకు పోతూండడం చూసి, ఏమవుతుందో ఏం పరిస్థితి వస్తుందో అనే భయంతో ఏమీ తోచక పిడి ప్రక్కనున్న కొట్టులోకి పోయి నిద్రపోసాగాడు.

సుఖం లోపలికి వెళ్లేవేళకు కమల అన్నగారితో బాటు కూర్చుని ఉంది. ప్రక్కన పుస్తకం తెరచిపెట్టుకుని అది వదులుతూనే మినుములలో జెడ్డలు ఏరతోంది. సుఖంను అకస్మాత్తుగా చూసి నిశ్చేష్టురాలై పోయింది. సుఖం కమలను చూసి సంతోషించి పోయింది. చెల్లెలితో మాట్లాడడానికి ఎవరో వచ్చారని గోపాలం బయటకు నడిచాడు.

కమల తెలుజోతూనే ఉంది. కూర్చోచు, కాని, ఎందుకు వచ్చాడు అని కాని అసలే పోయింది. అలాగే లేచి నిలబడింది. పాపా సుమమార్లు తల్లి చేతులు వదిలి కమల దగ్గరకు పరుగెత్తినట్లుగా. "ఏమండీ! మా అమ్మను మీయింటికి తీసుకు వచ్చాం మామోరా. అమ్మా కూర్చోనేస్తూ మాకు బొమ్మలు కొనిపెట్టింది. మాకు రోజూ బిస్కట్లూ, చాక్ లెట్లూ పెట్టింది" అంటూ కమలను చుట్టివేశారు. కమల వాళ్ళను చెరోచోరుకు ఎత్తుకుంది. ఆమెకేమీ తోచడంలేదు. ఏం చేయాలో, ఏం మాట్లాడాలో, ఏమి మాట్లాడితే ఏమనుకుంటుందో అని భయం. ఏదో ఉద్వేగంతోనే తనవంట తానే వచ్చిఉంటుందని అనుకొని సందేహంతో నిలబడిపోయింది. తల్లి, కమలకూడా అలాగే కొయ్యబొమ్మలలా నిలబడిపోయి ఉండడం చూసి పిల్లలుకూడా ఆశ్చర్యంతో ఇద్దరి మొగాలూ చూస్తూ మానంగా ఉండిపోయారు. వాళ్ళరూ ఎంత సేపలా నిలబడిఉండేనానో సీతారామయ్య గారు సమయానికి రాకపోలే. ఆయన సుఖం అక్కడి ఉండడం చూసి ఆశ్చర్యపోయి వెంటనే పరిస్థితి గ్రహించి కమలతో "ఏమిటమ్మయ్యా, ఇంటికివచ్చిన ఆమెను కూర్చో బెబ్బక అలా నిలబెట్టే ఉంచావేమిటమ్మా? ఇంత వదులుతున్నదానివి, ఇదే నా భార్య" అని మందలించారు. కమల కంగారుగా పిల్లలను దిండి చాపట్టుకు వచ్చి పరచి "కూర్చోండి" అంది సుఖంను. సుఖం సందేహిస్తూండగా "కూర్చో తల్లీ, చెల్లెలిలాంటిది కూర్చోమంటే ఆలోచించకూడదు. కూర్చో" అన్నాడు సీతారామయ్య గారు. సుఖం కూర్చుంది. కమలకూడా

బహుమతి రు. 500
(గవర్నరు సంతకం)

రెల్ల వెండుకలను పోగొట్టును
రంగులనుచూచి మోసపోవద్దు. అది తాత్కాలికము మానువానవగుల "మన మోహిని హేర ఆయిత్" అనే వనమూలికలతో ఆముద్దెన వద్దితలే తయారైనది 1915-16 ఏయిన్సువరకు వెండుకలను వర్తకం వుండును. ఇదిగాక మెదడుజ దల్లదనము ఏమియు, ఉన్నదము, తలనొప్పి వగైరా జబ్బుల రావెందు. "జ్ఞానక కర్త"ని కంటిచూపును వృద్ధిచేయును. కొద్దిగా నెరసివుంటే ఒక నీసా రు. 1-8 0; 2 నీసా రు. 8-0-0 నగము నెరసివుంటే ఒక నీసా రు. 5-0-0. 3 నీసా రు. 12/ వూర్తి నెరసివుంటే ఒక నీసా రు. 1/- అ; 4 నీసా రు. 18/- అ. ఇది కనిపెట్టెదని విరూపింప ను. 500/-

GENERAL LABORATORIES,
(H. D. P. O. Rajdhapwar H. Bagh)

మార్చుంది. పిల్లలిద్దరుమధ్య మార్పువ్వారు. సీతారామయ్యగారు అక్కడకున్న పెద్దమీద మార్చుని "నీ విక్కడకు వచ్చినందుకు చాలా సంతోషంగా ఉందమ్మా. నీవెప్పుడో అప్పుడు నీలంతట నీవే ఇక్కడకు వస్తావని నాకు తెలుసు. నీ స్నేహంకోసం ఎదురు చూస్తోంది ఈ కమలమ్మ. నా తల్లి చిన్నతనం లోనే అన్నీ చూసి వేసింది. దాంపత్య సౌఖ్య మేనా ఎక్కువకాలం పొందకుండా భగవం తుడు విడదీశాడు. కష్టాలే ఆమె పరమ యోగ్యం." అన్నారు. భర్తరూట వినగానే కమలకు కళ్ళనీళ్లు తిరిగాయి. చటుక్కున ముఖం ప్రక్కకు వంచుకుంది. కాని సుశీల గమనించనే గమనించింది. గోపాలం సీతారా మయ్యగారి వెనకే లోపలికి వచ్చి గుమ్మం దగ్గరే నిలబడి "మేమేనండి, మా సార్వభౌ మునుకుని మా చెల్లెలి సీగతికి తీసుకువచ్చాం" అంటూంటే కమల అన్నగారికేనీ తీవ్రంగా చూసి "అన్నయ్యా" అని కేకవేసింది. ఈయనెవరా అని సుశీల పరిశీలిస్తూండగా సీతారామయ్యగారే "ఈయన కమల అన్న గారమ్మా, పేరు గోపాలం. ఇక్కడ చిన్న హోటలు నడుపుతున్నాడు. నేనే చేశాను ఆ నూచన. నా నూచన బాగుందంటావా లేదంటావా?" అన్నారు వపుతూ. సుశీల మెల్లగా కమలచేతులు పట్టుకొని "వెనక జరిగిన దానికి చాలా బాధపడుతున్నానండి. నన్ను క్షమించండి" అంది. కమలకన్నీటితో నిండిన కళ్ళతో "అదేమీ. నాకు జాపకం లేదండి. మీరు నన్ను స్నేహబావతో చూస్తే అంతే చాలు." అంది. సీతారామ య్యగారు సుశీలతో "వెనక జరిగినదానికి మరిహారంగా నీ పిల్లల్ని రోజూ సాయంత్రం ఒక గంటసేపు ఈవిడదగ్గరకు పంపుతూండా అమ్మా" అని లేచి గోపాలంతో "ఎలాఉంది మనహోటలు" అంటూ హోటల్ విషయం

మట్లాడుతూ జయటికి నడిచారు. సుశీల సందేహిస్తూ "మీరు మాపిల్లలకి ప్రేమేటు చెప్పడానికి నిలబడుతూ" అని అడిగింది. "సంతోషంగా చెబుతాను కాని డబ్బు పుచ్చుకోని పరకుమీద" అంది కమల. సుశీల నవ్వుతూ లేచి నిలబడి "అలాగే పంపిస్తానండి రేపటినుంచి" అంది. కమల ఆమె దగ్గరకు వచ్చి "నన్ను అండీ అనకండి. నేను మీకన్న బాగా చిన్న దానిని. నేను మిమ్మల్ని ఆక్కా అని పిలవ దానికి ఒప్పుకుంటే" అంటూండగా సుశీల ఆమె కళ్ళలోకి చూసి చటుక్కున కాగలిం చుకొని "అలాగే పిలు, చెల్లీ" అని మెల్లగా నెలపుతీసుకుని చెల్లిపోయింది. సుశీలస్నేహం సంపాదించడం ఒక ఘనవిజయంగా తోచింది కమలకు. సంతోషంతో ఆమెగుండె నిండి పోయింది.

గోపాలం హోటలంటే నలుగురికీ తెలి సింది. రోజూ ఎలా లేదన్నా వది రూపాయలవరకూ అమ్మకం జరుగుతోంది. సీతారామయ్యగారూ, గోపాలం ఇద్దరూ హోటలు నభివృద్ధి చేసేందుకు పద్దతు లాలో చించ సాగారు. కాని వారి ఆశలన్నీ కొద్ది రోజుల్లోనే తలక్రిందులయ్యాయి. ■ బిధి లోనే చాలా కాలంనుంచి ఉంటున్న రెండు హోటల్స్ యజమానులు తమ హోటల్స్ లో జనం తగ్గిపోతూఉండడం, గోపాల్ విలాస్ లో పెరుగుతూఉండడం చూసి భయపడి లేట్లు తగ్గించారు. వారితోబాటు గోపాలం కూడా లేట్లు తగ్గించవలసివచ్చింది. హోటలు పెట్టిన కొద్ది కాలమే కావడంవల్ల తక్కువ రేట్లకు అమ్ముడం చాలా సమస్యగా ఉంది. అయినా ఏం చేస్తాడు. అనతిల హోటల్స్ వాళ్లు అలాగే నిలబడారు. చివరికి గోపాల్ విలాస్ దివాలా తీసింది.

పన్నెండో అధ్యాయం

మళ్ళీ ఆలోచనలో పడిపోయారు ముగ్గు రూ. సీతారామయ్యగారు తనకే ఈ డెబ్బ తిగిలినట్లు బాధపడసాగారు. తనవల్లే గోపాలానికి ఈ స్థితి వచ్చిందనుకున్నారు. సాంతవ్యాపారం లాభం లేదని గోపాలం మళ్ళీ ఉల్లోపనులకోసం వెదకడం అరంభించాడు. సీతారామయ్య గారుకూడా గోపాలం వెంట తిరుగుతున్నారు. అయినా ఫలితం కూనవ్వం. నాలుగు రోజులయింది. వారం రోజులైంది. అయినా గోపాలానికి దగ్గరలో పనిదొరికే నూచన లేమీ కనిపించలేదు. గోపాలం పూరిగా నిరాశవైంది చెల్లెలితో అన్నాడు: "అమ్మయ్యా నేను మరొకరూ

పోతాను. ఎక్కడోనా తని దొరకవచ్చు. ఇక్కడ నీకు భారంగా వుండడం నాకు చాలా కష్టంగా ఉందమ్మా." అలాంటి భావాలు ప్రకటించినందుకు కమల అన్న గారిని కోపపడి సీతారామయ్యగారు వచ్చిన తరువాత ఆయనతో చెప్పింది అన్నగారన్న మాటలు. "ఇక్కడ కాకపోతే మరెక్కడయినా దొరుకుతుందని నమ్మక మేమిటి? ఇక్కడే వుండి ప్రయత్నం చేయి. అన్నా చెల్లెల్ని కొక్కవోలే ఉంటే ఒకరికోకరు ఆసరాగా ఉంటారు. నేనేదో ఉపాయం ఆలోచించగలననే అనుకుంటున్నాను. మా అవిడ నన్ను ఆలోచించు కోవడానికి అవకాశ మిచ్చినప్పుడల్లా నీ విషయమే ఆలోచిస్తున్నాను నాయనా. ఏదోఒక ఉపాయం త్వరలో చెప్పగల న నుకుంటున్నాను" అన్నారు సీతారామయ్యగారు.

మరి రెండు రోజులకు ఆయనకొక ఆలోచన తట్టింది. రాత్రి తొమ్మిది గంటలకు కమల యింటికి పరుగెత్తుకు వచ్చారు. రాత్రి వేళ యెందుకు వచ్చారా అని ఆశ్చర్య పోతూ తలుపు తీసింది కమల. "నాకొక ఆలోచన తట్టిందమ్మా. వెంటనే చెప్పివేస్తేనే కాని ఉండలేకపోయాను. నీవొక కిరాణా కొట్టు పెడితే బాగుంటుంది నాయనా" అన్నారు సీతారామయ్యగారు. కమలా గోపాలంల మొగాలు వెలవెల పోయాయి. అయినా వారి మొగంలో మార్పు గమనించక సీతారామయ్యగారు చెప్పకుంటూనే పోయారు. "ఈబిధిలో దగ్గర కిరాణాకొట్టు లేవు. అందువల్ల దగ్గరకున్న వాళ్లు నీదగ్గరకే వస్తారు. సరుకు నాణ్యమైనది తెప్పించి, నమ్మకంగా అమ్మితే చుట్టు పక్కలవాళ్లు నీదగ్గరే కొంటారు. ఈకొట్టుకు హోటలు పోటీనంటిదేమీ ఉండదు. లేట్లు తగ్గించడంవంటివేమీ ఉండవు. మొదట్లో పెద్దలాభాలు రాకపోయినా నష్టంమాత్రం రాదు. కాని క్రమంగా అదే పెద్ద వ్యాపారంగా పెంచవచ్చు. ఇప్పుడు పెద్ద పెద్ద మేడలు కట్టినవాళ్ళంతా అదిలో ఇట్లా ప్రారంభించినవారే. మొదట నాలుగు నెలలకు సరిపోయే సరుకు తెచ్చి అమ్మకం మొదలు పెట్టవచ్చు." గోపాలం ఆయన చెప్పింది బాగానే ఉందన్నాడు ఏదో ఒక దారి దొరికితే చాలునన్నట్లు. మరి పెట్టుబడి? నేయి రూపాయలేనా పెట్టుబడి కావాలి. అంత పెట్టుబడి ఎక్కడనుంచి వస్తుంది? చివరికి సమస్తే పెద్ద సమస్యఅయి సీతారామయ్యగారు ఆకాభంగంతో వెనక్కి మళ్లారు.

ఆయన మళ్ళీ మర్నాటి సాయంత్రానికి కాని రారేదు. అప్పటికే కమల అన్నగారిని గురించి తీవ్రంగా ఆలోచించి ఒక నిశ్చయానికి వచ్చివేసింది. "నేను చదువు చూసివస్తా

కాశ్మీరు శాలువ
 రు. 2-8-0 మాత్రమే
 96" X 54",
 కొలతగంకాశ్మీరు
 కాలవరు 2-8-0

అటు వస్తోంది పోస్తేజీ అదనం. స్థాన మరిమితంగా ఉంది. విలాసం ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి:
KASHMIRI SHAWL HOUSE,
Durgiana (A. P. W.) Amritsar

వంది. ఆ డబ్బు పెట్టి యీ కొట్టు నడవవచ్చు. నేను బి. ఏ. చదివినా చివరికి ఉద్యోగం కోసమే గదా. ఆ ఉద్యోగం ఇప్పటినుంచే చేస్తాను. జ్ఞాన తృప్తి తీర్చుకుందుకు కాలేజీలోనే చదవ నక్కర్లేదని ఇప్పుడు తోస్తోంది నాకు. న్యాయంగానే చదువుకోవచ్చు. బి. ఏ. చదివిన తరువాత నైతే ఎక్కువజీతం ఉద్యోగం దొరకవచ్చు. అధికారదాయం ఎవరి కోసం? నా కెవరున్నాడు మా అన్నయ్య తప్ప. అటువంటిప్పుడు మా అన్నయ్యకు మంచి జీవనాధారం చూపడంకన్న నా కేం కావాలి,” అంది.

గోపాలం చెల్లెలికేసి చూసి కంట తడి పెట్టాడు. సీతారామయ్యగారు కొంత నేపుండి అన్నారు “వద్దమ్మో, చదువు మానవద్దు. వయస్సులో వచ్చిన అవకాశం పోగొట్టుకుంటే ఆపైన తిరిగి చదువుదామన్నా కష్టమవుతుంది. చదువు మానవద్దు. కానీ కాలేజీ జీతాలకీ, పరిశ్రమకుమీ కాక ఏమీ మిగలదా నీవద్దు. చూట్టు ఎంతవేసినప్పుడు మిగిలిన నూలు యాభైతో కలిపితే కొంత సరిపోవచ్చు నేనూ.”

“చదువుకుకాక మూడువందలయ్యాభైపైన ఉన్న”దంది కమల. “సరే మొత్తం అయిదు వందలు పెట్టు బడి పెట్టవచ్చునన్నమాట. ఫరవాలేదు కొట్టు ప్రారంభించవచ్చు.” అన్నార సీతారామయ్యగారు. కమల బాధంపడుచు మూడువందలయ్యాభైతెచ్చింది. ఐదువందలూ చూసుకుని కొట్టుప్రారంభించ దానికి కావలసిన యేర్పాట్లలో మునిగారు గోపాలం, సీతారామయ్యగారు. ఆ ఇంటి లోనే వీధిమీదికి వున్న ఒక చిన్నగది అద్దకు తీసుకున్నారు. ఇద్దరూ టాప్ వర్తకుల దగ్గరికి పోయి సరకులు కొని తెచ్చారు. కొట్టు తెరిచేమందు సీతారామయ్యగారు గోపాలాన్ని వెంటపెట్టుకుని ■ వీధిలో వున్న వాళ్ళందరి దగ్గరికి పోయి గోపాలం ■ వీధిలోనే కిరాణాకొట్టు తెరవజోతున్నాడనీ, తమకు కావలసిన సరకులు అతని కొట్టునుంచే కొనుక్కోవలసిందనీ చెప్పి వచ్చారు. కొట్టు తెరిచారు. సీతారామయ్యగారు తన యింట్లోకి కావలసిన సరకులన్నీ గోపాలం కొట్టు నుంచి కొనుక్కోవడం మొదలుపెట్టారు.

కమల ప్రతినెలా ఖర్చుకుగాను పొలిక రూపాయల చొప్పున వాడుకోవచ్చుననుకున్న డబ్బు కొట్టు పెట్టుబడిక్రింద వాడి వేయడంవల్ల తన ఖర్చులన్నిటికీ అధికారదాయం సమకూర్చుకుంటేనేగాని గజవని పరిస్థితి యేర్పడింది. తామున్న గది అద్దే, కొట్టు అద్దే. తామిద్దరి భోజనాదుల ఖర్చు యెదుర్కోవాలి. కొట్టు పెద్దనష్టమూ

లేకుండా, పెద్దలాభమూ లేకుండా సాగు తోంది. దానిమీద వచ్చే ఆదాయం ఎప్పుటి కప్పుడు వాడివేసుకుంటే కొట్టు నడవదు కాబట్టి ఆడబ్బు ముట్టుకోదానికి వీలులేదు. ఇప్పుడు ప్రయివేట్ మిషన్ వస్తున్నది పది రూపాయలే. ఇవి గది అద్దకే సరిపోతున్నాయి. అందువల్ల కమల మళ్ళీ ఉల్లో తిరిగి మరొక పదిహేను రూపాయల ప్రయివేటు సంపాదించుకుంది. దీనికి తోడు రాత్రిళ్లు కోజుకు రూపాయి చొప్పున ఒక రెడీమేడ్ దుస్తుల కంపెనీలో మూడు గంటలు పని వదుర్చుకు వచ్చింది. ఈ డబ్బే అతి జాగ్రత్తగా వాడుతూ గడుపుకు వస్తోంది కమల. మొదట్లో కమల ఏమీ బాధపడలేదుకాని పోను పోను క్రమపడ సాగింది. సాయం (తం ప్రైవేట్లూ, వంటా, రాత్రి రెడీమేడ్ దుస్తుల కంపెనీలో పని, ప్రొద్దున్న చదువు, వంటా ■ పైన కాలేజీ ఈ విధంగా నిర్విరామంగా పని చేయడంవల్ల ఆమె చిక్కిపో సాగింది. క్రమకు తట్టుకోవడం కష్టమైంది. అయినా తన లక్ష్యం చేరుకునేవరకూ బాధపడకతప్పదని పట్టుదలతో కార్యక్రమం కొనసాగించింది.

కొన్నాళ్ళు గడచిన తరువాత ఒకనాడు కమల ఇంటికి చేరుకునేసరికి లోపలినుంచి కేకలు విసబడ్డాయి. ఒక్క ఉరుకులో లోపల పడింది కమల. వదినగారు పిల్లలతో వచ్చి నిలబడిఉంది. గోపాలం కేకలు వేస్తున్నాడు: “నడు బయటికి, ఏ మొగంతో ఇక్కడికి వచ్చావంట! ఇన్నాళ్ళూ మొగుడున్న మాట అసలు జ్ఞాపకం ఉందా! ఊరవడు. నీవీ యింట్లో ఉండడానికి వీలు లేదు.”

“మీరు నాకు చెప్పి వచ్చారేమిటి?

అన్నాళ్ళు మా నాన్న మనల్ని పోషించి నందుకొనా మీదా వాళ్ళమీద కోపంకో కట్టుకున్న తరువాత ఎక్కడికి పోతాను? ఇన్నాళ్ళూ ఇంత చేసినా పెళ్ళాం దూరమైంది—చెల్లెలమో దగ్గరైంది” అంటోంది మూర్యకొంతం తన సాధింపు ధోరణిలో.

దానితో గోపాలం మరింత రెచ్చి పోయాడు. “ఫీ సోదముయ్యి, దుష్టురాలా. నీజే ఇంత చేశావు. నీజే నా చెల్లెలిని రాజా రావుకు ఇచ్చేవరకూ ఊపిరాడనీయలేదు! మీ యింట్లో నన్ను తక్కువగా చూస్తున్నా నీవేమీ పట్టించుకోక ఇప్పుడు వచ్చి నిన్ను ఈ యింట్లోకి రానీయమంటావా? అడగడానికి ఎలా సిగ్గు రాలేదంట?”అంటూ కేకలు పెట్టున్నాడు. ■ కేకలు విని చిన్న పిల్ల లిద్దరూ ఏడుపు మొదలుపెట్టారు.

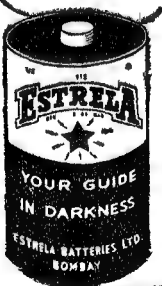
మూర్యకొంతం ఇక తనేం చేప్పినా భర్త వినిపించుకోవడని గ్రహించి, కమల చైపుకు తిరిగి “నీవేనాచెప్పవచ్చు. మా నాన్న మాత్రం ఎన్నాళ్ళు పోషిస్తాడు నన్నూ, నా పిల్లలినీ—నేను యీ పిల్లలతో ఎక్కడకు పోవాలి. నేనెక్కే ఏ గంగలోనో దిగును, పిల్లల నేమిటిచేయడం?”అని విలపించింది.

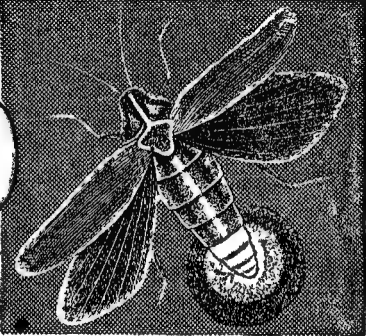
అంతవరకూ ప్రబురాలుగా ఉన్న కమల లేరుకొని “అన్నయ్యో వదిల పిల్లలతో ఎక్కడకు పోతుంది? ఈ పిల్లలు ఆమెకే కాదు నీకుకూడాపిల్లలేగదా? వాళ్ళను వెళ్ళ గొట్టితే వాళ్ళుగలేమిటి అన్నయ్యో” అంది.

గోపాలం కొంతనేపు భార్యకేసి తీవ్రంగా చూసి “చూడసరే” అని చరచరా వీధిలోకి వెలిపోయాడు.

ఇప్పుడు వదినగారు పిల్లలూ వచ్చారు కాబట్టి ఇంతవరకూ ఉన్న గది సరిపోలేదు.

“ఎస్ట్రెలావలె ప్రకాశించవలె ననియే నా ఆశయము.”

ఎస్ట్రెలా

బ్యాటరీలు

ఫిస్టెల్ బ్యాటరీలు తక్కువ అతిదీర్ఘ ఎక్కువ ప్రకాశమునిచ్చి ఎక్కువ కాలము పని చేయును.

ఎస్ట్రెలా బ్యాటరీస్ లిమిటెడ్.

నిరాలా

సబ్బు

బట్టలను ఉత్తకడం
అతితేలిక

జి

బట్టలను బండకువేసి బాద
డం, నడుములు విరిగే
టట్టు ఉత్తకడం అవసరం
లేదు. ని రా లా సబ్బుకు
చాలా నురుగు గబగబా
వస్తుంది గనుక అతితేలి
కగా, శుభ్రంగా, బట్టలు
చిరగకుండా ఉత్తకవచ్చు.

జి

తక్కు
ముక్కులు
లేవు

టెంగభద్ర ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్
కర్నూల్

తెదవాలూ తీసుకోవలసివచ్చింది. ఇంటి ఖర్చులు కూడా పెరిగాయి. కొట్టుమిద అమ్మకం కొంచెం పెరగడంతల్ల ఈ అదనపు ఖర్చును ఎలాగో ఎదుర్కోగలిగాడు. ఆయనా కమలకు ఎప్పుటి క్రిమా తగలేదు. అలాగే తెరిపితేకుండా ప్రైవేట్లూ చెపుతూనే ఉంది. రాత్రి రెడీమేడ్ దుస్తులకోసం పనిచేస్తూనే ఉంది ఉదయంవేళ కాలేజీ చదువులో మునిగి పోతోంది. ఎటువచ్చి ఆమె కివ్వడం వంట పని మాత్రం తప్పింది. వదిలగా రివ్యూకు కమలను గౌరవంగానే చూస్తోంది. భర్త ముందు వెనుకటిలా మాట్లాడలేక పోతోంది; చాటుగా సణుగుకోవడం తప్ప.

రెండో సంవత్సరంలో ఆరునెలల పరీక్షలు సమీపిస్తున్నాయని చగువు మరింత తీవ్రం చేసింది కమల. మంచినీళ్లు త్రాగి ప్రక్కగదిలోకి పోయి పుస్తకం చదువ సాగింది. అప్పుడే బుచ్చివచ్చి ఆమె త్రాగిన గ్లాసుతోనే బిందెలా మంచినీళ్లు తీసుకొని త్రాగబోతూంటే మార్గకాంతం పరుగెత్తుకు వచ్చి పిల్లనడ్డిమీద ఒక్కటి చరిచి "ఆ గ్లాసుతో త్రాగక నీవు కూడా, రోగంవచ్చి చస్తావు. పిల్లలన్న యింట్లో కాస్త వెరుంచాలి. కాని నోయకదపడానికి వీలులే దీ యింట్లో" అంది గొంతుక తగ్గించు కొనే కమల వింటుంటేమో ననే భయంచేతి. కాని కమల ఆమె మాటలు వింది. ఆమె చంటిపిల్ల చేతులో గ్లాసు లాగు కోవడం కూడా చాటునుంచి గమనించింది. ఒక్కక్షణం మామూలుగానే ఉంది కాని వెంటనే వదిల గారిమాటల ఆర్థంగహించి పాటిపోయింది ఏమిటి తనకుకూడా వ్యాధి వస్తుందో? ఆమె గుండె అదిరిపడింది కాని మళ్ళీ ధైర్యం తెచ్చుకుంది. తనలో ఏమయినా ఉంటే ఈ పాటికే బయటపడును. అదేమీలేదు. పైగా తనేమీ ఆశ్చర్య చేయలేదు కదా. వదిల గారి స్వభావమే అంత ఆమె మాటలకు తానేమీ బెంగ పెట్టకో సక్కర లేదనుకుంది. పుస్తకం చదివడం మళ్ళీ ధ్యానం పోసిచ్చింది. కాని తిరిగితిరిగి వదిల గారిమాటలూ, బుచ్చిచేతిలో

నుంచి గ్లాసు లాగుకోవడం భావకం రాసా గాయి. కాదనుకున్నా ఆందోళన తప్పలేదు. భర్త పట్టబాధాపకంవచ్చింది. తనకుకూడా అది వస్తుందో? తనకుకూడా ఆనరక బాధ పడ వలసి వస్తుందా? ఏమిటి భగవంతుడా అని తల్లి డిల్లీ పోయింది. అనేక రకాల ఆలోచనలు బయలుదేరి ఆ రాత్రి నిద్ర పట్టలేదు. తెల్ల వారినతరువాత లోతుకు పోయిన ఆమె కళ్లు చూసి "అమ్మయీ అలా ఉన్నావేం" అని అడిగాడు గోపాలం. "ఏమీ లేదు రాత్రి ఎందుకో సరిగా నిద్ర పట్టలేదని" తప్పించు కుంది కమల.

సంజాం కీటుతూనే ఉంది ఆమె మనసులో. కాలేజీవేళ అయింది. డాక్టరు దగ్గరకు వెళ్ళామా వద్దా. వెళ్ళితే ఏమి చెప్ప తాడో, ఏమి వివరాలి వస్తుందో అనే భయంతో ముంగువెనుక లాడుతూ కాలేజీకి పోవడానికి సిటీబస్సు ఎక్కింది. మరుక్షణం దిగిపోయి డాక్టరు దగ్గరకు పోయింది. డాక్టరు ఆమె గుండె, నాడీ అని పరీక్ష చేసి రక్తం వగైరాలు పరీక్షకు తీసుకొని, ఎక్స్రేలు కూడా తీయించాడు. మర్నాడు చెపుతానన్నాడు ఫలితం. అక్కడినుంచి కాలేజీకి వెళ్ళింది. కాని ఆమె మనసుకు శాంతి లేకపోయింది. తీర్పు విన సున్ను ఖైదీలా మర్నాటి కోసం అదురుతున్న గుండెతో ఎదురు చూసింది.

డాక్టరు కొంతసేపుండి "నీవంతగా భయ పడవలసిన పనిలేదమ్మా. వెంటనే జాగ్రత్త తీసుకుంటే ఏమీ ప్రమాదంలేదు" అని అంటూండగానే కమల అలాగే కుర్చీలో కూలబడిపోయి మొగం చేతుల్లో పెట్టుకొని నక్కి నక్కి ఎవ్వరూనాగింది డాక్టరు లేచి వచ్చి "అంత భయమేమీ లేని చెప్పాను గదమ్మా. నీ వ్యాధి ఇంకా ప్రారంభ దశలోనే ఉంది. ఈ దశలో వెంటనే చికిత్స చేయించుకుంటే వ్యాధి తగ్గకపోవడం అరుదు. నీకుకూడా తగ్గకుండానే నావిశ్వాసం. వెంటనే మదనపల్లి శానిటోరియంలో చేరు. పూర్తిగా కోలుకుంటావు ఇంతిక్న ముదిరిన వ్యాధిగలవారే అక్కడ బాగుపడ్డారు. నీవు బాగుపడటానికి ఏమిటి?" అన్నాడు. కమలకు ఏడ్చుతగ్గింది. కళ్ళుతుడుచుకొని లేచి నిలబడింది. ఆలా డాక్టరుముందు తనకోడించడం, ఆమెకు చాలాసిగ్గు కలిగించింది. తానీ మధ్య ఇట్టే ధైర్యం పోగొట్టుకుంటోంది. ధైర్యమవలంబించాలనుకొని డాక్టరు నడిగింది. "వెంటనే మదనపల్లివడిలే నాకు తగ్గే ఆవకాశ ముంటుందంటారా?" అని. "తిప్పక అవకాశ ముంటుందమ్మా. ఎప్పుడు వెళ్తావు, నేనక్కడి నూపరింటెం డెంట్కు ఉత్తరం ఇస్తాన"న్నాడు ఆయన.

హాటల్లో కాఫీ తాగుతున్న ఆసామి న ర్వోర్ ను పిలిచి: - "ఏమిటిది, ఇక్కడ కాఫీ కోకోవాసనేస్తోంది?"

"అరెరె. పారబాటున టీ ఇచ్చినట్టున్నాను సార్."

"ఇదివరకు చేస్తున్న ఉద్యోగం ఎందుకు మానేశావ్ నువ్వు?"

"ఇష్టం లేకనేనండి."

"ఎందుచేత?"

"కారణం చెప్పలేదండి. ఊరికేనే, మాకు ఇష్టం లేదు, పొమ్మన్నారండి."

"ఈవేళే వెళ్తాను మీరు ఉత్తరం రాసిఇస్తే" అంది కమల. డాక్టరు రెండుతరాలు రాసి, ఒకటి ఆమెకిచ్చి పట్టుకువెళ్ళమని చెప్పి, రెండోది తనే తిన్నగా పోస్టులో పంపుతానన్నాడు. కమల ఆయనకు ధన్యవాదాలు చెప్పి, ఫీజు చెల్లించి, ఇంటికి పోబుద్ధివేయక బ్యాంకుకు వెళ్ళింది. చదువు పూర్తయ్యాడం కోసం ఉంచినడబ్బంతా తీసి చేసుకొని తిన్నగా స్నేహకు పోయి బండ్ ఎక్కింది.

మదనపల్లి చేరుకున్నాక అన్నగారికి క్షేణి గ్రాం ఇచ్చింది తానక్కడ చేరానని. గోపాలం, సీతారామయ్యగారూ ఇద్దరూ పరుగెత్తుకువచ్చారు. "నాకేమీ భయంలేదు. పెద్దప్రమాదమేమీ లేదు. వెంటనే చికిత్స చేయించుకుంటే అనుమానంలేకుండా చేసుకోవచ్చని చేరా"నని చెప్పింది కమల. గోపాలం, సీతారామయ్యగారు చాలా ఆదుర్దాతో "జాగ్రత్తగా గడుపుకో అమ్మా. ఇట్టే ఇట్టే ఇంతిదూరం రావడంకష్టమన్నా. అంతగా అవసరమైతే 'వెరి'నే వెంటనే వచ్చివస్తా"మని చెప్పి, ఆమెకు కావలసిన ఏర్పాట్లన్నీ చేసి ననక్కితిరిగి వెళ్ళిపోయారు.

వాళ్లు వెళ్ళిపోయిన తరువాత కమల మళ్ళీ ఒంటరితనం బాధ అనుభవించసాగింది. ఆ ఆసుపత్రిలో గోగులు ఎవరి మంచాలమీద వాడుండి ఎవరిబాధల్లో వారు మునిగి ఉంటారు నద్యులు చాలా మంచివారు అయినా కమల బెంగపడసాగింది. రాత్రి వచ్చిందంటే మరి భయంవేయ సాగింది. ఆ నిశ్శబ్ద వాతావరణంలో గుండెలు ఛేదస్తూ అప్పుడప్పుడొక్క దీర్ఘమైన మూలుగు, భయం

ప్రచురితము: 1920 సం॥
నమస్తే చర్యవ్యాధులకు,
తెలుపు మచ్చలు వగైరా
లకు చికిత్సా నిపుణులు.
కృష్ణాకు, సలహా ఇవలెను.
రెడ్డి & కో, (రిపబ్లిక్)
గోపాలంపం బొమ్మగోదవరీతిల్లా
(వయ్యా) తిలుకు.

కరమైన, కఠోరమైన దగ్గు భవని. కమల గుండె ఆరాటంతో తల్లిని పోషింది.

సాయంత్రం వెళ్ళి రోగుల బంధువులవచ్చి తమవారిని చూసుకునేవారు. కాని తనను చూసేందుకు వచ్చేవారు దగ్గులోలేరు నర్సు మాత్రం సాయంత్రం ఆమెను 'వీల్ ఛెయిర్' లో కూర్చోబెట్టి బయటకు తోసుకుపోయి నీరెండలో నిల్పేది. కమల పరిసరప్రకృతిని చూసేది కానీ ఆమె మనస్సు ఆందోళనతో సతమతమవుతోంది. స్నేహితురాళ్ళూ, చుట్టూ, పరివరకులు అందరినీ తలచుకునేది. వారందరూ పిల్లలతో భర్తలతో ప్రపంచంలోని సుఖాలనుభవిస్తూ ఉంటారు. కాని తనకు అన్నీ కష్టాలే వచ్చాయి. భర్త, ప్రేమ విలువ తెలుసుకున్నప్పుడే భగవంతుడు వేరు చేశాడు. ఇప్పుడు తనకుకూడా అతినికి వేసిన శిక్షే వేశాడు. అనుభవించి తీరవలసిందే. లోకంలో కొందరు ఏ పాపం చేయకపోయినా వారికి సుఖం అనుభవించే అద్భుతం పట్టదు. వారు పొందగలిగిన సుఖం ఇతరుల ప్రేమే. తనకూడా తన జీవితంలో సుఖం అనుభవించే అవకాశం లేకపోయినా కనీసం ఇతరుల ప్రేమాభిమానాలేనా చూర

గొన గలిగింది. తనను బానిసగా చూడబోయిన భర్త తనను ప్రేమిస్తూనే ప్రాణం వదిలాడు. తనను జైల్లోగొట్టిన అన్నగారే తనను వెంటడించాడు. తన సమమానించిన సుఖిలే తనను స్నేహితురాలుగా భావిస్తోంది. ఇంతకన్న తనకేమి కావాలి? బ్రతికినా ఇందరి ప్రేమతో హాయిగా జీవించవచ్చు. పోయినా ఇందరి ప్రేమాభిమానాలకు ప్రాణురాల నయ్యాననే సంతృప్తితో పోవచ్చు. ఈ ఆలోచనలతో ఆమె మనస్సుకు ఊరట లభించింది. బెంగ పోయింది. సంగోమం కూడా కలగసాగింది. జీవితం తిరిగి అందకారమయంగా కాక ఆశామయంగా కూడా కనిపించింది.

ఆ తరుణంలో ఆమె కందుకో పాడబుద్ధి వేసింది. నర్సు నడిగింది: "నా కొక పాట పాడాలని ఉంది, సిస్టర్. పాడవచ్చా" అని. "పాడవూడదమ్మా. పాడితే అలసట వస్తుంది. అలసట కూడదన్నారు డాక్టరు ఆనక ఏమైనావస్తే డాక్టరు నన్ను కోపపడుతారు" అంది నర్సు. "కాదు సిస్టర్. ఈ ఒక్క రోజుకీ పాడనీయండి. పెద్ద ప్రమాదమేమీ రాద"ని బ్రతిమాలింది కమల. నర్సు చివరికి

ఉప్పొడులు ఇసుకలో తలదూర్చి, తాము ఎవ్వరికీ కనబడడం లేదనుకుంటాయి. ఒకసారి ఒక ఎడారిలో ఒక ఉప్పొపటి ఇంకొకదాన్ని ఏడిపించడానికి ఇసుకలో తలదూర్చింది. రెండోది దానికోసం పాపం ఆ ఎడారి అంతా వెదికింది.

ఒప్పుకుంది. కమల పాడసాగింది. చిన్ననాడు తల్లి నేర్పినపాట అది. కాని పూర్తిగా పాడలేకపోయింది. అలసటవచ్చి సగం లోనే ఆపివేసింది. వెంటనే దగ్గుకూడా వచ్చింది. నర్సు: "అయ్యో చెప్పిలే విన్నావు కొదమమ్మా. డాక్టరు నన్ను చాలా కోపపడుతాడు, ఏంచేయను" అని తన విషయమే ఆలోచించుకుంటూ 'వీల్ ఛెయిర్' లో పలకు తీసుకు వచ్చివేసింది.

[స మా ప్రం.]

108 Persons are awarded prizes in our Competition No 55 -1st prize 1, 2nd prize 13, 3rd prize 1 and 4th prize 93 persons. Full particulars sent against 0-4-0 annas stamps

గెలవండి

25,000

గెలవండి

రిజిషన్ నెం 628.

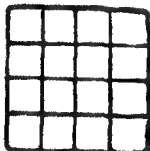
పోట్ నెం 57

మా స్టేట్ ఆఫీషియల్ కీ సాల్యూషన్ ప్రీమియర్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్. ముద్రాను వారివద్ద ఉన్నది. వారి అధికారముతో అది ప్రకటించబడును. ప్రథమ బహుమతి అల్ క రెట్ట రు. 12,500. రెండవబహుమతి మొదటి రెండు లైన్లు క రెట్ట రు. 6,500 మూడవ బహుమతి మొదటి ఒక లైన్ క రెట్ట రు. 8,500. నాలుగవ బహుమతి మొదటి రెండు నెంబర్ల క రెట్ట రు. 2,500 మా కీ సాల్యూషన్ ప్రకారం నిలువుగా, అడ్డంగా వుండవలెను

ఆఖరు తేది 27-2-56 ఫలితములు 12-3-56

ప్రవేశ రుసుము ఒక ఎంట్రీకి రు. 1/-; 6 ఎంట్రీలకు రు. 5/-; 14 ఎంట్రీలకు రు. 10/-

610

సాల్యూషన్ చేయవలసిన విధానము:- ఈ చదరములో 145 నుండి 160 వరకు గల అంకలు నిలువుగా అయిదుమూలగా అడ్డముగా ఎటు కూడినా 610 వచ్చేట్లు వేయాలి ఒక అంక ఒకమారే వాడాలి. సాదా కౌగితిముద్రాద ఎన్ని ఎంట్రీలైనా పంపవచ్చును. ప్రతి ఎంట్రీకిన, పంపేవారి పేరు అడ్డము అంకలు స్పష్టంగా పెద్ద అక్షరాలతో ఇంగ్లీషులో వ్రాయాలి. సొమ్ము క్రాస్ ఇండియన్ పోస్ట్ ఆర్డరుగా, మనియార్డరుగా పంపాలి. మనియార్డరు రకీడులు యెంట్రీల వెంట పంపవలెను ప్రతి మనియార్డరు ఫారమునకు జతపరచు కూపనులో సొమ్ము పంపువారు తనపేరు, అడ్డము ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను. "వనూనూను బట్ట బహుమతుల సొమ్ము కూడచుండును." మేనేజరు తీర్మానము ఆఖరు, చట్టబద్ధమైనది. 0-4-0 స్టాంపులు

రింపిషన్ పోస్ట్ లో ఫలితముల నిర్ణయంపంపబడును మా ప్రత్యేకరూల్సు, మరతులు బాగా తెలిసినవారే పోటీలో పాల్గొనాలి.

THE RAISING COMPETITIONS No. 57, 28, (3) Thandavaraya Gramani St., MADRAS-21.

బాలసాహిత్య

ప్రసంగంగా ఒక రాజుగారు ఉండే వారు. ఆయనకి ఒక చక్కని తోట ఉంది. ఆ తోటలో ఒక మంచి ఆపిలుచెట్టు ఉంది. ఆ ఆపిలు చెట్టు బంగారు ఆపిలు పండ్లు కానేది. రాజుగారు పాపం ఆ ఆపిలుపండ్లు తినాలని ఎంతో ఉబలాటపడేవాడు. కాని సరిగ్గా ఆపిలుపండు పండే సమయానికల్లా, అది రాత్రికి రాత్రే మాయమవుతుండేది. అందు చేత రాజుగారు తోటమాలిని

రాత్రిళ్ళు కూడా చెట్టుకి కాపలా కాయమన్నారు. వృద్ధుడైన ఆ తోటమాలి తను వెళ్ళటానికి బద్ద

కించి, కాపలాకి తన పెద్దకొడుకు, భీముని సంపాదు. తోటమాలి పెద్దకొడుకు అర్ధరాత్రి అయ్యేసరికల్లా పాపం నిద్రపోయాడు. ఆ రాత్రి కూడా ఒక ఆపిలు పండు మాయమైంది. మర్నాడు తోటమాలి రెండో కొడుకు, సోము కాపలాకి వెళ్లి తన అన్నలాగే నిద్రపోయాడు. ఆవాళ కూడా మరొక పండు మాయమైంది. మూడోనాటి రాత్రి తోటమాలి మూడోకొడుకు, రాములను కాపలాకి వెళతానని బయల్దేరాడు. “వద్దు నాయనా, నీవు వెళ్లవద్దు!” అన్నాడు తోటమాలి, తన చిన్నారి

కొడుకుకి వదైనా కీడు సంభవిస్తుందని భయపడి.

కాని పట్టుదలగల రాము ఆ నాటిరాత్రి కాపలాకి పోయి మెలుకువగా చెట్టుక్రింద పడుకొన్నాడు. ఒక రాత్రివేళ ఏదో సుతిమెత్తని దప్పడు వినిపించింది. ఇంతలో ఒక బంగారు పిట్ట అక్కడ వాలింది. అది ఒక ఆపిలుపండు ముక్కుతో పాడుస్తోంది. రాము వెంటనే గురిచూచి పిట్టమీదికి ఒక బాణం వదిలాడు. పిట్ట బాణపుదెబ్బ తప్పించు

ఎవరికిమాత్రం వీంటెలును? భీమాకి మాత్రం తెలుసా? తెలియదు. దారి తెన్నూ తెలియకుండా అతను ఉత్తరపు దిక్కుగా ప్రయాణించాడు.

కొద్దిరోజులకి అతడు ఒక అడవి చేరుకున్నాడు. అడవిగుండా పోతోంటే అతని కొక నక్క ఎదురైంది. అతడు నక్కను చంపటానికి విల్లు ఎక్కుపెట్టాడు.

అప్పుడు నక్క అందిగదా, “ఓ పిచ్చివాడా, ఆగు. నీకు నేను ఉపకారం చేయటానికి వచ్చాను. మరి నన్ను చంపుతావా?”

“నాకు బంగారుపిట్ట కావాలి. అదిఎక్కడుందో చెప్పు” అన్నాడు

బంగారు పిట్ట

కుని ఎగిరిపోయింది. కాని పిట్ట ఈక ఒకటి క్రిందపడింది.

మర్నాడు రాము తెచ్చిన బంగారుపిట్ట ఈక చూచి రాజు ముచ్చటపడి, “నాకు బంగారు పిట్ట కావాలి. దాన్ని తెచ్చినవానికి నా రాజ్యంలో సగభాగం ఇస్తాను” అని ప్రకటించాడు.

* * *

బంగారుపిట్ట వెదికి పట్టుకు రావటానికి తోటమాలి పెద్దకొడుకు, భీముడు అన్ని హంగులతో బయల్దేరి వెళ్లాడు.

బంగారుపిట్ట ఎక్కడ ఉంటుందో

చాలి సాంబశివరావు

భీముడు.

“నువ్విప్పుడు తూర్పు దిక్కుగా నడక సాగించు. కొంతదూరం పోయాక, నీకు రెండు పూటకూళ్ళయిండ్లు కనబడతాయి. అందులో ఒకటి చాలా సామాన్యంగాను ఎంతో నిరాడంబరంగానూ ఉంటుంది. అక్కడ నీకు రొట్టె కాసిని మంచినీళ్లు మాత్రం దొరుకుతాయి. దానికి ఎదురుగా వున్న పూటకూళ్ళయిల్లు చాలా అడంబరంగా వుండి ఎంతో ఆకర్షణీయంగా ఉంటుంది. అక్కడ నీకు ఖరీదుగల మంచి ఆహారం దొరుకుతుంది. త్రాగటానికి మద్య కూడా ఉంటుంది. అక్కడ పోకిల్లా పురు

మల్లుతాగి తందనాలాడుతుంటారు. కాని నీవు ఆ పూటకూల్లింటికి పోవద్దు. దానికి ఎదురుగా ఉండే నిరాడంబరమైన యింట్లోనే బస చేయి. ఆ యింటి ఆసామీ నీకు బంగారు పిట్ట జాడ చెబుతాడు.” అని చెప్పింది నక్క. చెడ్డ స్వభావంకల భీముడు నక్కను చంపబోయాడు. కాని నక్క తప్పించుకొని పారిపోయింది.

నక్క చెప్పినవిధంగా భీముడు ఆ రెండు పూటకూళ్ళ యిండ్ల వద్దకు చేరుకున్నాడు. నిరాడంబరంగా ఉన్న ఆ పూరిగుడిసెలోకి వెళ్లటానికి మనస్కరించక, భీముడు దానికి ఎదురుగా ఉన్న ఆ కర్నణియమైన భవనంలోకి దారి తీశాడు. అక్కడ సుస్థుగా తీయని పదార్థాలతో భోంచేసి, మద్యం తాగి, తను వచ్చిన పని మర్చిపోయి గాఢ నిద్రలో మునిగిపోయాడు భీముడు. మర్నాటినుంచి తన తల్లిదండ్రుల సంగతికూడా మరిచిపోయి, అయోమయంగా అక్కడే తిని, త్రాగి, తందనాలాడుతూ ఉండిపోయాడు.

తోటమాలి రెండోకొడుకు సోము, అన్న జాడ తెలుసుకునేందుకు బయల్దేరి, సరిగ్గా మునుపు తన అన్న చేరుకున్న ఆ డవి చేరాడు. అక్కడ అతనికి నక్క అగపడి, భీముడికి జరిగిన శాస్త్రీ తెలియజెప్పి, “నీవైనా నా మాట విని ■ పూరిగుడిసెలో బస చేయి. నీకు ■ యింట్లోవాళ్లు బంగారుపిట్ట జాడ చెబుతారు. పిట్టను సంపాదించుకో!” అని హితబోధ చేసింది.

“సరే” అని సోము ఆ యిండ్లను చేరుకొన్నాడు. తన అన్నలాగే

వ్యామోహంలో పడి, పూరి గుడిసెలోకి పోకుండా సుందరభవనంలోకి వెళ్లాడు. అక్కడ అన్నలాగే తాగి తందనాలాడుటంలో మునిగి పోయాడు.

* * *

అన్నలకోసం వెదుకుతూ తోటమాలి మూడో కొడుకు రాము ■ అడవిగుండా వెదుతున్నాడు. నక్క కనిపించింది. తన అన్నలాగా రాము నక్కను చంపటానికి యత్నించలేదు.

“ఓ అబ్బాయ్! మీ అన్నలు ‘ఫలానా’వోట ఉన్నారు. నీవుగాని వాళ్ళని మంచి మార్గంలో పెడదామని ప్రయత్నించకు. ఎందుచేతనంటే, నీవు ■ భవనంలో కాలు పెట్టితే నీవూ వాళ్ళలాగే సోమరిని త్రాగుబోతువి అవుతావు. కాబట్టి, నేను చెప్పినమాట విని ఆ భవనం వైపు కన్నీటి చూడకుండా దానికి ఎదురుగా ఉన్న పూరిగుడిసెలోనే బస చేసి, ఈ రాత్రి అక్కడే పడుకో. తెల్లవారి నేను నీకు బంగారుపిట్ట జాడ చెబుతాను.” అని చెప్పింది నక్క రాముతో.

నక్క చెప్పిన ప్రకారం, రాము ఆ రాత్రి పూరిగుడిసెలోనే నిద్రించాడు. తెల్లవారుతూండగా నక్క వచ్చి రాముని లేపింది. “నువ్వు నా తోకమీద కూర్చో. నిన్ను నేను బంగారు పిట్టవద్దకు తీసుకుపోతాను” అంది. రాము అట్లాగే చేశాడు.

రంయమని పరుగెత్తి నక్క నిమిషంలోకి రాముని ఒక తోటలో దించింది. నక్క సలహా ననుసరించి రాము తోటమధ్య వున్న పాద

“గ్రామ్యములకు, దేశ్యములకు భేదము వివరింపుము,” అని శరీతాపత్రంలో శ్రేష్ఠ. దానికి ఒక విద్యార్థి సమాధానము:- “దేశ్యము లనగా ఇవి కొద్దిగానే యుండును. ఉదా: హిందూ దేశము, అమెరికా దేశము, ఆంధ్ర దేశము. గ్రామ్యము లనగా చాలా యుండును. ఉదా:- కంకిపాడు, పామర్రు, నందిగామ, జగ్గయ్యపేట మొదలైనవి.”

రింట్లోకి జొరబడ్డాడు. అక్కడ, పాతబడిపోయి అందవికారంగా ఉన్న ఒక పంజరంలో బంగారుపిట్ట ఉంది. ఆ పంజరం ప్రక్కనే మరొక బంగారు పంజరం తళతళ మెరుస్తూ ముచ్చట గొల్పుతోంది.

రాము బంగారు పిట్టని బంగారు పంజరంలో పెడదామనుకున్నాడు. కాని నక్క చెప్పింది: అట్లా చేస్తే తనకి అపాయం సంభవిస్తుందని. కాని అంతమంచి పిట్టని ■ వెధవ పంజరంలో ఉంచటమా?

రాము పిట్టని బంగారుపంజరంలో పెట్టాడు. పిట్ట అదోరకంగా కూసింది. ఎక్కడ దాక్కొని ఉన్నారో ఏమో, వెంటనే ఓపాతికమంది సిపాయిలు రాముని చుట్టముట్టారు.

■ దేశపు రాజగారి ఎదుట రాముని విచారణకు పెట్టేరు. చివరికి ఆ రాజగారు ఒక పరతుమీద రాముని వదులుతామన్నారు. ఆ పరతు ఏమంటే: వాయువేగంతో పరిగెత్తే పంచకల్యాణిగుర్రాన్ని

నక్క రాము . ఆ రాజుగారికి తెచ్చి
యేస్తే, బంగారుపిట్టని అతనికి
బహుమతిగా యిస్తారు. లేకపోతే
అతన్ని చంపేస్తారు.

రాము విచారంగా ఉన్నాడు.
నక్క అతన్ని రక్షించటానికి
వచ్చింది.

“నా మాట విని నే చెప్పినట్లు
చేస్తే, ఈ బాధ అంతా లేకపోను.
నరే, అయిందేదో అయింది. యిక
నై నా జాగ్రత్తగా ఉండు. నా తోక
మీద కూర్చో. నిన్ను పంచ
కల్యాణివద్దకు తీసుకుపోతాను.”
అంది నక్క. రాము సంతోషంగా
నక్క తోకమీద కూర్చున్నాడు.

కన్ను మూసి తెరిచేసరికల్లా
నక్క ఒక గుర్రపుశాలవద్ద ఆగింది.
గుర్రపుశాలలో ఒకమూల పంచ
కల్యాణిగుర్రం గడ్డి కొరుకు
తోంది. అది రాత్రినమయం
కావటంచేత కావలావాళ్లు నిద్రిస్తు
న్నారు.

నక్క సలహాప్రకారం రాము
పంచకల్యాణిని సమీపించాడు.
పంచకల్యాణి ఎంత అందంగా
ఉందో దాని వీపుమీద వున్న జీను
అంత అనవ్యంగా ఉంది—చిరిగి
పోయి మురికితో. ప్రక్కన వున్న
స్తంభానికి ఒక మంచి క్రొత్త జీను
తగిలించివుంది. ఉత్సాహంతో
రాము క్రొత్త జీను గుర్రంమీద
వేశాడు. “పాత జీను తొలగించ
వద్దు” అని నక్క చెప్పిన మాట
పాపం రాము మరచాడు. క్రొత్త
జీను అలంకరించగానే పంచ
కల్యాణి తమాషాగా నకిలించింది.
శిద్దిస్తున్న సిపాయిలు లేచారు.
రాముని బంధించి, తమ రాజు
వద్దకు తీసుకుపోయారు.

కృష్ణవేణి

మధురాంతకం రాజారాం

బిరబిరా చరచరా ముందునకు సాగేవు
చివరకా మున్నీట మాయమైపోయేవు
పరుగు లిక చాలునే మా కృష్ణ వేణి!
కరుణించవే మమ్ము నిత్యకల్యాణి!

తెలియదటవే నీకు మున్నోక్కనాడు
కలిమిలో పేరొందె మా తెలుగునాడు
తొలగిపోయిన వెనుక గొప్పసిగ్గులు,
అలముకొన్నవి తల్లి చీకటుల తెరలు!

పారశంత్యముబాపి మొన్న నేగదనే
స్వాతంత్య్రభానుండు వెలుగసాగినది!
తనవారిమేలుకై నిన్న నే గదనే
తెనుగన్న వేరుకాపురము పెట్టినది!

ముంగారుపంటలో బంగారుసిరుల
సింగారములు మరల సంతరింపంగ
నిలిచాడు కార్యరంగమున నాభావ
నిరుపమానందాన ఈవి! కేలూరి!

భీమానదీ తుంగభద్రలం గూడి
భీషణార్భటులతో గట్టులనొరసి
ప్రవహించి జలధిపాలైన దిశచాలు
నవజీవనానంద, మొనగి మమ్మేలు!

రాజుగారు రాముని “నీకేం శిక్ష
విధించ మంటావ్?” అన్నారు.

రాము మానం వహించాడు.

“నరే, నీకే శిక్షా వద్దు గాని
మాకో ఉపకారం చేస్తే నిన్ను పది
లేస్తాము. అంతే కాదు - నువ్వు
కోరిన ‘పంచకల్యాణి’ని కూడా
బహూకరిస్తాము.....” అన్నాడు
రాజు.

“ఏమిటిరాజా మీకు నేను
చేయగల ఉపకారం!” అన్నాడు
రాము.

“ఇక్కడికి పడమరదిశగా పోతే,
నవ్వునముద్రాల అవతల ఒక
ఉద్యానవనం కనిపిస్తుంది. అందులో
సుందరాంగియైన రాకుమారి
ఉంటుంది. ఆమెని మాకు లభింప
చేస్తే, మా పంచకల్యాణిని నీవు నిర

బంగారు బిట్ట

భయంతరంగా తీసుకోవచ్చు” అన్నాడు రాజు.

రాము నక్కతో “కత్తవ్య మేమిటని?” అడిగాడు.

“ఏముంది, నా తోకమీద కూర్చో” అన్నది నక్క.

నక్క, రాము సప్తసముదాలు జాటి ఉద్యానవనం చేరుకున్నారు.

ఉద్యానవనంలో రాకుమారి జలక్రీడలాడుతోంది. రాముని చూచి ఆమె మోహించింది. కొంత తడవు రాజు రాకుమారి ఉద్యానవనంలో విహరించాడు.

“మా రాజ్యానికి పోదామా?” అన్నాడు రాము.

“అలాగే” నన్నది రాకుమారి.

“పడ—” అని ముందడుగే కాదు రాము.

“మాలమ్మా నాన్నల్ని చూచి వస్తాను” అంది రాకుమారి.

ఆమెను తల్లిదండ్రులవద్దకు పంపితే తనకి ప్రమాదమని నక్క చెప్పింది. అంచేత, “చెప్పక్కలేదులే, రా పోదాం” అన్నాడు రాము కఠినంగా.

రాకుమారివదనం వివర్ణమైంది. ఆమె కళ్లనుంచి కన్నీటి బిందువులు జలజలా రాలసాగాయి. రాము మనస్సు వెన్నవలె కరిగింది.

“నరే, నీ తల్లిదండ్రుల్ని చూచి త్వరగా రా” అని ఆమెను పంపాడు.

రాకుమారిశం నిరీక్షిస్తున్న రాముని రాజభటులు చుట్టముట్టి తను రాజు ఎదుట నిలబెట్టారు.

“నువ్వు మా రాకుమారిని అట హరింప యత్నించావు. ఇది ఘోర నేరం. దీనికి మరణమే శిక్ష. కాని నిన్ను చూస్తే నాకు జాలి కలుగుతోంది. కాబట్టి నీకు కష్టమైన పని చెప్తున్నాను. విను...మా రాజ్యానికి తూర్పుగా ఒక పెద్దకొండ ఉంది. ఆ కొండ ఉండటంమూలంగా నేను ఉదయిస్తున్న సూర్యుణ్ణి చూడలేకపోతున్నాను. అట్లుగా నున్న ఆ కొండని నీవు పెకలించి అవతల పెట్టు. నిన్ను వదిలేస్తాను. అంతే కాదు - నా కూతుర్ని నీకిచ్చి వివాహం చేస్తాను.” అన్నాడు ఆ రాజు.

గొప్ప సమస్య!

“ఏం చేయమంటావు మిత్రమా? నీమాట వినక చెడిపోయాను...” అన్నాడు రాము పశ్చాత్తాపంతో దీనంగా.

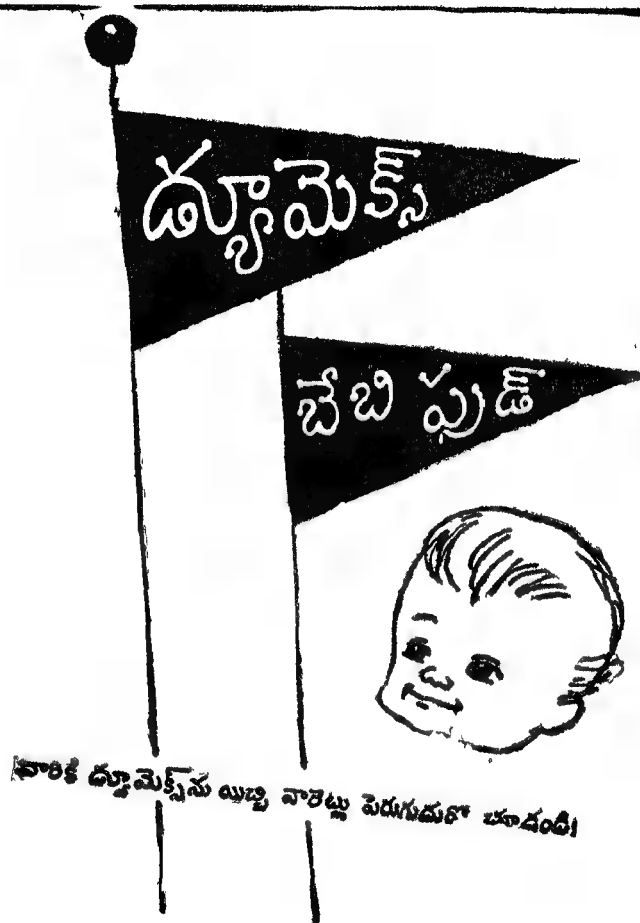
“పిచ్చివాడా, భయపడకు. ఈ రాత్రి హాయిగా నిద్రపో. పని అంతా నేను చూచుకుంటాలే” అంది నక్క.

రాత్రికి రాత్రే నక్క ఆ పెద్దకొండని అక్కడినుంచి తొలగించింది. రాము తెల్లవారి శోభన మిత్రుడు చేసిన సాహసకార్య చూచి ఆశ్చర్యపోయాడు.

తను చెప్పిన పని అంత తేలిగ్గా నెరవేరిన రాముకి, రాజుగారు తన రాకుమారినిచ్చి వివాహం చేసి, ఎన్నో బహుమతులు కానుకలుగా యిచ్చి గౌరవంగా సాగనంపాడు.

* * *

రాము రాకుమారి, నక్కతోక

కొరికి ద్యుమేష్ ను బిట్ట వారెట్టు పెరుగుమణి చూడండి!

మీద కూర్చున్నారు. మహా వేగంతో నక్క పంచకల్యాణిడిన్న చోటికి వారిని చేర్చింది.

■ దేశపు రాజుగారిని, ఇదిగో మీరు కోరిన రాకుమారి!" అన్నాడు రాము.

రాకుమారి రాజుచేత నిల్చింది.

"పంచకల్యాణిని మీరు తీసుకోవచ్చు" అన్నాడు రాజు.

రాము పంచకల్యాణిమీదికి ఉరికి, చేయి అందించి రాకుమారిని తన గుర్రంమీదికి లాక్కున్నాడు. ఇక వాయువేగంతో పంచకల్యాణి చాడు తీసింది.

రాము, రాకుమారి, బంగారు పిట్ట ఉన్న స్థలానికి చేరుకున్నారు.

ఆ దేశపు రాజుగారితో "ఇదిగో నండి, మీరు కోరిన పంచకల్యాణి. బంగారుపిట్టని యిస్తారా?" అన్నాడు రాము.

రాము యింకా గుర్రం దిగలేదు.

"అలాగే" అన్నాడు రాజుగారు.

ఒక భటుడు బంగారుపిట్టని పంజరంతోనహా రాముకి అందించాడు.

పిట్టని అందుకుని "ఛల్!" అన్నాడు రాము.

దుమ్ము రేపుకుంటూ పంచకల్యాణి గాలికంటే వేగంగా పరుగెత్తింది. ఈ ఉపాయమంతా ముందుగా నక్క రాముకి చెప్పింది. నక్క పాపం రాముకి చాలా సాయపడింది.

కొంతదూరం వచ్చాక రామూ రాకుమారిలు, నెమ్మదిగా నిర్భయంగా స్వారిచేయసాగారు.

"మిత్రమా! యిక సెలవా?" అంది నక్క.

"వెళ్లిరా మిత్రమా! నీ మేలు మరువలేను. నీ ఋణం నేను తీర్చుకోలేను" అన్నాడు రాము.

"ఎందుకు తీర్చుకోలేరా? నేను కోరిన పని చేస్తావా?" అంది నక్క.

"ఏమిటి?" అన్నాడు రాము.

"నా కాళ్లు నీ ఖడ్గంతో సరికేయి" అంది నక్క.

"అమ్మో! అంత చని నేను చేయలేను. నా మిత్రునికి నేను కీడు చేయలేను" అన్నాడు రాము.

"నరే, వస్తాను" అని నక్క ఎక్కడికో వెళ్ళిపోయింది. పోతూ, "దారిలో నీవు నీ అన్నలను చేరదీయకు. చేరదీశావా, నీకు హాని తప్పదు. జాగ్రత్త!" అని రాముని హెచ్చరించింది.

రాము రాకుమారి కులాసాగా కబుర్లు చెప్పుకుంటూ ప్రయాణం చేస్తూ తమ దేశానికి వస్తూండగా, దారిలో ఆ రెండు పూటకూళ్ళు యిళ్లవద్ద, రాము అన్నలు గుర్తుపట్టలేనంతగా మారిపోయి బికారుల్లాగా తిరుగుతున్నారు. రాము వాళ్ళను గుర్తించి, జాలి తలచి తనతో రమ్మన్నాడు. వాళ్లు రాముతో బయలుదేరారు.

కొంతదూరం వచ్చాక వాళ్ళకి దారిలో ఒక చిన్న సరస్సు తగిలింది రాము అన్నలు అక్కడ ఆగి వ్రేలాంటి తీసుకుందామన్నారు.

"నీ ప్రయాణంలో నీటిదరిగా నీవు తగవద్దు" అని నక్క సలహా యిచ్చి వుండటం చేత, రాము అక్కడ ఆగటానికి నిరాకరించాడు. కాని అన్నల బలవంతంమీద అతడు అక్కడ ఆగక తప్పలేదు.

ఆ హారం తీసుకున్న తర్వాత అన్నదమ్ములు నీటికోసం సరస్సులో దిగారు. సమయం చూచి దుష్టులైన అన్నలిద్దరూ తమ తమ్ముని, రాముని, సరస్సులోకి త్రోశారు. రాము సరస్సులో పడిపోయాడు.

ఆ విధంగా తమ్మునికి హాని కలిగించిన అన్నలిద్దరూ రాకుమారితో పంచకల్యాణిమీద స్వారి చేసి తమ దేశం చేరుకున్నారు.

రాజుగారితో తామే అప్పక ప్టాలు పడి, బంగారుపిట్టను సాధించుకొన్నామన్నాడు.

రాజుగారు యిదంతా నమ్మి, వాళ్ళిద్దరికీ బ్రహ్మాండమైన సన్మానం జరిపి, వారికి తన రాజ్యంలో సగభాగం యిచ్చాడు.

అంతా బాగానే ఉంది. కాని పంచకల్యాణి ఆహారం ముట్టదు. రాకుమారి కన్నీటి కాలువకు అంతులేదు.

ఇదిట్లా ఉండగా అక్కడ సరస్సులోపడ్డ రాముని నక్క రక్షించింది. రాము తన మాటప్రకారం చేయనందుకు అతన్ని మంద, (49-వ పేజీ చూడండి)

గడియారము

రు. 6/- మాత్రమే.

15 కాయల్స్

10 నల్ల గాజు తం

టోల్ గ్రాఫ్

రు. 6/- కడి

యారము నడి

కాగితం

సంక్రమించుట అంగీకారము

Hillman Trading Co (A.P.M)

P Box No 1099 Delhi

లక్ష్మణగడ్డ

ఎల్లోరా

రాజమహేంద్రవరం మీదుగా గాని, నరసాపురం మీదుగా గాని, లేదా కోటిపల్లిమీదుగా గాని ఎటు వెళ్ళినా గోదావరి దాట వలసిందే! అలా దాటిన తరవాత తగిలే భూమినిగురించి చిత్రమైన కథ ఒకటి ఉంది.

అది రామాయణ కాలంనాటి కథ!

“ఎలాగైతేనేం కైకేయి మూట నెగ్గింది! ఆమె దళరథునిచేరి కోరిన కోరికలలో రాముని వనవాసం ఒక కోరిక!

మూట తప్పకుండా శ్రీరాముడు చంద్రుడు నారబట్టలు కట్టుకొని తిన్నగా భార్యనమేతంగా బయట చేరాడు! వెంటనే లక్ష్మణుడు వెళ్లాడు. అలా అడవులూ, కొండలూ, గుట్టలూ దాటుకుంటూ కందమూల ఫలాలు తింటూ, చెళ్లు నీడనే విశ్రాంతి తీసుకుంటూ నడక సాగించారు.

లక్ష్మణునికి అన్న శ్రీరాముని యందు ఎంతో ప్రేమ, భక్తి గారవ

మూను. సీతాదేవి ఎడల మరది లక్ష్మణునికున్న భక్తి అందరికీ తెలిసిందే కదా! అందుకే అలా నడిచి ప్రయాణం చేసేటప్పుడు వారికి సంబంధించిన ఒక మూట అటు అన్నగారుగాని, సీతాదేవిగాని మోయడం అతనికి యిష్టం లేదు! వారిమీద వుండే గౌరవభావంతో వారిని వట్టుకోనివ్వకుండా ఎంత దూరమైనా అతడే మోసుకు వస్తూ న్నాడు - ఇలాగుండగా - అన్న రాముడు-“లక్ష్మణా! ఎంత దూరమని నువ్వు ఈ బరువుని మోసుకు వస్తావు? నేను కొంచెం దూరం తీసుకు వస్తాను. తరవాత నువ్వే తీసుకురావచ్చును-” అన్నాడు!

“అబ్బే! నువ్వు వట్టుకురావడమేమిటి! ఒదిగ, నువ్వు కబుర్లు చెప్పుకుంటూ ముందు నడవండి - ఈ మూట నేను మోయడం - నా మహాభాగ్యం!” అన్నాడు లక్ష్మణుడు.

సరే! అనుకొని రాములవారు ముందుకు నడక సాగించారు. అలా నడిచి తిన్నగా గోదావరిపాయ వశిష్టవద్దకు వచ్చాడు. అంత వరకు శ్రీరామునియందు సీత యందు లక్ష్మణునికున్న భక్తి, ప్రేమ అప్రతిహతంగానే ఉన్నాయి!

వశిష్ఠానదిని దాటి మెల్లిగా ఇవ

తలకు చేరుకున్నారు- అదే ఈనాడు రాజవోలు తాలూకా ప్రాంతం అంటారు. రేవుదాటి అవతల అడుగు పెట్టగానే - అంతదాకా మూట మోసుకువస్తూన్న లక్ష్మణుడు - “అన్నా, రామచంద్రా! నువ్వు ఊరికే చేతులు ఊపుకుంటూ నడవడమేమిటి! - నేను ఈ మూట మోసుకురావడమేమిటి - బాగా లేదు - కొంతదూరం నువ్వు తీసుకురా!” అన్నాడు!

దాలా ఆశ్చర్యపోయాడు శ్రీరాముడు. అంతదాకా మోస్తూన్న వద్దన్న లక్ష్మణుడు సమయంలో యిలా ఎందుకన్నాడా అని ఆలోచిస్తూ “నరే! మూట ఇలా ఇయ్యి!” - అని తీసుకొని - తిరిగి తిన్నగా నడక సాగించాడు!

తిరిగి అలా వెళ్ళగా, వెళ్ళగా గోదావరి మల్లీ దాటవలసి వచ్చింది. ఆ గోదావరి దాటితే మొదట వచ్చేదే కోటిపల్లి! ఆ గోదావరిని దాటి - కోటిపల్లి గడ్డమీద అడుగు పెట్టారు. అంతదాకా మూటను మోసుకువస్తూన్నది శ్రీరాముడే!

గోదావరిదాటి కోటిపల్లి గడ్డమీద అడుగుపెట్టిన క్షణంలోనే లక్ష్మణుడు “అన్నా! శ్రీరాముడు చంద్రా! క్షమించు! మూట నువ్వు మోయడమేమిటి! పొరపాటు! ఇలా తే!” అని మూట తీసుకున్నాడు!

ఇది మరీ వింతగా, ఆశ్చర్యంగా తోచింది: ఏమిటి అక్కడ గోదా పరి చాటినవెంటనే మూట నువ్వు మోయాలన్నాడు. ఇక్కడ గోదా పరి చాటగానే నువ్వు మోయడం ఏమిటి అంటున్నాడు అని ఆలోచించాడు!

“అమ్మో! ఇది నీ తప్ప కాదు! నిన్ను క్షమించడానికి! అటు గోదాపరి అవతల మహా భక్తితో మూట నెత్తిని పెట్టు కొచ్చావు - ఇటు గోదాపరి చాటిన తరువాత అంతభక్తితోను మూటను తీసుకున్నావు! దీనికంతకూ కారణం ఆ గడ్డలోనే ఉంది. ఇది నీతప్ప కాదు” అన్నాడు శ్రీరామ చంద్రుడు!

నాటినుంచీ ఆ ప్రదేశం “అమ్మో గడ్డ” - అని గొప్పపేరు పొందింది!

బంగారు పిట్ట

(47-వ పేజీ తరువాయి)
లిందింది. రాముని తన తోకమీద కూర్చుండబెట్టుకుని, అతని దేశానికి సమీపంగా ఉన్న అడవిలో దింది, “ఇక నీవు క్షేమంగా నీ దేశానికి వెళ్లు. రాజుగారు నిన్ను ఆదరిస్తారు. సుఖంగా బ్రతుకు” అంది నక్క.

“నీ ఋణం వెయ్యి జన్మలెత్తినా తీర్చుకోలేను కదా!” అన్నాడు రాము.

“తీర్చుకోలేకేం? నాయందు నీకు నిజంగా స్నేహభావం వుంటే, నా కాళ్లు నరుకు. నాకడే చాలు” అంది నక్క.

విధి లేక రాము ఎలాగో నక్క కాళ్లు నరికాడు.

విచిత్రం!
నక్క ఒక చక్కని రాకుమారుడుగా మారిపోయింది. ఆ రాకుమారుడే వరో కాదు—రాము వివాహమాడిన రాకుమారి అన్న! చిన్నతనంలో ఎప్పుడో తప్పిపోయి, శాపవశం చేత నక్కగా మారిపోయాడు. నేటికీ శాపవిమోచనమైంది.

రాము తన బావమరిదితో తన దేశంలో అడుగుపెట్టాడు. వెంటనే రాకుమారి విచారం మానింది. పంచకల్యాణి ఆహారం ముట్ట నారంభించింది.

రాజుగారివద్దకు పోయి, జరిగినదంతా తూచా తప్పకుండా విన్నవించి, తనకు న్యాయం కలుగ చేయవలసిందిగా ప్రార్థించాడు, రాము. రాజుగారు రాము అన్నలైన భీమూ సోమూలు చేసిన మోసం గ్రహించి

“మా నాన్నకి రానురాను మరీ మతిమరుపు ఎక్కువౌతోంది.”

“ఏం?”

“ఏమో మరి. పొద్దున్న ఊరెడదామని స్తేషనుకు వెళ్లాడు. అప్పుడు జ్ఞాపకం వచ్చిందట ఇంటిదగ్గర రిస్టువాచి మరిచిపోయినట్టు. మళ్ళీ ఇంటికి వచ్చి వాచి తీసుకువెళ్లడానికి టైముందో లేదోనని చేతికి ఉన్న వాచి చూసుకుని, ఇంకా టైముందిలే అనుకుని ఇంటికి వచ్చాడు.”

వారలకు తగిన శిక్ష విధించాడు. రాముకు ఘన సన్మానం చేశాడు. తన రాజ్యంలో సగభాగం రాముకిచ్చి అతడిని ఎంతో గౌరవించాడు. రాజ్యంతోను, రాకుమారి తోను రాము సుఖంగా ఉన్నాడు. బంగారు పిట్ట తో ప్రొద్దు పుచ్చుతూ రాజు సుఖంగా ఉన్నాడు. బంగారు ఆపిలు పతాకాన్ని స్వేచ్ఛగా భక్షిస్తూ బంగారుపిట్ట కూడా సుఖంగా ఉంది.

—“గ్రెస్స ఫేరీటోన్”★

మంచీ - చెడూ

వెల 2-0-0

పోస్టల్ ప్రత్యేకం

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

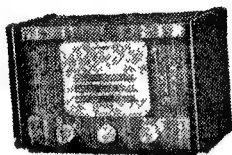
మద్రాసు-1.

ప్రస్తుతమైన శబ్దగ్రహణమునకు

రుంకార్ రేడియో

(విల్లవారి యజమాన్యమున కయ్యలైనవి)

కో రం ది

POPULAR

కరనమైనధరలో ప్రఖ్యాతిగాంచిన రేడియో అన్నిదేశములనుండి విసవచ్చును.

8 వాల్వలు, 8 బ్యాండులు అందిమైన వాల్ నట్ కాబినెట్టు.

A.C., A.C./D.C., డ్రైబ్యాటరీలలో దొరుకును. ధర రు. 180/-

ఆంధ్రకు సోర్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:

టెరిటోరియల్ ఏజెన్సీస్,

పి. వి. నెం. 878, విజయవాడ-2.

ప్రాచీనతమ లేనిపోని ప్రతినిధులు కావరెను.

తేలు బాధ

వీరయ్య, శేషయ్య, రామ
సుబ్బయ్య, లోకయ్య నలుగురు
అన్నదమ్ములు. వీరంతా నమిష్టి
గానే ఉన్నారు. పెద్దవాళ్లు ముగ్గు
రికి పెళ్ళిళ్ళయ్యాయి. వీరు తండ్రి
మిగిల్చిన నాలుగకరాల భూమిని
నమిష్టిగానే నవ్వం చేసుకొంటు
న్నారు.

అన్నదమ్ముల్లో చిన్నవాడైన
లోకయ్య చిన్నప్పటినుంచి,
చదువూ, సంధ్యా లేక అల్లరిగానూ
గారాబంగానూ పెరిగి పెద్దవా
డయ్యేడు. పని ఉన్నా, లేకపోయినా
ఇంటిదగ్గరే ఉండి అల్లరిచేస్తూ, పిల్ల
లతో ఆడుతూ కూర్చుండేవాడు,
లోకయ్య.

ఒకరోజున అన్నదమ్ములు
లోకయ్యను కూడా పొలంలో పని
చేయడానికి తీసుకపోయేరు.
పొలంలో పని చాలా కష్టమనిపిం
చింది లోకయ్యకు. అలాగే ఒక
వారం రోజులు పనిచేశాడు. ఒక
రోజున పొలంలో నడిచి వెళు
తూంటే ఒక తుప్పప్రక్కనుంచి
తేలు కుట్టింది “బాబోయ్” అని
బాధపడుతూ లోకయ్య క్రింద

పడ్డాడు. అన్నలు ఇంటికి వామ్మ
న్నారు. “పోలేను, బాబోయ్”
అన్నాడు లోకయ్య శేషయ్య
తీసుకువెళ్ళి ఇంటిదగ్గర పడేశాడు.
లోకయ్యకు, ఆరాతి బాధ తగ్గడం
చేత బాగానే నీడపట్టింది. పొద్దుట
లేచాడు నీరసంగా ఉన్నాడు.
ఆవేళ అందరితోబాటు పొలం వెళ్ల
లేడు లోకయ్య, తేలు బాధతో.

ఆవాళ తల్లిని “బస్తీకి పోతాను
ఆటలాడే, మాటలాడే, పాటలాడే
బామ్మలు చూస్తాను, డబ్బు
లీయవే” అన్నాడు లోకయ్య.

“నాదగ్గరెక్కడిది? మీ అన్నల
నడిగి పుచ్చుకొని వెళ్లు” అన్నది
తల్లి.

“నువ్వివ్వకపోతే, ఆ నూతిలో
నడతాను, పాపయ్యగారి నూతిలో”
అని లోకయ్య పరుగెత్తాడు తల్లి
కూడా ఏమవుతాడో నా కొడుకు
అనే క్రంతో వెరుకనే వెళ్ళింది
లోకయ్య నూతిదగ్గర ఉన్న ఒక
పెద్దరాయి నూతిలో పడవేసి ఏం
జరుగుతుందో అని ప్రక్కనున్న
చెట్లక్కి కూర్చున్నాడు.

“అయ్యో! నాకొడుకు నూతిలో
పడిపోయాడు! రండి బాబోయ్!

తీయ్యండి వైకి!” అని విగ్గరగా
గోల పెట్టసాగింది చుట్టుప్రక్కల
జనమంతా పోగయ్యేరు. ఒకడు
పొలంలో ఉన్న అన్నలకి కబురు
చెప్పడానికి వెళ్లేడు. వీళ్ళంతా
నిచ్చెనలేసుకొని నూతిలోకి దిగేరు.
ఎక్కడా దూరకలేదు “ని కొడుకు
దీనిలో పడలేదు” అని చెప్పారు.

‘అయ్యో బాబూ! ఇలాగే
వచ్చేడు, దీంట్లోనే పడ్డాడు’ అన్నది
తల్లి కొందరు “మాకు చచ్చిడు
విసిపించింది దీనిలోనే పడివుంటా”
డన్నారు కొందరు “కూరుకుపోయే
డేమో” నన్నారు నూతిలో దిగిన
వాళ్లు “దీంట్లో పడలే” డన్నారు.
కొందరు “అనలు కారణమేమి”
టన్నారు.

“అయ్యో! నా కొడుకా”
అంటూ రాగాలు మొదలుపెట్టింది
ఎలాగయితే ఆ విడిదిని ఇంటికి
చేర్చారు అన్నలుకూడా వచ్చేరు.
వీడివాడ లేడు చివరికి లోకయ్య
ఈ సాశేమంటుందో గదా! అడు
గుదాం అనుకొని బయలుదేరాడు.
పెద్దన్నకు సంగతంతా తెలిసింది.
ఇంటికి చేరాడు లోకయ్య.

“అయితే ఈ సారి స్తావా?
ఇయ్యవా?” అన్నాడు, లోకయ్య
తల్లిని.

“ఆ ఇస్తానుకా” అని ప్రశంస

శ్రీ రాజా రామమోహనరావు

తెలిసింది

దేవురూ నరసింహారావు

సాయంత్రం నాలుగున్నరకి చందూ బడినుంచి యింటికి రావడంతోటే, పుస్తకాల నంచీ మంచంమీద పడేశాడు. అప్పు యింకా టిఫిన్ తయారుచేస్తోవుంది.

నాన్నగారి టేబుల్ ముందు కూర్చున్నాడు. ప్రక్కనే వున్న ఒక ఫ్రైజిరీ, ఎర సిరాలో కలంముంచి కాస్తేపు "అర్థర్లు" వేసేశాడు. అద్దడు పాడ్తో ఒకసారి అద్ది, సరి చూసుకుని, సంతృప్తిపడ్డాడు. కుర్చీకి చేర్లబడి కూచుని, అల పాటు ప్రకారం ఎడమ బొటన వేలు వోల్ట్లో పోనిచ్చాడు.

ఎడమ బొటన వేలు చూడగానే ప్రాద్దుటి నొప్పి ఇంకా పకం వచ్చింది. ఎప్పుడూ గోపన్నయ్య

ముందుగా వచ్చి ఫ్రంట్ సీట్లో కూర్చుంటాడు వాడికి అది రిజర్వు అయినట్లుగా. అందుకని, యిహాళ వాడికంటే ముందు తను పెళ్ళి ఫ్రంట్ సీట్లో కూర్చుని, వాడు రాగానే తలుపు తీశాడు. అది హఠాత్తుగా పడిపోయింది. తన వేలు అందులో యిరుక్కుపోయి చాలా నొప్పెట్టింది. నత్తురయితే రాలేదు కాని - గోపన్నయ్య కావాలని నొక్కేసివుంటాడు తన వేలుని. లేక పోతే తన వేలు పట్టుకుని వెంటనే ఎందుకు రాస్తాడు? చెల్లి తనేచూడ కుండా తలుపు వేశానని తరవాత ఒప్పుకుందనుకో! అయితేమాత్రం? గోపిగాడే తన వేలు నొక్కించి

వుంటాడనే అనుమానం పోతే వాడికి తగినకాస్తీ చెయ్యాలి.

ఆ - గోపన్నయ్య మొన్న రెండు పావురాల్ని తెచ్చి పెంచు తున్నాడు. ఒకటి తెల్లది. రెండవది గోధుమ రంగుది. ఒక కుండకు కన్నాలు పొడిచి అందులో వాటిని పెట్టి జ్ఞాతృగా పెంచుతున్నాడు. అందులో ఒకదాన్ని వదిలిపెట్టేస్తే సరి! తిక్క కుదురుతుంది అయ్యగా రిక్తలేకపోతే తన వేలు కారు తలుపులో పెట్టి ఎందుకు నొక్కించాలి?

వెంటనే లేచి, మేడమీదకు వెళ్ళి ఒక పావురాన్ని వదిలేసి వచ్చాడు. అమ్మదగ్గరకు వెళ్ళి, ఆమె యిచ్చిన టిఫిన్ తింటూ కూర్చున్నాడు.

అయిదయేటప్పటికల్లా నాన్న గారు, గోపిఅన్నయ్య వచ్చేవారు. వచ్చి రావడంతోటే తన పావు రాల్ని పలకరించడంకోసం గోపి మేడమీదకు వెళ్లాడు. నాన్నగారు, బట్టలు మార్చుకుంటున్నారు. చందూ గుండ్ల దడదడలాడింది

గోపి క్రిందకు రావడంతోటే "ఒరే, చందూ" అని పిల్చాడు.

"ఏంటన్నాయ్" అంటూ చందూ బయటికి ఏమీ తెలియనట్లువచ్చాడు.

"ఏరా, నా తెల్లపావురాన్ని ఎవరు వదిలిపెట్టేశారు?" అని అడిగాడు గోపి

"ఏమో, నాకేం తెలుసు? దాన్ని

రుద్రుడిలా కర్ర తీసుకుని వచ్చాడు పెద్దన్న. వీడింత పనిచేసినందుకు, చింత తన్నాడు. లోకయ్యకు ఇక్కడే కనబడింది బస్తీ.

తుర్నాడు పోలంలోకి అంతా యథాప్రకారం వెళ్లేరు. ఇలా నాలుగు రోజులు గడిచాయి. ఒక రోజున టక్కరి లోకయ్యకు ధొంగ తేలు కుట్టింది. ఎడమకాలు పైకెత్తి క్రింద పడ్డాడు. ఇంటిదగ్గర పడేశారు. అక్కడ యమబాధపడ్డ లోకయ్య ఇంటిదగ్గర ఎడమకాలుకీ కట్టుకట్టుకుని పడుకొన్నాడు. వర్షం రావడంతో అంతా పొలం వెళ్ళు కుండా వెళ్ళి వచ్చేశారు. నిద్ర

పోతున్న లోకయ్యను చూసి ఆశ్చర్యపడ్డారు.

చిన్నన్న ఎడమకాలికట్టు విప్పి కుడికాలికి కట్టాడు. ప్రాద్దుటే లేచాడు లోకయ్య. "తేలుబాధ ఎలా వుందిరా" అని అడిగేరు. కుడి కాలికట్టు చూసికొని కాలుపట్టుకొని "అయ్య బాబోయ్, తేలుబాధ" అని ఏడవడం మొదలుపెట్టాడు. అప్పుడు అర్థమయింది లోకయ్య బాధ అందరికీ. అందరూ ఒక్కసారి ఫక్కు మని నవ్వేరు. అందరిలోనూ చెప్పరాని సిగ్గు కలిగింది లోకయ్యకు, తన రహస్యం తెలిసిపోయినందుకు.

నా కావాలో వదిలిపెళ్లావా?”

‘ఛాన్, పెథవా’ నా పాపురాన్ని వదిలేసి సంగనాచికబుర్లు చెపుతున్నావా? ఒక్క తన్ను తంతినా చూడు—”

“అమ్మాయ్. గో వ న్న య్య తంతున్నాడేవ్.” అని చందూ ఒక్క కేకపెట్టి రాగం లంకించుకున్నాడు. అమ్మ పరిగెత్తుకు వచ్చింది.

“ఏరా గోపీ, బుద్ధిలేదా? చిన్న వాడితో ఏమిటి నీకు?”

“నా పాపురాన్ని వదిలేశాడే అమ్మా వీడు!”

“అందుకని చిన్న పెథవని చేసి తంతావా?”

“నేను తన్ను లేడే.”

“తంతా నన్నాడమ్మా” అన్నాడు చందూ.

“ఒరేయ్, నీకిన్నేళ్లు వచ్చాయ్, వాడికి జ్ఞానం లేకపోతే, నీకూ లేదా? వాడితో సమంగా చెబ్బలాడతావా? నీకు ఎప్పుడొస్తుందిరా బుద్ధి?” అని అమ్మ గోపీని కేకలేసింది.

“ఒరేయ్ చందూ” అంటూ నాన్నగారు యినతలికి వచ్చారు.

“ఆ ఫైల్ మీద ఎర్ర సీరాతో గీతలు గిసిందెవడా?”

“నేను కాదు నాన్నా” అని కంగారుపడ్డాడు చందూ.

“పెథవా! ఆఫీసు ఫైలుమీద ఎర్ర సీరాతో గీతలుగీసి పాడుచేసి, యింకా అబద్ధాలు కూడానా? వాడి పాపురాన్ని వదిలేసి, వైగా కబుర్లు చెబుతున్నావా? అడ్డగాడిదలాగా పెథవపనులు చేసి, చిన్నవాడినని

తప్పించుకుందా మనుకున్నావా?” అని వాడి చెవులు పట్టుకుని, ఆఫీసు గదిలోకి తోసి, గదికి బయట గొల్లెం వట్టేశాడు.

“చిన్న పెథవతో ఏమిటి పోని ధురూ” అని అమ్మ నర్దనోయింది.

“ఏయ్. నీకు తెలియదు ఊరుకో. చిన్నవాడు చిన్నవాడు అంటూ వాడిని గారంచేశావు. పెద్దగాడిదలాగా తయారవుతున్నాడు వాడు. ఎవరన్నా వాడిమీదికి అన్యాయంగా ఎగబడితే చిన్నవాడని కాని, వీడు అడ్డమైన పెథవ పనులుచేస్తో చిన్నవాడినంటే... ఆ తలుపు గొల్లెం నాకు తెలియకండా తీశారంటే చూడండి—”

అమ్మ మరి మాట్లాడలేదు. నాన్నగారికి కోపం వస్తే మరి తిరుగు లేదు.

చందూ లోపల ఏడ్చుకుంటూ, కాస్తేపుతలుపుదబడబా బాదాడు. ఇక చేసేది లేక ఏడుస్తూ, సోఫాలో పడుకుని నిద్రపోయాడు.

రాత్రి ఎనిమిదింటికి నాన్నగారు క్లబ్బునుంచి వచ్చారు. వస్తోనే, “చందూ ఏం చేస్తున్నాడు?” అన్నారు.

“ఏమో, ఆగదిలోనే ఉన్నాడు”

అమ్మ ముందు కొంచెం బాధపడినా తరువాత ఊరుకుంది. అప్పుడప్పుడు కొంచెం దాగ్లో పజేస్తేనే గాని, వాడికి పట్టపగ్గాలుండవు అనుకుంది.

ఆఫీసుగదితలుపులు తియ్యగానే, ఏడిచి చారలుకట్టివున్న ముఖంతో చందూ సోఫాలో నిద్రపోతూ కని

తభావతైన రికార్డు

ఒక హాల్బ్రూక్ నటి, ఒక ప్రతికావిలేఖరికి కబురంపింది.

“నా పెళ్ళిళ్ళు, విడాకుల రికార్డు కాస్తసంపాదించి పెట్టగలరా” అని ప్రాధేయపడింది.

“మీ కార్యదర్శి లేరా?” అన్నాడు విలేఖరి.

“దాంతోనే వచ్చింది చిక్కు. ఆవిడగారు రికార్డు సరిగ్గా ఉంచలేదు. ఇప్పుడున్న రికార్డు ప్రకారం నేను మొత్తం 5 సార్లు పెళ్లి చేసుకున్నట్లుంటే, విడాకులు మాత్రం ఏడు సార్లీ చ్చి నట్టుంది” అంది తార.

పించాడు. వాడిని చూడగానే నాన్నగారికి బాలేసింది.

“ఒరేయ్, గోపీ, వాడిని లేపి, ముఖం కడుక్కోమని చెప్పి, అన్నానికి రండి.”

గోపీ పెళ్ళి చందూని లేపాడు. “ఊ-నేను రాను పో” అని కాస్తేపు గునిసి, తరువాత ముఖం కడుక్కుని అన్నందగ్గర మూతి ముడుచుకుని కూచున్నాడు.

“ఇంకెప్పుడు యిటువంటి పెథవ పనులు చెయ్యకేం” అని నవ్వుతూ నాన్నగారు అన్నారు.

చందూ యింకా మూతి బిగించాడు.

“ఊ, నరేలే, అన్నం తిను.”

“నేను, తినును.”

“ఏం, నిన్ను కొట్టారా, తిట్టారా! ఊరికేనే గదిలో పెట్టి

సమస్యలతో రణిం

గతవారం సమస్యకు జవాబు

చేత కరీరము పొడవు = X అం.

శ్రీ షాడవు = Y లం.

అని అనుకుని లెక్కచేస్తే శరీరం
పొడవు 16 అం॥ అనీ, తోక పొడవు
19॥ అనీ వస్తుంది.

చేన పొడవు = తల + కరీరము +
 తోక పొడవులు.

$$-4 \text{ m} + 16 \text{ m} + 12 \text{ m}.$$

-32 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय.

* * * * *
 గార్లంటే కాం. అంతేగా?" అన్నాడు
 రోజీ.

“ఊహా... నువ్వు గదిలో పెట్టించుకుని చూడు - జైలులాగ కలాగ ఉంటుందో!”

అవును పాపం! గదిలో పెట్టి
గా క్లెం నే స్తే, క్లె ల్లో లా గ
వీవీ తో చదు. స్వతంత్రమే
వుండదు. ఎన్నింటి వీ? స్వతం
త్రత లేకపోయాక? పాపం, ఆ పాపు
రాలు ఆ కుండలో క్లె ల్లో లాగానే
కై దీక్షవితం అనుభవిస్తున్నాయా?
వాటికి మంచి లిండి పెట్టి, ఎంత
మంచిగా చూస్తే మాత్ర మే? అవి
ఎక్కడికి పోవాలనుకుంటే అక్క
డకు వెళ్ళి లేకపోయాక?

పాపం.....అనుకున్నాడు బోయీ.

శ్రీమదాంధ్ర
మహాభారతము
ఉద్యోగపర్వము
పేం రూ. 1-0-0
ఆంధ్రగ్రంథమాల,
మదరాసు-1

ఇన్నాళ్ళనుంచి అవి ఎంత బాధ
పడ్డాయో. తెలిసో తెలియకో
నందూ ఒకదానికీ స్వాతంత్ర్యం
యిచ్చేకాదు. ఇక రెండోదానికీ
తాను యివ్వాలి. ఇక ముందు
ఎప్పుడూ ఏజంటువునీ, పట్టి బంధించి
పెంచకూడదు అని తీర్మానించు
కున్నాడు గోపీ.

ఇట్లా అనుకోవడంతో తమ్ముడి
వీధి పేరు ఎక్కువయింది గోపీకి.

“అన్నం త్వరగా తినెయ్యరా
చందూ-సినిమా! వెళ్ళాం” అన్నాడు.

చందూకి అన్నయ్యమీద మంచి అభిప్రాయం కలిగింది. పాపం, తన వేలు బొద్దున్న కారు తలుపులో వణిసి చిత్తకొట్టింది గోమన్నయ్య కాదు. ఇల్లి చూడకుండా వేశానని పిచ్చుకుందిగదా! అన్నయ్య చాలా మంచివాడు. నీనీమాకి టిసి కల్పాస్త్రి. పాపం, అన్నయ్య ప్రేమగా పెంచు తున్న పాత్రరాన్ని వదిలేకాడు తను.

“అన్నయ్యా, ఇంకెప్పుడూ నీ
పావురాన్ని వదిలేయకురా!”
అన్నాడు చందూ అన్నం తింటూ.

“నేనే చార్మి వదిలేస్తారేరా!
 చాణం చార్మి వట్టుకుని కట్టేస్తే
 చాణం వస్తుంది.”

“ఏదో కుర్రతనం, తెలియక
మీ పైలుమీద గీతలు గీశాడు
గాని, తెలిస్తే చచ్చాడా ఏమన్నా నాకి?”
అంది అమ్మ.

“అవునులే—అంకితముగా అమ్మ
చెయ్యకేం నాన్నా?” అని నాన్న
నాకు అంటే—

“సరే” పని తతి త్రావాదు
 ఉండూ.

ఆ సాయంత్రం జరిగిన దాంతో,
అప్పుడు చిన్న బాళ్ళయినా తన

చేసినప్పుడు మనశుడు రాజుడ
దనీ, వాళ్ళది తత్తైనప్పుడు దండించ
దాని! పెనుదియ్యకూడదనీ అనిపిం
చింది. నాన్న గారి! అనవసరంగా
చిన్న పెదపని ఏడిపించానీ అనిపిం
చింది. గోపీ! చాణికోటి! రిండి
కంటే నేర్వచ్చు ఎక్కువనీ, ఇంక ఏ
జీవుల్నికట్టి బోనులో వుంచి తెంచ
కూడదనీ అనిపించింది. చందూ!
పెద్దవాళ్ళ విషయాల్లో జోకర్లం
చేసుకోకూడదనీ, చేసుకుంటే చిన్న
వాడయినా తిట్లు, తన్నులు తప్ప
వనీ తెలిసింది.

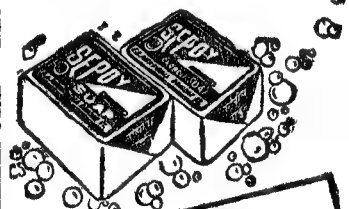
ఇంటి బాధుకడు అనియారో తయారగు
నమ్ములో మేల్చినవి యెన్నుకొనెది మీదే

జురన్ బాటావారి
దార్, క్యూబ్ నబు

సీపాయి
ఇంటి వాడికం నమ్మి
కార్పొరిక్ నమ్మి

కుటుంబవాద్యతల విభాగము

త్రోటలో పనిచేయున్న వీరప్ప, కచ్చిన ఆరుగులలకే చెప్పుటకు పోగులు చేయుచుకొన్నానని తెచ్చి చూపించాడు వీరప్ప చీతము గెలుపుపాలిక. పోగులకింద కృష్ణము చేపింది మాడు దూపాయలు ఈటలు గెలుపునంచితము ఏ కైదూపాయల తనకింద ఖర్చు పెట్టుకున్నాడు 'చాలా మంచిపని చేశావువీరప్ప' అని మేము మెచ్చుకొగానే 'ఇంకా పోగుల జత చేయించాలి' అన్నాడు. 'ఇంతటికి' అని అడిగితే తల వంచుకొని 'నా పెళ్ళింది' అన్నాడు నిత్యుకా. అతడి దృఢసంకల్పానికి, నిగ్రహానికి ఆశ్చర్యము కలిగింది

తోట నాకర్లందరూ తతము చేతిలో తడగానే, కనిపించు ఒక్క పొరయునా నీనిమాట తెగ్గేవారు ఏ విధముగానో సంపాదించి వీగ రెట్లు వీడిలు తాగేవారు కాని వీరప్ప తల అలుకూ పెట్టకపోతే ఉండేవాడు ఇతర నాకర్లతో కలసి మెలసి మాట్లాడినా, వాళ్ళు చేసే ఖర్చుకు విమర్శించేవాడు కాదు అంతమాత్రముచేత అతడి మనసులో ఏమున్నదో తెలిసికొనటము కులభిముగా తుండేది కాదు ఒక్కొక్క చాతి తోడి నాకర్లు వాళ్ళ సంకతులన్నీ చెప్పకుంటే ఆనంది మతో మరూతాలమతో ఏసేవాడు. కాని

తెల్లగారిపప్పటినుంచి తన మామూల ధోరణి తప్ప మరొక ఆలోచనను రానిచ్చేవాడు కాదు ఈ నిగ్రహముతోనే వీరప్ప మరొక పోగులజత చేయించాడు తోడి నాకర్లలం దిరూ వీరప్పకు చీలితములో బంగారుపోగులు తప్ప మరొక ప్రపత్తిలేదని పగలబడే నిత్యుకున్నాడు.

వీరప్ప చేయుచున్నది బంగారు పోగులే - అయినా ఆ పోగులకొరకు అతడు ఒక తథ్యము నిద్రము చేసుకున్నాడు తన సంకల్పము నెరవేరేసరకు మనో నిగ్రహ మతో దృఢనిశ్చయముతో మనబొన్నాడు. కార్యసిద్ధి అయిన రివారిత అతడి ఆత్మ సంకల్ప ప్రేరేపించింది దిగ్విజయం పొందినట్లుగా అతడికళ్ళు ఆనందముతో మెరిసిపోయాయి. ఈ వీరప్ప పెళ్ళి చేసుకొని ఏళ్ళ అతం ద్రి అయినా, తన సహజ ధోరణిలోనే పథకాలు వేసుకొంటూ, సంసారము నిర్వహిస్తున్నాడు మానవాళికు అతడు సవాసంది మూర్తివలె కనబడుతాడు కానికీ మూలకారణము చాలా చిన్నది - అతడి ఆకయాలు చాలా పరిమితమైనవి -

ఇలిందల సరస్వతీదేవి

అతడు తన కోరికలను నెరవేర్చుకొనటము లోనే నిమగ్నుడవుతాడు నెరవేర్చుకొని గలిగిన కోరికలనే సంకల్పిస్తాడు అందుకే అతడికా సంకల్ప ప్రేరేపకాలు - "తన కున్న అవకాశాలలో తన సంకల్పాన్ని నెరవేర్చుకొనాచిన వ్యక్తి, తన మనసును దాని యందు లక్ష్యముచేసే కృతకృత్యుడవుతా" డని విజ్ఞాన అప్పది

పైడి ఆశీర్వాదం అనాగరికుడూ అయిన నాకర్ల వీరప్ప ధర్మత మనలో - కనపడి చెబుటోచ్చి న్యాయముగా ద్రవ్యార్థం చేసే వారు అనేకులు వున్నాడు వారిలో కొందరు స్వల్పమొకము ఆర్థిం చేవాడు, పెద్ద మొత్తము ఆర్థిం చేవాడు వున్నాడు ప్రభుత్వ కార్యాలయాలలో రాష్ట్రతరే ఆర్థిక పాలన చేసేవారు ఉన్నాడు ఇక్సా, వాకిక్సా, భూములూ, చెంది, బంగారము, కట్టాల్లు మొదలైనవి వున్న వాళ్ళూ వున్నాడు ఇతేచి లేనివారూ వున్నాడు కాని అందరిలోనూ కొద్ది భేదముతో అసంకల్ప ప్రేరేపకులు వే వుంటుంది. విద్యాభివృద్ధి ఆర్థికాస్త్రము తెలిసికొన్నవారూ అనేకులు వున్నాడు కాని తన ఆదాయాన్ని స్వకుటుంబములో వుచితరీతిని అంచనా వేసుకొని, సంసారాలను చక్కగా నిర్వహించుకొన్నవారు చాలా అరుదుగా కనిపిస్తున్నాడు. అదాయము మోడలోనే తీసికట్టుగా ఉండదు

కాని వీరికిను నిత్య దార్మిద్యముగా వుంటుంది.

దీనికి బాధ్యులు ఎవరని భర్తను ప్రశ్నించితే "తప్పంతా నా భార్యదండి చాలా దుబారాచేస్తుంది. ఎంతచెప్పినా తెలియదు" అని అంటాడు. ఇంకొకరు "తప్పంతా మా పిల్లల వండీ. ఎంతడబ్బూ వాళ్ళ ఖర్చులకే చాలదు" అంటారు. మరొకరు "ఇదంతా మా నాన్నా అమ్మ చేసిన పనండీ! ఎప్పుడూ ఎవరినో ఒకరిని భోజనానికో కాఫీకో పిలుస్తూ వుంటారు. వాళ్ళకు పదిమంది వచ్చి యింట్లో వుంటేనే గాని తృప్తిగా వుండదు. ఎంత తెచ్చినా యీ సంతోషం కలగకే సరిపోతోంది." "చూకారా! మా అవిడకు జబ్బుగా వుంది—మయి! మంచి వాతావరణము దొరకంతే కావాలని వైద్యులంటారు. అవిడకు నేను మందు యిప్పించే సీటిలో లేనని చెప్పటానికి కళ్ళనీళ్లు వస్తున్నాయి" అంటారు. ఇలాగ అనేక నిదర్శనాలు మనకు కలవర పరుస్తూ ఉంటాయి.

ఇక భార్యలను వలకరించిమాస్తే వరిసి తులు మరీ అగాధంగా కనబడతాయి. 'వారికి ఇల్లూ వాకిలి పట్టదండీ ఎదిగిన పిల్లలు కంటికి కనబడుతున్నా చూడనట్టే ఉంటారు. ఇంట్లో భార్య పిల్లలు పస్తులున్నా, అయిన సినీమాలూ పార్టీలూ తప్పవు. మగపిల్ల వాడు వారాలు చేసుకొనయినా చదువుకుంటాడు కాని ఆడపిల్ల గతి ఎట్లా? అని ఒక ఇల్లాలు విచారపడుతుంది. ఒక గృహిణి, 'అవును! అయినకు పట్టని సంసారము వాకేనా పట్టింది? ఈ పిల్లకు ఎట్లా పెళ్ళి చేస్తారో చేయనీ అయినకు కబ్బులూ పార్టీలూ ఉంటే నాకుమూత్రం లేవా? పిల్లల బాధ్యత ఒక్క తల్లికేనా ఏమిటి? అంటుంది. ఈ పక్షాన్ని విచారించిన తరువాత 'ఏది నిజము?' అన్న సందేహము మనకు కలుగుతుంది.

భార్యభర్తలకు పిల్లలకు వృద్ధులకు సంసారముపట్ల అసంతృప్తి. దీనికంతకూ కారణము ఏదని నిర్ణయించటానికి పిలు?

ఇంతసంపాదించినా ఒక మంచి నూటు కుట్టింతుకోవటానికి పిలు కావటమలేదని గృహస్థు అనుకుంటాడు. ఒక తట్టుచీర కొనుక్కోలేక పోతున్నానని ఇల్లలనుకుంటుంది. అబ్బాయి కలము లేదనికొంటే అబ్బాయి గడియారము లేదనికొని చిన్న పోతుంది. ఈ విధముగా ఏ సీటిలో ఉన్న సంసారము ఆ స్థితికి తగినట్లుగానే కొంచెం దుకూ ఉంటుంది.

'వివాహము చేసుకొని గృహస్థాశ్రమములో ప్రవేశించటానికి నా ఆదాయము చరిపోతుందా? అని పాశ్చాత్య దేశాలలో ప్రాత్యూహముల తిరులో కాదు శ్రద్ధించు

మొందు మన కలు

కొత్తగా పెళ్ళయిన గోపాల రావుని, సంసారసారం అకలింపు చేసుకున్న కుటుంబ కాశ్రిగారు వలకరించి కుశలం అడిగారు. మూటా మంటి సాగాక గోపాలరావు అనుకుల దాంపత్యానికి తను కనుగొన్న స్మారం చెప్పాడు.

"నేను చేస్తున్న ప్రతి పని, బుర్రలో ఉన్న ప్రతి ఊహ మా ఆవిడకి చెప్పేస్తాను" అన్నాడు.

కుటుంబ కాశ్రి, హుందాగా మందహాసం చేశాడు. "నా కాశ్రమ లేదు బాబూ. నా బుర్రలో ఊహలన్నీ మా ఇంటిది నే చెప్పకుండానే పని గట్టేస్తుంది. పోతే నేను చేసే ప్రతి పనిగురించి ఆ విడకు భోగట్ట అంద చెయ్యడానికి మా పిల్లలు, ఇరుగుపొరుగుల వారూ పూనుకున్నారు" అన్నాడు.

కుంటాడు. మనకేములో ఈ ప్రశ్న విద్యా ధిక్కరకల యువక సమాజములో కొంత వరకూ సంచరిస్తూ ఉన్నది.. మిగతా సమాజములో మానవుడికి జీవితములో వివాహము ప్రధాన విషయముగానే ఎంచబడ్డది. చదువులో చివరకవసర యువకుడికయినా విధిగా వివాహము చేయటము అచారముగా కనబడుతున్నది. కలిగిన దానిలోనే కలగంజో తగి శ్రీ త్తరుషులు జీవించాలని సమాజము నిర్ణయించింది.

కొత్తగా వివాహముయిన దంపతులు సంసార నిర్వహణకు పూనుకొనే ముందర అనేక ఆశలతో, ఆశయాలతో, మధుర స్వప్నాలను కంటూ ఉంటారు. నాగరికత ప్రబలుతున్న ఈ కాలములో జీవితావసరాలు తెలిసిపోయి జీవిత ప్రమాణము హెచ్చి పోయింది. ఏది లేకపోయినా దినము నెళ్ళనట్టే ఉంటుంది.

మనము తీసుకోవోయే ఇంట్లో ఒక చిన్న లేడియూ పెట్టుకోవాలండీ. నాకు సంగీత మంటే చాలా ప్రీతి అని ఆమె అంటే, 'అవును. నాకు సంగీతమంటే ఇష్టము. కాని అంతకంటే ప్రసంగాలమీద వాటికలమీద అభిమానము ఎక్కువ' అని అతడు ఆమె వాదాన్ని సమర్థిస్తాడు.

ఇంటి కవరు వచ్చినా మంచి కుర్చీలు లేవదే కానుండదు. కనీసము వాలుగు కుర్చీలు వాటికి మధ్యగాను ప్రక్కలకు పెట్టటానికి చిన్న చిన్న బల్బులు కూడా అవసరమే. ఏమంటారు? అని ఆమె ఆయనను సలహా అడిగినట్లూ తన కోరికను వెలులించినట్లూ కాకుండా వ్యక్తపరుస్తుంది. 'అవును. అవి ముఖ్యముగా కోవలసినవే. నేలమీద వరక

టానికి ఒక జంపఖానాగానీ, రివాచిగానీ ఉండాలి' అని అతడు పై తీర్మానాన్ని బలపరుస్తాడు.

ఇలాగే ప్రతిదంపతులు తమ సంసారానికి కొవలనుకొన్న వస్తువులను వర్తించుకుంటూ గుడించుకొంటూ కలలు కంటారు. ప్రారంభములో ఉత్సాహముకొద్దీ అతడూ ఆమె కూడా కొన్నిటిని కొనాలనే ప్రయత్నిస్తారు. సాహసించి కొనటము జరిగినట్లయితే దెబ్బతినట్లము కూడా సంభవిస్తూ ఉంటుంది. కొంత కాలముయిన తరువాత జీవితములో కలిగిన సైరాక్యమువల్ల విసుగు, ఇతరులమీద అనూయ మొదలైన దుర్మతలూ అంతురించటానికి అవకాశము కలుగుతుంది. కాని దీనికి వరచి సాధ్యముకాని వాటిని, తమకు మించిన వాటిని కొనడానికి పిలు అవుతుంది కాక అయినా కొందరు తమస్థితిగతులకు తగిన వస్తు సామగ్రి కొనటానికి కృతనిశ్చయమవుతారు. అవన్నీ కొనటానికి అంత ధైర్యము చేతిలో లేని పక్షములో, కావలసినవాటి నన్నిటిని, క్షీలలో చెల్లించేట్లు పూచీపడి కొంటారు. ఈ పద్ధతి ఆమె రికార్డు ఎక్కువ ప్రచారములో వున్నది. మనదేశములో కూడా అక్కడక్కడ కనబడుతున్నే ఉంటున్నది. కొన్ని వస్తువులు క్షీలలో అమ్మబడితే తప్ప ఖర్చు కావు.

కారుకు క్షీ, లేడియూకు క్షీ బట్టలు కుట్టే మిషనుకు క్షీ, పంఖాకు క్షీ, కుర్చీలకు క్షీ—ఈ విధముగా అన్నిటికీ క్షీలను చెల్లించటములో కొంతకాలానికి ఆ వస్తువులయందు అభిమానము నశించిపోతుంది. అది ఒక బాధగా కనబడుతుంది. ఇట్లుంటే యాంత్రిక జీవితముమీద విరక్తితోస్తుంది

కొనుకొన్న తనవులతో స్వర్ణమును ముగ్ధ విభావన అకీందిన దంపతులకు ఎండమావులు ఎదురవుతాయి. ముగ్ధుల సంసారములో ఎడ తెగని సమస్యలతో కష్టపడేవారికంటే, ఈ విధముగా కష్టపడేవారి సంఖ్య అధికముగా కనబడుతుంది.

దంపతులిద్దరూ 'తాము డబ్బు వాడి నట్లయితే జాగ్రత్తగా ఖర్చుపెట్టటము జగుగు తుంది' అని వారిలో వారు అనుకోవటము సామాన్యము. 'ఆదవాళ్ళ చేతికి ఎంత యిచ్చినా ఇంటికేంద ఖర్చు అయిపోతుంది. చేసుకోవకంటేనే కిక్కిరించాలి. కొలప చేతిపు సానైటిక్ చేర్చించాలి' అని భర్తలు సాధించుకొంటూ ఉంటారు.

ఈ సమస్యలూ బాధ్యతలూ మామూలు అంటే మనసు కలతరపడేవాళ్ళు సమాజము. అన్ని ఖర్చులూ తానే నిర్వహిస్తానని బాధ్యత వహించిన గృహిణి, సమయంలో భీమాకంపెనీకి కిక్కిరించలేక పోతే ఇబ్బందే కలుగుతుంది. కనుక ఇటువంటి బహిరంగములు పురుషులు మానేసే మెరుగు. అసలు-ఆదాయానికి తగినట్లు అవసరాలకు సరిపడే మొత్తాన్ని, గృహిణిచేతిలో పెట్టి సంసారాన్ని నిర్వహించవలసినదని పురుషుడు అనటములో కొన్ని లాభాలు కనపడకపోవు; తనచేతిలో ఉన్న మొత్తాన్ని భీమాకంపెనీలకు కట్టినా, బ్యాంకులకు కట్టినా, పెద్ద ఖర్చులకి నిలువచేసినా, అదనపు ఖర్చులకి ప్రత్యేకించినా ఉచితముగా ఉంటుంది. ఈ విషయాలలో అతడు తన కనుకూలమయిన పథకాలను అన్వేషించటానికి వీలుగా కూడా ఉంటుంది. గృహ బాధ్యత కొంతవరకు తగ్గటమువల్ల భారము తగ్గినట్లు ఉంటుంది.

గృహిణిచేతికి డబ్బు యివ్వటానికి చాలా మందికి మనసు ఒప్పుదు. ఒకచో ఇచ్చినా అడుగడుక్కి వైసవైసగా లేక్క చేస్తుంది నిలవదీస్తూ ఉంటారు. భర్త వివాహానికి పాత్రురాలయిన స్త్రీకి, డబ్బు యిచ్చిన పురుషుడు మోసానికి సురికాడు. స్త్రీకి అధికారముతోపాటు బాధ్యత కూడా అప్పగించి చూచినట్లయితే సామర్థ్య

ముతో నిర్వహించగలదని గ్రహించగలడు.

గృహిణి అయినా గృహస్థులయినా తమ చేతిలోఉన్న మొత్తాన్ని బట్టి, తమ అవసరాలకు తగ్గించుకోవటానికి ప్రయత్నాలు చేసుకోవాలి. అవిధముగా చేయలేని వాళ్ళయినా ఈసూత్రాన్ని ఒప్పుకుంటూనే ఉంటారు. ఇంటి ఖర్చులకని, కొంత వైకాన్ని ప్రత్యేకముగా తీసుకొన్న గృహిణి, మామూలు అవసరాలను గడుపు గలుగుతుంది. కాని ఆమె బాధ్యతవిూద నిర్వహించబడే సంసారములో, బాదుపు సూత్రాలను కొన్నిటిని అమలుపరచవలెనంటే కొంత మొత్తము విడిగా చేతిలో ఉండటము అవసరము. ఆమె తమ ఉన్నట్లయితే, ఆమె వంటయింటి సామానులు, చవుకగా లభించే ఋతువులలో కొని, నిలువచేసుకొనగలదు. తలవని తలంపుగా వచ్చిపోయే బంధువుల తాకిడిని భరించుకొన గలుగుతుంది. వంటయింటి సామానులు అవసరము పడినప్పుడు బాగుచేయించటమో తిరిగి కొనటమో చేయటానికి ఆమెకు వీలవుతుంది.

నెలకు మాడువందల రూపాయల ఆదాయముగల గృహస్థు పట్టణాసథులలో కాపురము చేయవలసినదే, ఆ గృహిణి నెలకు కనీసము ఆరు రూపాయలయినా చాకలి ఖర్చును భరించవలసే ఉంటుంది కొంత కాలానికి ఆగృహిణికి చాకలివాడికి బట్టలు వేయటమువల్ల త్వరగా చినిగిపోతున్నాయి. అదిగాక సమయానికి అందిటములేదు కనుక ఇస్త్రీ పెట్టె కొన్నుకోవటమే సుఖము అని భావిస్తుంది. ఈ విధముగానే వీలంత తమకు కావలసిన బట్టలు ఏడాది కొకసారి కొన్నట్లయితే చాలా అనుకూలముగా ఉంటుందని నిశ్చయించుకుంటుంది. కాని ఆమె చేతిలో వీటికి సరిపడేంత మొత్తము ఉండదు. కుటుంబావసరాలకు ఖర్చుకాగా చాలా స్వల్పముగా మిగులుగుండు. ప్రతి నెలకూ మిగిలిన మొత్తాన్ని చేర్చి, తగినంత సమకూడగానే ఉపయోగించుకోవటము ఉచితము అదృష్టమాను. కాని ఈ పద్ధతి అందరికీ అనుకూలించదు. కావలసిన మొత్తము సమకూడకముందే ఖర్చు కావటము సంభవిస్తుంది. ఎంత ప్రయత్నించినా ఆ ఖర్చులను గృహిణి అతలేదు. దీనితో ఎంత కష్టపడినా తన సంకల్పము నెరవేరలేదని గృహిణికి ఒక విధమైన అసంతృప్తి బయలుదేరుతుంది. దీనికి ఇంటిలో ఉన్న వారంతా కారకులని ఆమె సంకలించే ప్రమాదమున్నది.

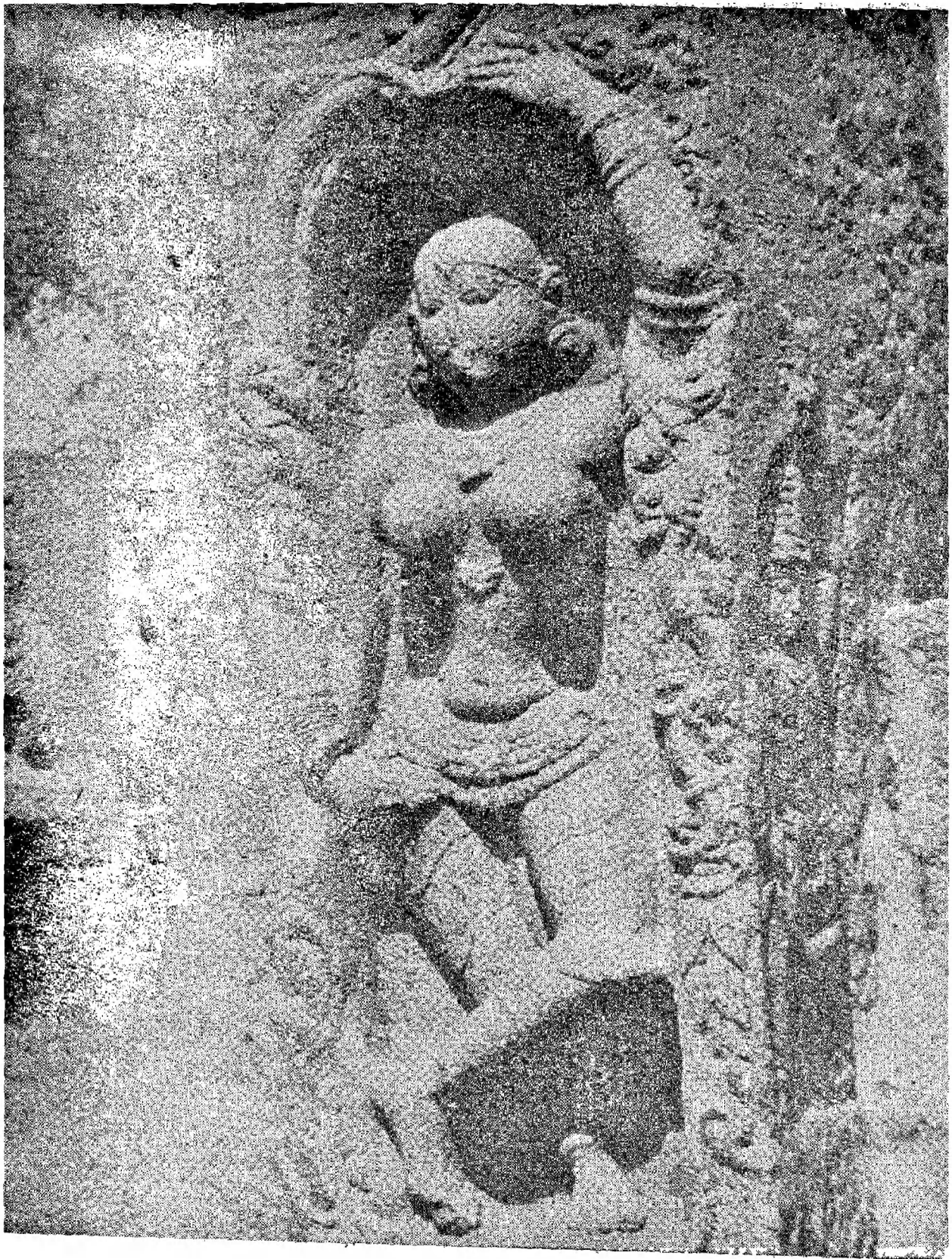
కాని యీ విధమైన సమస్యలను లోకజ్ఞానముగల గృహిణులు పరిష్కారము చేసుకోగలరు. గృహిణులు సహకార సంస్థలను నెల

కొల్పవచ్చు. దానిలో వారి కిక్కిరిగినట్లుగా మానమున కింత అని నిర్ణయించుకొని నిలువ చేసుకొనవచ్చు. అవసరము కలిగినప్పుడు తమ వంతు వాటాను అప్పుగా తీసుకొని ప్రతి మాసమూ తిరిగి చెల్లించవచ్చు. ఈ రకములో చేరినదే చిట్టసంధు అన్నదికూడా. దీనిని, ఒక సంవత్సరము వరకుగాని అంతకు తక్కువ కాలము వరకుగాని ఏర్పరచుకోవచ్చు. లేక మూడు నాలుగు సంవత్సరాల వరకుగాని దీనిని నిర్ణయించవచ్చును. సన్నండుమంది సభ్యులందు పాతికరూపాయల వంతున దుసుము చెల్లించి ప్రారంభించినట్లయితే ఈ సన్నండు మందికి క్రమముగా పన్నెండు నెలల కాలములో మూడు వందల రూపాయలు ఒక్కసారి చేతి కంగుతాయి. దీనిలో కొంతమంది నూటికింత అని వడ్డీని వేలము పాటపాడే వరకు పెట్టుకొంటారు. ఈ పద్ధతివల్ల ఇతర సభ్యులు, తమకు అవసరము లేకపోయినా, వడ్డీ పెంచటానికిగాను పాడే అవకాశము ఉన్నది. దీనివల్ల సహకారసంస్థయొక్క సుహృద్భావము నశించి కత్తులకు అవకాశము ఏర్పడవచ్చు. కనుక అందరిపేర్లు వ్రాసిన చీటీలను, లాటరీ కూడిరిగా కట్టు మూసుకొని చేతికందిన ఒక దానిని తీసి, ఆ పేరు గల సభ్యురాలికి ఆ మొత్తము ఇవ్వటమే ఉద్దేశము. ఈ పద్ధతి తమిళ దేశములో బహుశ ప్రచారములో ఉన్నది.

ఇటువంటివి ఏవి తలపెట్టినా సంసార సంబంధమైన మామూలు ఖర్చులకు లోటు రాకూడదు. కనుక గృహిణి తన సంసారావసరాలకు తగినట్లుగా ఒక పట్టికను సిద్ధము చేసుకోవాలి. ఆహారపదార్థాలకు పాలకు, చాకలికి, నాకరుకు, పిల్లల పాఠశాలఖర్చు, వంటచెరకు మొదలైనవాటికి ఎంతవరకు వ్యయము చేయగలరో ఎంతవరకు తగ్గించటానికి వీలు కలుగుతుందో నిశ్చయించుకోవాలి. దానివనసరించి నడచుకోవాలి. నెలనెలకూ కిక్కిరి ప్రకారము చెల్లించి సమకూర్చిన సామగ్రిను, సంకల్పించినదానికై నిలియొగించాలి. ఈ విధముగా గృహిణి మనస్సు సంసార నిర్వహణ మీద, దాని కనువయిన పథకాలమీద, కేంద్రీకరింపబడినట్లయితే తన సంకల్పము నెరవేర్చుకోవటానికి ప్రయత్నించి కృతకృత్యురాలు కాగలదు. కార్యదక్షత నలవరచుకోగలదు. తనకు ఉన్న అవకాశాలకు కిక్కి సామర్థ్యాలను బోడించి కృషి చేసిన గృహిణి కుటుంబ సభాగ్యాన్ని పెంపొందించగలదు. ఇంతకూ ఆమెలో ఏలోపము లేదు. ఆమె కిక్కి సామర్థ్యాల పద్ధినియొగగూ కొనటానికి తగిన అవకాశము కల్పించటముతోనే అంతా ఉన్నది. దంపతులు కుటుంబ బాధ్యతలను వంచుకొన్నట్లయితే బోడిలో చక్కగా నిర్వహించ గలుగుతారు.

ఆధైర్య పడవద్దు
శాస్త్రీయమైన, నిజమైన SEX-ADVICE పొందవచ్చును. మీకు ఉండుకొన్న లక్షణములు వ్రాయుచూ, యింకా వివరాలకు కవరు పంపేడి.
డాక్టరు రత్నం నెన్సే (Estd 1904)
 మలక పేట నిలింగంపేట-హైదరాబాద్-2.
 (దక్కన్)

లాస్యవిలాసిని (ప్రాచీనశిల్పం)

డాల్డా నాకుమంచిది!

డాల్డా ఆరోగ్యము కొరకు
విటమిన్ లను గలిగియున్నది.

డాల్డా వనస్పతి మనకందరకు అవసరమైన
కక్కి నిచ్చు తాజా క్రొవ్వ పదార్థములను
సమకూర్చుచున్నది—మరియు అది ఎ. డి.
విటమినులనుగూడ గలిగియున్నది.

ఎల్లప్పుడూ హానిచేయనిది
ఎందుకనగా అది శుద్ధమైనది.
మీరువయోగించు క్రొవ్వ పదార్థములు మరకీక
మైనవిగా నుండవలెను—వ్యాధిని కలిగించు
మూరికి మరియు క్రిములు లేకుండ నుండ
వలెను. డాల్డా వనస్పతి హానిచేయనిది.
ఎందుకనగా అది శుద్ధమైన తాజా కూరగాయల
మానెలనుండి తయారుచేయబడుచున్నది.
మరియు గాలిచొరని నీలు డబ్బాలో ప్యాక్
యబడుచున్నది.

డాల్డా గుర్తుగల
వనస్పతితో
వండండి

అందరికీ అనుకూరించునట్లు ½ పౌను; 1 పౌను; 2 పౌనులు,
5 పౌనులు మరియు 10 పౌనులు డబ్బాలో అమ్మబడుచున్నది.

అదివంటచేయుటకు మంచిదే గాకుండా—పుష్టికరమైనటు వంటిదికూడ